

CENTRAAL KERKBESTUUR ASSENEDE

Markt, 14 9960 Assenede Tel secretaris: 09.373.65.07 – Tel voorzitter: 09.373.66.23

Firmin De Vliegheer - Voorzitter

Emiel Geirnaerd - Secretaris

Frans De Decker – Lid

Patrick Van de Voorde - Lid

Remi Van de Veire - Expert

Etienne Miji – Vert. Bisschop

Aan het College van
Burgemeester en Schepenen
Van en te
Kasteelstraat 2
9960 Assenede

Assenede 8 april 2025

Betreft: Kerkenbeleidsplan 2025-2031 van de gemeente Assenede

Mevrouwen, Mijne heren,

In bijlage zenden wij u het door het centraal kerkbestuur goedgekeurde kerkenbeleidsplan 2025-2031 voor de gemeente Assenede.

Dit kerkenbeleidsplan omvat de beleidsplannen van de vier kerkfabrieken van de gemeente te weten:

Kerkfabriek H.Petrus en Martinus van Assenede

Kerkfabriek Onze Lieve Vrouw Hemelvaart van Bassevelde

H.Kruis van Boekhoute

H.Kruis en Onze Lieve Vrouw van Oosteeklo

Deze individuele plannen zoals ze door hun respectievelijke kerkfabrieken werden opgemaakt en goedgekeurd werden aan het centraal kerkbestuur overgemaakt evenals het globaal parochiaal plan van de nieuwe parochie Heilige Franciscus van Assisi om tot één globaal plan te worden samengevoegd om aan de gemeenteraad te worden voorgelegd.

Willen jullie dit kerkenbeleidsplan voorleggen aan de gemeenteraad zodat we het na goedkeuring door de raad kunnen doorsturen naar het bisdom om het te laten goedkeuren door de bisschop.

Na goedkeuring door de bisschop zenden we het dan verder door voor goedkeuring naar Erfgoed Vlaanderen voor definitieve goedkeuring.

In de hoop u hiermee van dienst te zijn geweest, verblijven wij,

Met achtingsvolle groeten

Namens het Centraal Kerkbestuur van Assenede

Firmin De Vliegheer
Voorzitter

Emiel Geirnaerd
Secretaris

Kerken beleidsplan Assenede 2025 - 2031

Sint Petrus & Sint Martinus

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Goedgekeurd op de kerkraad van 27 maart 2025

Opgemaakt door:

Piet Van Rompu, voorzitter v/d kerkfabriek

Inhoudstafel:

	Pagina
1. Wettelijk kader	5
2. Identificatie	6
3. Beschrijving	6
3.1 Cultuur historische waarde	6
3.2 Beschrijving	7
3.3 Architecturale mogelijkheden	14
3.3.1 Grootte	14
3.3.2 Toegankelijkheid	14
3.3.3 Nutsvoorzieningen	15
3.3.4 Interieur en cultuurgoederen	15
3.3.5 Icoon	19
3.3.6 Het laatste avondmaal	24
3.3.7 Bouwfysische toestand	27
4. Situering van het gebouw in de ruimtelijke omgeving	29
5. Beschrijving van het actueel gebruik	31
5.1 Vooraf	31
1. Update	31
a. Leefbaarheid	31
b. Gebruik voor liturgie	31
c. Gebruik voor verkondiging	31
d. Ander gebruik	32
e. Valorisatie	33
6. Visie op het toekomstig gebruik en toekomstige functie	34
7. Plannen	36
7.1 Kadastrale ligging	36
7.2 Plannen van de kerk	39
7.3 Toelichting	43

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

8. Inventaris van de kerk	44
8.1 Inventaris van het CRKC	52
8.2 Aanvulling van de inventaris	60
9. Bouwkundig rapport	63
10. Informatie brochure	65
11. Goedkeuring door de kerkraad	66

Bijlage 1 **67**

12. Beschrijving van actuele gebruik en actuele functie	67
2. Inleiding	68
2.1 Visie, perspectief en groei	68
2.2 De gebouwen	72
2.3 Kapel van Stoepe	73
2.4 Andere gebouwen	74
2.5 VZW pastorale werken	74

1. **Wettelijk kader**

Het kerkenbeleidsplan is vanaf 1 januari 2025 een verplicht beleidsdocument. Op 1 januari 2025 trad een nieuw artikel 33/2 Eredienstendecreet in werking. Art. 32/2 maakt de verplichtte koppeling tussen de financiële meerjarenplannen en het goedgekeurd kerkenbeleidsplan.

Het goedgekeurde KBP door de kerkraad, mag niet ouder dan zes maanden zijn wanneer de meerjarenplannen 2026-2031 worden ingediend.

De indiening van de MJP 2026 – 2031 dienen te gebeuren binnen de zes maanden na de installatie van de gemeenteraad na de gehele vernieuwing van deze raad -art. 41 Eredienstendecreet.

Het KBP wordt goedgekeurd door de bisschop – het representatieve orgaan van de eredienst en door de gemeente.

Het KBP wordt bij voorkeur eerst voorgelegd aan het bisdom en door de bisschop goedgekeurd. Na goedkeuring wordt het voorgelegd aan het gemeentebestuur.

Het KBP wordt opgemaakt na een analyse van de pastorale situatie vooraf. Dit moet leiden tot de uitwerking van een pastoraal plan voor de parochie en voor iedere betrokken parochiekerk in de regio. Het KBP bevat de lange termijnvisie op het gebruik van de kerken voor gans de gemeente.

Art. 33/2 Eredienstdecreet stelt vast dat de inhoud van het KBP moet zijn:

1. Een beschrijving van de betrokken kerk met cultuurhistorische waarde, hun beschermingsstatuut en bouwfysische toestand.
2. Informatie over de eigendomstoestand
3. Situering van de kerk in zijn omgeving
4. Beschrijving van het actuele gebruik van de betrokken kerk
5. Een onderbouwde visie op het toekomstige gebruik en de toekomstige functie van de betrokken kerk. Inclusief een plan van aanpak over de wijze waarop toekomstige invullingen kan worden gerealiseerd – erediensten – medegebruik – neven – en herbestemmingen.
6. Valorisatie – occasioneel profaan gebruik van de kerk. De valorisatie kan beteken dat de kerk open staat voor het organiseren van profane manifestaties zoals concerten, tentoonstellingen, rondleidingen en of conferenties naast het gebruik voor de rooms-katholieke eredienst. Het kan ook betekenen dat het kerkgebouw ontsloten wordt en open staat voor bezoekers buiten de eredienst.

2. IDENTIFICATIE

NAAM VAN DE KERK: Parochiekerk H. Sint Petrus & Sint Martinus

LIGGING: Markt 32, 9960 Assenede
Kadastrale gegevens (zie plan in bijlage)

PLAATS IN KERKELIJKE STRUCTUUR:
Bisdom Gent
Dekenaat Eeklo
Parochie: Assenede - Evergem - Zelzate

EIGENAAR: Gemeente Assenede

BESCHERMING: Gedeeltelijk beschermd monument:

- Monument toren, 3 juli 1942
- Monument koor, 3 juli 1942
- Monument kruisbeuk, 3 juli 1942
- Monument zijkapellen, 3 juli 1942

3. BESCHRIJVING

3.1. Cultuurhistorische waarde

De kerk staat in het centrum van de gemeente Assenede. Het stratenplan heeft zich in de eeuwen verder ontwikkeld met als centrum de kerk op het marktplein. De oorspronkelijke kruiskerk wordt voor het eerst vernoemd in 1108 en is opgericht in romaanse stijl. De kerk werd herhaaldelijk grondig verbouwd zoals in de 14 eeuw toen de gotische zijkoren werden aangebouwd, de toren in 1820 en vanaf 1857 werd er structureel aan de kerk gewerkt. Na de grondige restauratie van 2015 – 2017 werd het oorspronkelijke beeld van de gemeente Assenede hersteld en werd de kerk terug wit geschilderd. Deze ingreep heeft een grote impact op het historische beeld van de kerk en op het centrum van de gemeente Assenede.

Beknopte karakterisering

(uittreksel uit AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017 Parochiekerk Sint-Pieter en Sint-Martinus inventaris bouwkundig erfgoed \ bouwkundig relict, *inventaris Onroerend erfgoed (online)*, <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/76102> (geraadpleegd op 23 mei 2017))

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

Typologie	parochiekerken
Stijl	Romaans, neogotiek
Datering	14 ^{de} eeuw, eerste kwart 13 ^{de} eeuw, tweede helft 12 ^{de} eeuw, na WO II
Betrokken personen	<ul style="list-style-type: none">• de Perre-Montigny, Edmond (Ontwerper)• de Zomere, P. (Ontwerper)• Janssens, Amand Robert (Ontwerper)• Sinia, Oscar (Ontwerper)• Geirnaert, Hendrik (Henri) (Ontwerper)

3.2. Beschrijving

Toren, koor en transept en zijkapellen beschermd bij koninklijk besluit van 30 juli 1942. Eerste kerk mogelijk gesticht door Robrecht de Fries die naar aanleiding van zijn overwinning te Kassel op 22 februari 1071 op de feestdag van Sint-Pieter een groot aantal kerken, gewijd aan Sint-Pieter, liet oprichten. Eerste vermelding in 1108: Burchhard, bisschop van Utrecht staat kerk af aan de Sint-Salvatorkerk van Utrecht samen met de kerken van Axel, Boekhoute en de kapel van Hulst. Oudste delen van de huidige kerk in Doornikse kalksteen omvat nog de achthoekige kruisingstoren op vierkante basis, de kruisbeuk en het koor in romaanse stijl van circa 1200. De gotische zijkoren dateren vermoedelijk uit de 14de eeuw. Deels verwoest tijdens de beeldenstormen, kerkrekeningen vermelden onder meer een brand in 1573, en restauratie van de kerk in de loop van de 17de eeuw aan het hoogkoor en de kapel van het Heilig Kruis en Onze-Lieve-Vrouw. Bouw van de bovenste geleding van de toren in 1667 door P. de Zomere. In 1809 wordt een deel van de toren gesloopt voor de oprichting van een telegraaf doch in 1820 reeds hersteld.

Belangrijke bouwwerken vanaf 1857 onder leiding van architect Edmond de Perre met afbraak en vernieuwen van de noordelijke (?) zijbeuk en deel van de voorgevel (zie Provinviaal archief). In 1880-83 is sprake van vernieuwen van vensters en van de monelen van vier vensters, vermoedelijk van de zuidgevel die volgens een archieffoto voorheen getoogde vensters had. Tussen 1902 en 1912 werden nieuwe restauratiewerken uitgevoerd door architect Hendrik Geirnaert (zie plannen in het archief van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen in Brussel). Het betrof vooral interieurwerken: het plaatsen van nieuwe houten tongewelven, ontleisteren van de pijlers en de zuilen, herstellen van de gedichte koorvensters en ontleisteren van buitenmuren.

In september 1944 verwoeste een brand, aangestoken door het terugtrekkende Duitse leger, haast de gehele kerk met uitzondering van de buitenmuren en het kostbare kerk mobilair. Architect Amandus Robert Janssens kreeg de opdracht voor de opmetingen en de opmaak van het restauratiedossier. Hij opteerde voor een reconstructie waarbij een totaal nieuwe westgevel in een versoberde neogotische stijl, nieuwe pilaren en volledige nieuwe bedaking noodzakelijk waren.

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

Het meubilair, eveneens naar ontwerp van architect Janssens werd in een eigentijdse stijl gerealiseerd. Eerstesteenlegging op 17 oktober 1948, inhuldiging van de vernieuwde kerk in 1950.

Kerk met rechthoekige plattegrond van een hallenkerk met drie gelijke beuken van vier traveeën, niet uitspringend transept met kruisingstoren op vierkante basis en drie gelijke koren met rechte sluiting. Aan de noordzijde werd bij de reconstructie een achthoekige doopvont toegevoegd, met de noordbeuk verbonden door een smalle gang; het rond traptorentje aan het noordelijk transept werd herbouwd. Tegen de noordelijke koorkapel leunt de nieuwe sacristie op rechthoekige plattegrond aan.

Oudste delen van de kerk, met name de kruisbeuk, de onderste geledingen van de toren en de koren zijn opgetrokken uit Doornikse kalksteen in onregelmatig verband. De verhoging van de puntgevels van transept en koren, de bovenste geleding van de toren, het schip met aangebouwde doopkapel en de westtoren zijn opgetrokken uit baksteen met verwerking van zandsteen en Ecausinnesteen. De vernieuwde traptoren en de nieuwe sacristie werden in Doornikse steen uitgevoerd. Afdekkende leien zadeldaken en hoge achtzijdige naaldspits voor de toren.

Huidige westgevel met drie identieke puntgevels onder afzonderlijke zadeldaken, gescheiden door steunberen en voorzien van eenvoudige hoge spitsboogvensters met gotische tracering. Centrale puntgevel met nieuwe korfboogvormige deur in geprofileerde hardstenen omlijsting. Zijgevels met spitsboogvensters met gotische tracering, in de noordgevel onder omlopende hardstenen waterlijst; vrijstaande achtzijdige doopkapel onder leien dakje, door een gangetje verbonden met de eerste travee. Lage korfboogdeurtjes onder de vensters van de tweede travee in de noord- en zuidgevel.

Niet uitspringende transepten afgewerkt met identieke puntgevels van Doornikse steen, doorbroken door een hoog spitsboogvenster met gotische tracering, in de noordgevel in een geprofileerde bakstenen omlijsting, in de zuidgevel in een verkleinde eenvoudige bakstenen omlijsting. Puntgevels versierd met blinde nissen met gekoppelde mijterboogjes, in het midden overspannen door een rondboog, en drie kleine mijterboognisjes erboven, typisch voor de Romaanse periode. Verhoogde bakstenen top afgezet met geprofileerde bakstenen boordstenen, schouderstukken en een topstuk en doorbroken door verschillende rijen kleine vierkante openingen. Vernieuwde traptoren met schietgaten, onder kegeldakje op de scheiding van noordelijk transept en zijbeuk.

Romaanse kruisingstoren op vierkante plattegrond met achthoekige klokkenkamer doorbroken door rondboognissen met deelzuiltje. Omlopende waterlijst en 17de-eeuwse bak- en zandstenen geleding met spitsboogvormige galmgaten onder omlopende waterlijst en steigergaten onder de daklijst, in vier zijden deels verstopt achter de uurwerkplaten.

Romaans hoogkoor met rechte sluiting, later doorbroken door een groot gotisch spitsboogvenster in geprofileerde bakstenen omlijsting met fijne vierledige tracering, onder waterlijst.

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

Oorspronkelijke puntgevel van Doornikse steen eveneens voorzien van mijterboogvormige blindnissen. Verhoogde bakstenen top met vierkante nis, geprofileerde boordstenen en topstuk. Onder het venster, calvariekruis met witgeschilderd Christusbeeld onder houten afdak

Iets latere, 14de-eeuwse zijkoren met puntgevels van Doornikse steen doch zonder nisversiering, eveneens doorbroken door gotische vensters met drieledige tracering en verhoogd met een bakstenen top. Op de zuidoosthoek, bewaarde kraagsteen met mannenhoofdje, kenmerkend voor de 14de eeuw. Zijgevels van twee traveeën met spitsboogvensters met eenvoudige drieledige tracering. Voor de noordelijke koorkapel nieuw gebouwde sacristie op vierkante plattegrond, met één bouwlaag en leien schilddak met dak kapelletjes.

Huidig *interieur* grotendeels vernieuwd in 1948. Hallenkerk met drie gelijke beuken gescheiden door rondboogarcaden op vernieuwde zuilen, overwelfd met spitstongewelf met ijzeren ribben. Rondboogdoorgangen naar kruising en transept in omlijsting van Doornikse steen rustend op zware pijlers van Doornikse steen in onregelmatig verband; gepleisterd gewelf met stermtief. Koor en zijkoren gescheiden door hardstenen spitsboogarcade op dito zuil en halfzuilen met knopkapiteel. Overwelfing met drie gelijke spitsbooggewelven. Binnenmuren van de transepten met nog deels bewaarde omlijsting van blind nissen in Doornikse steen.

Volledig nieuwe aankleding en *meubilair* uit de periode 1950-60, eveneens naar ontwerp van architect Amandus Robert Janssens. Nieuw zwartmarmeren altaar op sokkel van drie treden onder de kruisingstoren en gelijkaardig altaar op sokkel met vijf treden in het middenkoor. Zwart marmeren preekstoel versierd met grijsgevlamde banden en panelen met Christussymbolen. Het zwart marmeren altaar op en sokkel onder vieringtoren en de zwart marmeren preekstoel werden verwijderd in 2008 en vervangen door een aangepast liturgisch centrum voor de vieringtoren en voorzien van een houten altaar om het liturgisch centrum multi functioneel te kunnen gebruiken buiten de eredienst. Het nieuwe liturgisch centrum sluit aan met een trede bij de bestaande vloer van de kerk. Eikenhouten lambriseringen uit het atelier Arthur Jacques (Oudenaarde) en aansluitende biechtstoelen en koorbanken. Zwartmarmeren vloer in het schip en kleurrijke vloer met geometrisch patroon in het koorgedeelte. Kruisweg uit het atelier van Oscar Sinia van 1957. Muurschilderingen met voorstelling van de patroonheiligen Sint-Pieter en Sint-Martinus op de bovenmuren van het transept door kunstschilder M. De Loore. Glasramen in koren en transept, vernieuwd naar oorspronkelijk ontwerp van 1932-38, een schenking van de brouwersfamilies Cruyl en Van Hoorebeke, van het atelier Coppejans (Gent). Nieuw portaal met hoge plint in marmerplaten deuren in gekleurd glas in lood, doksaal en nieuw orgel.

De restauratie werken van 2015 tot en met 2017:

Uitgangspunten:

Restauratiecampagne van 1906. Architect Hendrik Geirnaert. In het begin van de 20ste eeuw, tijdens de restauratie van architect Hendrik Geirnaert (1860-1928), was de zuidgevel van de kerk (inclusief de Romaanse dwarsbeuk en de gotische zijkoren) toen nog volledig gekalkt. In de periode 1735 – 1737 werd de kerk, zowel binnen als buiten, gewit. Dit is de eerste maal dat we expliciet op de hoogte gebracht worden van het feit dat de kerk ook van buiten geschilderd wordt.

In die toestand werd de kerk aangetroffen toen ze in het begin van de twintigste eeuw, vanaf 1905, door Geirnaert werd aangepakt om een zeer grondige restauratie door te voeren.

Door de Koninklijke Commissie voor Monumenten werd de visie van architect Geirnaert en provinciaal architect Stephan Mortier volmondig bijgetreden: een archeologische restauratie waarbij alle bouwsporen zichtbaar werden gemaakt en als dusdanig ook werden gerestaureerd. De architecten besloten niet om de vermeende oorspronkelijke toestand van de oudste kerk te gaan reconstrueren maar opteerden voor een voorbeeldige chronologisch-archeologische restauratie maar dan met uitzondering van de historische buitenafwerking. Op advies van architect Mortier, lid van het KCM en diezelfde Commissie werd besloten om het unieke oorspronkelijke kalklagenpakket, dat nog op een aantal buitenmuren aanwezig was, integraal te verwijderen dit om de materieel-technische archeologische leesbaarheid van de bouwsporen te verhogen en didactisch te "visualiseren".

In het Bulletin van de CRMS van 1907 is daarover het volgende gepubliceerd:

"..Le rapport de M. Mortier est accompagné des croquis des détails archéologiques intéressants, mis au point lors du débadigeonnage de certaines parties extérieures de l'édifice qu'il importera de respecter et de mettre en valeur. Comme toujours les croquis de M. Mortier sont tracés avec une rare perfection. La Commission désirait en conserver le souvenir, a jugé utile de les faire reproduire ci-contre».

Tegen de algemene traditie in, maar volkomen in de lijn van de laat 19de-eeuwse en vooroorlogse restauratiefilosofie in, werd toen besloten de buitenafwerking, dat zowel een symbolische, esthetische als beschermende functie had, niet meer opnieuw aan te brengen. Deze "natuursteenvisie" paste perfect in de tijdsgeest van de "cartesiaanse, bijna darwiniaanse restauratiefilosofie van de rationalisten, die in het spoor van Eugène Emmanuel Viollet-le-Duc een dogmatische eenheid van stijl nastreefden". Toch respecteerden de architecten Geirnaert en Mortier de chronologische evolutie en de toepassing van de diverse bouwmaterialen (veldkeien, Doornikse kalksteen, bakstenen) van de toren, de koor- en transeptgevels op bijzonder archeologische wijze...een voorzichtige kentering in de toenmalige nogal dogmatische restauratiefilosofie.

In die periode werden tal van historische kerken ook aan de binnenzijde ontpleisterd om er voorrang te verlenen aan het bouwkundig-archeologisch aspect waarbij de ontstaansgeschiedenis en elke fase van de bouwchronologie van het bedehuis moest kunnen afgelezen worden door de talrijke archéologues avertis.

Het gevolg was dat het esthetisch en symbolisch aspect van de ruimtelijke eenheid van de kerkinterieurs en -exterieurs werd opgeofferd aan een soort archeologisch patchwork, een historiserende versplintering.

In Assenede werd deze visie rigoureuus toegepast op het exterieur, in natuursteen- en baksteenmetselwerk, van de kerk. Metselwerken in veldkeien, Doornikse kalksteen, 15de-eeuws, 16de- en 17de-eeuws baksteenmetselwerk werden, soms in overdrive geaccentueerd en als dusdanig didactisch gerestaureerd in de restauratie fase van 1906.

Deze archeologische restauratiefilosofie werd door architect A.R. Janssens getrouw hernomen, rigoureuus en op bijna pittoreske wijze gerestitueerd zelfs, tijdens de naoorlogse reconstructie fase 1946-1950..

Huidige restauratiefilosofie volgens het Charter van Venetië:

Enkele paragrafen uit het Charter dat dateert uit 1964 :

Artikel 9 : „Restauratie moet uitzondering blijven. Het doel is de esthetische en historische waarden van het monument te behouden en zichtbaar te maken. Restauratie moet gebaseerd zijn op eerbied voor het oude materiaal en de authentieke documenten. ...“

Artikel 11 : „Aangezien met restauratie geen eenheid van stijl wordt nagestreefd, moeten alle waardevolle toevoegingen die in verschillende perioden aan het monument zijn gedaan, worden geëerbiedigd.

Als aan een bouwwerk lagen uit verschillende tijdspannen te onderscheiden zijn, is het zichtbaar maken van een oudere situatie slechts bij uitzondering gerechtvaardigd.

Voorwaarde is dan dat de te verwijderen onderdelen van gering belang zijn, de zichtbaar gemaakte oudere toestand van grote historische, archeologische of esthetische waarde is en de huidige staat daarvan van voldoende kwaliteit om de ingreep te rechtvaardigen. ...“

Deze invalshoek leert ons dat het wegnemen van een oude kalklaag niet verantwoord is binnen de huidige restauratiefilosofie. De ingreep die in 1906 doorgevoerd werd zou heden niet meer kunnen.

Dit zowel vanuit de filosofische benadering als vanuit bouwfysisch oogpunt

Op basis van deze historische gegevens werd in samenspraak met het verantwoordelijke architectenbureau Van Acker & Partners (in 2022 werd de naam B-Yuxta aangenomen en lid van het consortium B-architecten) – Gent aangesteld door de kerkfabriek in 2007 voor de buitenrestauratie van de kerk onder leiding van architect Mieke Goegebuer en onder de begeleiding van kunsthistoricus Guido Jan Bral werd besloten de kerk opnieuw wit te kaleien. Deze restauratiewerken zijn voltooid eind 2018 en zo opnieuw het eeuwen oud uitzichtgeven van Assenede bepalen met een witte kerk.

De beslissing om de kerk opnieuw te voorzien van een witte kaleilaag is niet enkel genomen op basis van historische achtergronden maar ook met het oog op de bouwfysische bescherming van het gebouw.

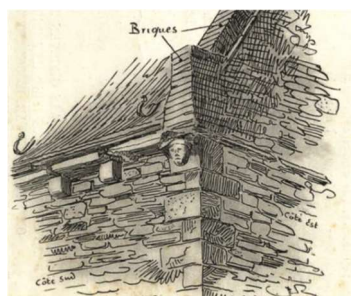
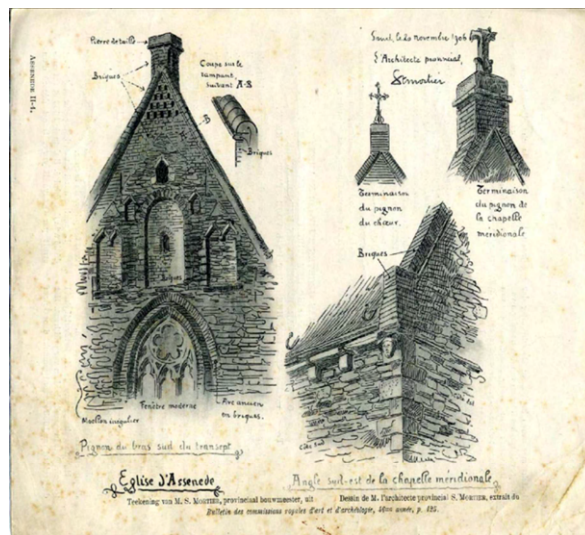
Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

De restauratie van 1906 met het verwijderen van de kaleilaag had voor gevolg dat de Doornikse steen aan een versneld verouderingsproces werd bloot gesteld en hij op 100 jaar tijd sneller degenereerde dan in de afgelopen 500 jaar.

Door het aanbrengen van een kaleilaag blijft het mogelijk de bouwhistorische evolutie van het gebouw door de eeuwen heen te blijven lezen, zowel in het geklasseerde gedeelte als in het niet geklasseerde gedeelte van de kerk. De historische gebruikte Doorniks steen werd tijdens de renovatie van de buitenmuren van de kerk voor ongeveer 80 % procent vervangen. Bij deze restauratie werd nauwlettend toegezien dat historische details in de muren en in de toren exact werden vervangen en weergegeven.

De huidige restauratie werd aan de hand van onder andere gedetailleerde tekeningen en schetsen in het restauratiedossier van 1906 uitgevoerd.

Vb:

Bestaande toestand

schets uit 1906

nieuw

Foto's van de brand in 1944

Bronnen:

Inventaris van het bouwkundig erfgoed, Provincie Oost-Vlaanderen, Gemeenten: Assenede, Eeklo, Kaprijke, Maldegem en Sint-Laureins, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 21N, (onuitgegeven werkdocumenten), Archief van de Koninklijke Commissie voor monumenten en landschappen, Brussel.

Bulletin des Commissions Royales d'Art et d'Archéologie dIn XXII (1883), XXIV (1885), XXV (1886), XXVIII (1889), XXX (1891), XLIV (1905), XLVI (1907).

De Ceuleneer A., Oudheidkundige inventaris van Oost-Vlaanderen: Assenede, 1911

A.M.J. de Kraker, Landschap uit balans Utrecht 1997

A.M.J. de Kraker, De grote Landdijk van de Vier Ambachten, Kloosterzande 1993

Demey, A., Een blik in het archief van de Koninklijke Commissie voor monumenten en landschappen:

Henri Geirnaert en de kerk van Eksaarde, Gentse Bijdragen tot de Kunstgeschiedenis, 1988,

De Potter F. en Brouckaert J., Geschiedenis van de gemeenten der provincie Oost-Vlaanderen: deel Assenede en Zelzate. Gent, 1870/73. –

De Vleeschauwer M., Notteboom H., Stockman L., De Utrechtse

Vlamingen van Assenede, historische kennismaking met de poldergemeente Assenede, 1999.

De Vleeschauwer M., De kerkwijding van 1950 als gevolg van de kerkbrand in 1944: het restauratiedossier nader bekeken, in De twee ambachten, Heemkundig tijdschrift Gemeente Assenede, jaargang 8, nr.1, 2000.

Van Der Linden V., Stephan Mortier (1857-1934), afstudeerscriptie Universiteit Gent, 1995.

B. Roose-Meier, fotorepertorium van Belgische bedehuizen, Provincie Oost-Vlaanderen, kanton Zelzate

Luc Stockman, Hugo Notteboom, C. Dierickx; Heemkring Twee Ambachten.

Dr. Elisabeth Dhanens. Dhanens doctor in de kunstgeschiedenis en in de periode 1965- 1966 , inspectrice van het kunstpatrimonium bij het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen.

Bronnen

Archief van de kerkfabriek Sint-Pieter en Sint-Martinus Dekenij Assenede

Archief van de Koninklijke Commissie voor monumenten en landschappen, Brussel

Privé-archief

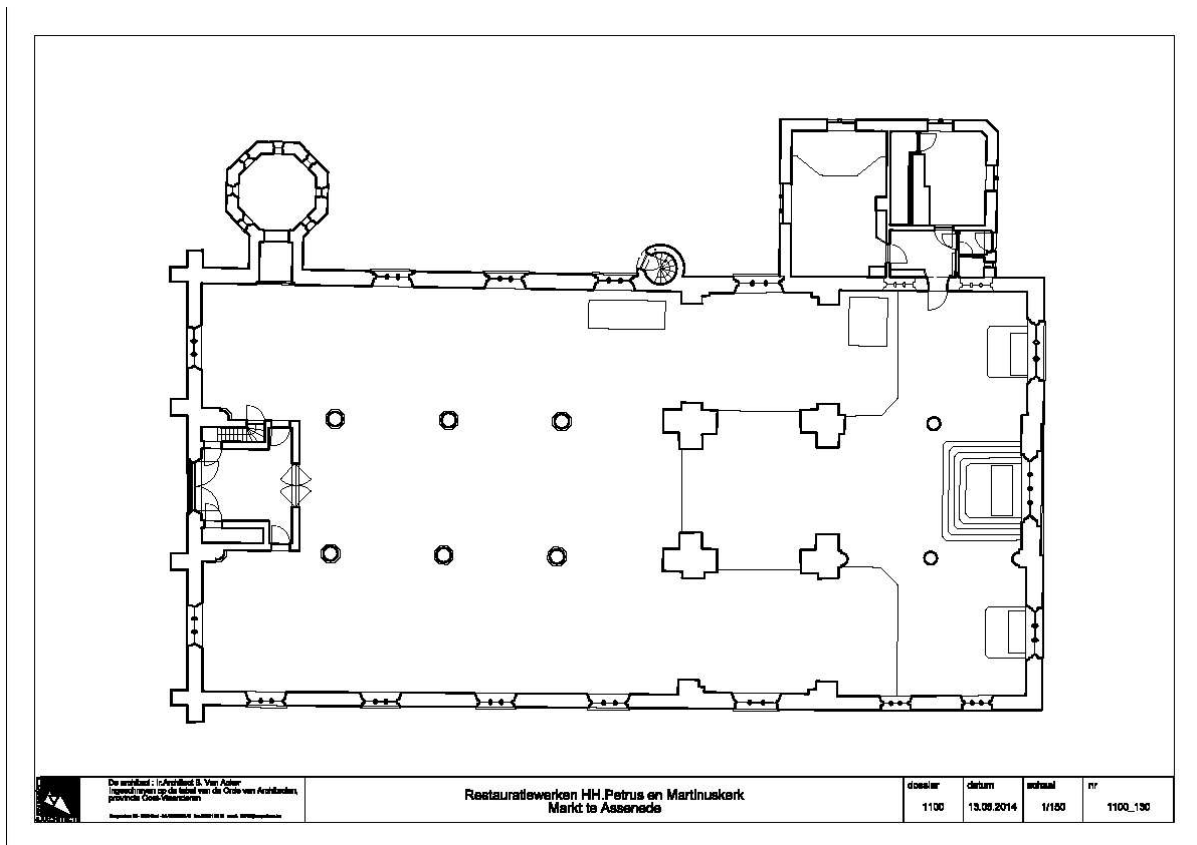
Auteurs: Bogaert, Chris & Lanclus, Kathleen en Guido Jan Bral, kunsthistoricus

Datum teksten: 2005 & 2007

3.3 Architecturale mogelijkheden

3.3.1 Grootte, opdeling en inrichting

Zie bijgevoegd plan

De plattegrond ontvouwt een drie-beukig schip van vier traveeën, kruising met toren en uitspringende transeptarmen en een koor van twee traveeën met driezijdige sluiting, links geflankeerd door een grote polyvalentezaal en sacristie. Noordelijklijke oksel tussen koor en transept met een rond traptorentje. Een nieuwe doopkapel daterend uit 1947 sluit aan bij de eerste travee aan de noordzijde van het schip. Volledig opgetrokken uit baksteen, thans witgeschilderd.

Het geklasseerd van de kerk gedeelte omvat: het koor en zijbeuken (zijkapellen) – viering en transept links en rechts zijnde de restanten van de vroegere kruiskerk. Het niet geklasseerde gedeelte omvat: hoofdbeuk – zijbeuken – inkom - doopkapel en sacristie.

Het gebouw is één geheel en is niet opgesplitst in deelruimtes.

3.3.2 Toegankelijkheid voor andersvaliden

Gelet op de lage dorpel is het gebouw langs de hoofdingang toegankelijk voor andersvaliden. In het hoofdportaal is de rechtse toegangsdeur is voorzien van een volautomatische glazen schuifdeur voor zowel binnenkomende als voor uitgaande personen.

3.3.3 De nutsvoorzieningen

De uitrusting bevat een centrale verwarming met warme lucht op aardgas. De stookplaats bevindt zich in de kelder van de sacristie aan de noordzijde van de kerk. De installatie dateert van omstreeks eind de jaren 60 van de vorige eeuw maar werd in 2014 omgebouwd op aardgas.

De elektrische installatie is vernieuwd in 1979 en is in goede staat. De installatie werd recent uitgebreid naar aanleiding van de restauratiewerken tot de verlichting van de toren en het dakgebinten van de kerk. De installatie is recent opnieuw gekeurd.

De verlichting in de kerk werd aangepast en vernieuwd in 2014.

Het sanitair met waterspoeling is beperkt tot een toilet met handwasbakje en bevindt zich in de sacristie aan de noordzijde van de kerk. Het toilet is niet direct bereikbaar vanuit het schip van de kerk.

In de polyvalent zaal aan de noordzijde van de kerk (in de sacristie) bevindt zich een afwasbak en een spoelbak.

In de kerk is geen inbraakdetectie en branddetectie.

3.3.4 Interieur en cultuurgoederen

Interieur

Het interieur wordt sterk gedomineerd door het romaanse deel van de kerk, zijnde de restanten van de kruiskerk. De massieve bijna vierkante pilaren ondersteunen de vieringtoren. Dit geheel deelt de kerk letterlijk in twee, zijnde het historische geklasseerde gedeelte en het toegevoegde bakstenen niet geklasseerde gedeelte van de kerk. In het romaanse deel in het koor is duidelijk te zien hoe de oorspronkelijke kruiskerk werd omgebouwd tot een kerk met drie beuken. De sporen van de buitenzijde van de oorspronkelijke kerk zijn duidelijk afleesbaar binnen de kerk. De buitenmuren van de kruiskerk werden open gemaakt en ondersteund door vier massieve pilaren. De stijl van deze verbouwing is vroeg gotisch. Verder is het interieur zeer sober – zie verdere beschrijvingen- doordat de brand van 1944 alles vernietigde.

Meubilair. Schilderijen:

Zie inventaris

Beeldhouwwerk:

Zie inventaris

Orgel

Zie inventaris

Brandglasramen

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Het glasraam in de zuidelijke dwarsbeuk stelt de schutspatrones Helena voor onder een gotisch baldakijn met de bij haar passende attributen: het kruis en de 3 nagels waarmee Christus aan het kruis genageld was.

Onder haar voeten zien we het familiewapen van Van Hoorebeke met dezelfde zinspreuk als het glasraam van de H. Julianus: “Cornu eius exaltabitur in Gloria”.

In het roostervenster bovenaan wordt een harpspelende engel afgebeeld terwijl in de vijf omringende lobben een weerkerend bloemmotief is verwerkt.

Het glasraam werd aangebracht in 1938 na het overlijden van mevrouw Helena Van Steenkiste, weduwe van brouwer-burgemeester Julien Van Hoorebeke.

Oorspronkelijk dateren alle drie de glasramen uit de jaren dertig maar werden in 1944 door de kerkbrand vernield. Nadien werden ze op kosten van de schenkende families teruggeplaatst.

Na de grote kerkbrand in 1944 resteren er nog drie glas-in-loodvensters, één in het hoogkoor en twee in de dwarsbeuken. Oorspronkelijk dateren alle 3 de vensters uit de jaren 30 maar werden na de kerkbrand op kosten van de schenkende families teruggeplaatst.

Het glasraam in het hoogkoor dateert uit 1932 en bestaat uit 3 delen waarin Bijbelse taferelen zijn verwerkt. De glasramen in de dwarsbeuken stellen de schutsheiligen Helena en Julianus voor en verwijzen naar de opdrachtgevers.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Het glasraam in het hoogkoor dateert uit 1932 en werd geschonken door de familie Cruyl, een voormalige brouwersfamilie die ook enkele burgemeesters heeft voortgebracht.

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

De tekst onderaan het raam licht ons hieromtrent in en luidt: “Ter nagedachtenis van Angelus Cruyl, geb. 1868-1930+ burgemeester alhier 1908-1930. Gift van Alice Loontjens zijne weduwe 1932”.

Het glasvenster zelf bestaat uit drie geledingen waarin evenveel Bijbelse tafereelen zijn verwerkt.

1- In de bovenste geleding van het glasraam wordt de genadestoel afgebeeld: de overleden Christus wordt door de H. Vader in de armen gehouden die gezeten is op een gotische stoel. Een stralenbundel en wolken omgeven dit tafereel.

2- Het middelste tafereel stelt de Olijfberg of Golgotha voor met de drie gekruisigden: Christus en de twee misdadigers. In de rechterbenedenhoek van dit tafereel zijn de twee dobbelende soldaten te zien waarvan de bebaarde soldaat Alfred Cruyl (zoon van Angelus) voorstelt.

3- De onderste geleding stelt een oudtestamentisch tafereel voor: het slachten van het paaslam waarna de uittocht van de joden uit Egypte volgde. In de groep personen aan de rechterzijde, herkennen we in parse tuniek Angelus Cruyl.

Twee engelenfiguren omringen het geheel. In het maaswerk van dit venster zijn in de linkerzijde vier engelenkopjes te zien waarvan er drie de kinderen uit het gezin Alfred Cruyl - De Vroe voorstellen. De engelenkopjes aan de rechterzijde stellen de kinderen voor uit het gezin Van Goethem - Cruyl.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Het glasraam in de noordelijke dwarsbeuk stelt een geharnaste H. Julianus voor onder een gotisch baldakijn, met zwaard in de rechterhand en grote palmveer in de linkerhand. Onder zijn voeten zien we het familiewapen van Van Hoorebeke met de drie hoornen en de zinspreuk: “Cornu eius exaltabitur in Gloria” Dit psalmvers komt uit psalm 112 (111) vers 9 Het gehele vers luidt:

*Dispersit, dedit pauperibus.
Justitia manet in saeculum saeculi.
Cornu eius exaltabitur in Gloria.*

Vrij letterlijk vertaald betekent dit:

*Milddadig deelt hij aan de armen uit,
zijn gerechtigheid houdt in eeuwigheid stand,
en zijn hoorn verheft zich in ere.*

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

Wetend dat de hoorn in Israël een beeld is van waardigheid en kracht kan men ook begrijpen dat in de nieuwe Bijbelvertaling vers 9 als volgt vertaald wordt:
Gul deelt hij uit aan de armen,
zijn rechtvaardigheid houdt stand, voor altijd
Hij zal stijgen in aanzien en ere.

In het glasraam wordt dus dit psalmvers, dat uit een psalm komt waarin een rechtvaardig goed mens wordt beschreven, toegepast op de heilige Julianus en de heilige Helena.
Boven in het roosvenster wordt een lierspelende mannelijke engel afgebeeld terwijl in de vijf lobben rondom, een wekerend bloemmotief is verwerkt.
Onderaan het glasraam, in de banderol, staat de tekst: "In memoriam Dni Juliani Van Hoorebeke Obiit 25-10-1935".

Grafstenen:

Drie grafstenen in de doopkapel van de kerk. Tijdens de restauratiewerken na de brand van 1945 werd de vloer van de kerk vernieuwd. Er werd een nieuwe natuurstenen vloer gelegd op de bestaande historische vloer zodat alle sporen uit het verleden niet meer zichtbaar zijn. De drie grafstenen vormen hierop een uitzondering als herinnering aan de oorspronkelijke inrichting van de kerk en zijn rijk verleden.

Gemeentearchief Assenede

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumentenzorg Oost-Vlaanderen, cel monumenten en landschappen, archief.

Rijksarchief Gent

DE POTTER F. & BROECKAERT J., *Geschiedenis van de gemeenten der provincie Oost-Vlaanderen*, Arrondissement Eeklo, deel 1 Gent 1870-1872

DHANENS E. *Inventaris van het kunstpatrimonium van Oost-Vlaanderen, Tweede aflevering; kanton Karijke, gent 1956*. Dhanens doctor in de kunstgeschiedenis en in de periode 1965- 1966, inspectrice van het kunstpatrimonium bij het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen.

C. Dierickx, NOTTEBOOM H & STOCKMAN I. : Heemkundig Genootschap van het Meetjesland, De Twee Ambachten 1999

CENTRAAL KERKBESTUUR ASSENEDE "Ontdek de Assenedse Kerkenroute" een fietsroute die de 5 kerken van Assenede met elkaar verbindt Assenede 2008.

STICHTING OPEN KERKEN: folder voor de bezoekers beschikbaar in de kerk 2008.

B. Roose-Meier., *Fotorepertorium van het meubilair van de Belgische bedehuizen, Provincie Oost-Vlaanderen, Kanton Zelzate, Brussel, 1981*

3.3.5 Icoon

Het Icoon bevindt zich in de linkse zijbeuk achteraan, links van het hoofdaltaar.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Musicerende engelen

Objectnummer:	19962
Objectnaam:	muurschildering
Gemeente:	Assenede[deelgemeente]
Instelling:	Kerk Sint-Petrus en Martinus[Assenede]
Standplaats / Adres:	nis voormalig zijaltaar
Vervaardiger:	onbekend (schilder)
	Datum: 1801 - 1900
Materiaal:	temperaverf
Techniek:	geschilderd
Permalink:	http://balat.kikirpa.be/object/19962

Bron:

Appeltjes van het Meetjesland, jb. 67 (2016), p. 57-97

Muurschildering in de St.-Petrus en St.-Martinuskerk in Assenede

Auteur: Rudy VAN ELSLANDE

Een publicatie van: Appeltjes van het Meetjesland, jb. 67 (2016), p. 57-97

Uitgegeven met steun van:

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

Naar aanleiding van de restauratie van de St.-Petrus en St.-Martinuskerk te Assenede werd onze aandacht hierop gevestigd. Deze wandschildering van 180 bij 142 cm. bevindt zich achter het Maria-altaar in een nis (204 bij 190 cm.) in de linkse beuk van de kerk. Op de vernieuwde draagplaat in hardsteen bemerken we twee gotische aanzetstenen die fijne zuiltjes dragen. Deze in blauwe hardsteen uitgehouwen pilaartjes droegen oorspronkelijk een gotische boogconstructie die vermoedelijk eveneens uitgehouwen was in natuursteen.

Nadien werd deze overspanning verwijderd en vervangen door een barokboog in baksteen, waarbij de nisvorm binnenin behouden bleef. Deze nis is de drager van een muurschildering die uitgevoerd werd in temperaverf. Hoewel deze schildering sterk gehavend is, zien we rechts nog duidelijk een engel met een luit. Bij nader onderzoek herkennen we links ook nog een sterk vervuilde engelfiguur met een harp. Deze figuren waren geschilderd op een rode achtergrond, die versierd was met rode en in het midden met gouden sterren.

1. DE VOORSTELLING

Deze muurschildering werd sterk beschadigd door de brand van 1944. Op een foto uit 1942, bewaard in het Koninklijk Instituut van het Kunstpatrimonium te Brussel zien we hoe de schildering er voordien uitzag. In het kerkarchief van de St.-Petrus en St.-Martinuskerk vinden we ook nog oude foto's van de muurschildering terug.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Deze engel maakte deel uit van een voorstelling van vier engelen, van wie de bovenste twee muziekinstrumenten bespeelden en de onderste een banderol vasthielden. Als pendant van de luitspeler bemerken we links een engel met een harp. Beiden zijn getooid in een roze mantel boven een blauw kledingstuk. De mantel wordt op de borst vastgehouden door een ronde speld.

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

De engelen onderaan dragen enkel een (blauw) kleed. Op de banderol van de engel links lezen we: AVE MARIA. De tekst van de rechtse engel sluit hierbij aan en vermeldt: MARI(A) GRA(CIA). Deze tekst is gebaseerd op de woorden die volgens Lucas (1:26-35) de aartsengel Gabriël tijdens de Verkondiging uitsprak:

AVE MARIA, PLENA GRACIA (Wees gegroet Maria, vol van genade).

Deze woorden zijn tevens het begin van het bekende gebed, het Weesgegroet. Daar de voorstelling geen betrekking heeft op de Annunciatie, werd de tekst in de schildering aangepast, waardoor deze aansluit bij het opschrift dat eertijds in de boord van de nisplaat onderaan was gebeiteld: *Maria gratia plena: Dominus tecum: benedicta tu in mulieribus (Maria vol van genade, de Heer is met u; gij zijt gezegend boven alle vrouwen).*

Het Maria-altaar voor de kerkbrand van 1944, Madonna met kind omringd door vier engelen.

Deze engelen omringden aanvankelijk een gepolychromeerde Madonna met kind. Op de huidige schildering bemerken we in het midden nog duidelijk een lichte aftekening van de silhouet van die Madonna. Nu staat er een neogotisch beeld voor. In haar hand houdt de Maagd een roos vast. De roos heeft een dubbel symbolische betekenis; zij duidt enerzijds op eeuwigheid en anderzijds op menselijke hartstochten, die van voorbijgaande aard zijn. De roos is tegelijk het symbool van leven en dood, vruchtbaarheid en maagdelijkheid. Daarbij herinnert deze bloem aan het paradijs. Rode rozen betekenen liefde en naastenliefde; de witte roos verzinnebeeldt onschuld, reinheid en kuisheid. In haar litanie wordt Maria aangeropen als *mystieke roos*.² Onderaan dit neogotisch beeld lezen we op de sokkel het opschrift: *(M)ARIA MATER DEI ORA (PRO NOBIS) (M)aria Moeder Gods, bidt (voor ons).*

STIJL EN TECHNIEK

Hoewel deze wanddecoratie geschilderd werd in tempera, is er een grote verscheidenheid in de uitvoering en vooral in de kwaliteit waar te nemen. Dit element wordt nog duidelijker indien men dezelfde engelfiguur van de foto (verder vermeld als foto) genomen voor het einde van de Tweede Wereldoorlog vergelijkt met de huidige toestand van de schildering (verder vermeld als origineel).

Op het eerste gezicht zijn er duidelijke gelijkenissen, maar bij nadere beschouwing zien we heel wat verschillen tussen het origineel en de foto. De contour van het originele gezicht (2016) is heel wat ronder dan op de foto (1942). Hierdoor zijn de ogen hoger geplaatst, het haar veel platter en de kin kleiner dan op de foto. Het gezicht van de foto is getekend door een kunstenaar die een academische opleiding heeft genoten, daar deze schilder zich aan een klassieke indeling heeft gehouden.

Hierdoor zijn op de foto de ogen meer in het midden van het gezicht geplaatst, de hersenschedel met het haar veel hoger en is de onderlip gecentraliseerd tussen neus en kin. De rechte wenkbrauwen van het origineel zijn op de foto meer boogvormig afgebeeld. De oogleden op de foto zijn iets groter, waardoor de strakke blik met grote pupillen van het origineel meer getemperd wordt. Het jukbeen van het origineel is hoger geplaatst, hierdoor krijgt de slaap een grotere V-vormige accentuering dan op de foto. Het oor van de engel op de foto is anatomisch juist geplaatst, terwijl dit van het origineel te hoog is weergegeven. De rechte neus van het origineel loopt zonder ophoging van de neusvleugels door in het topje van de neus, wat niet het geval is op de foto. De glimlach van het origineel is op de foto vervangen door een weinig uitdrukkelijke mond met meer horizontaal geplaatste mondhoeken. Bij nader onderzoek vertoont het originele schilderij ook verschillen in de schilderstechnieken. Enerzijds zien we op de foto uit 1942 een schilderlaag die op een lossere wijze en met een meer gebonden stijl is uitgevoerd, wat we onder meer bemerken in de blauwe kledij van de mouw. Hierbij wordt, om plasticiteit te bereiken, niet, zoals bij het gezicht, gewerkt met een witte kleur voor de hoogsels, maar met een vrije en krachtig getekende donkere lijn die diepte weergeeft. Anderzijds zijn op de schildering (toestand 2016) de kleurvlakken beheerster weergegeven en is de schildering meer uitgewreven.

De conclusie is duidelijk: we hebben te maken met twee schilderijen boven elkaar, waarbij de jongste schilder grotendeels de oudere schildering heeft nagevolgd. De lossere schildertechniek en de klassieke opleiding in een kunstschool verraden dat de jongste schildering tot stand kwam in de periode van de neogotiek, een stijl die bloeide in de 19de–begin 20ste eeuw, waarbij teruggerepen werd naar de gotiek, de belangrijkste stijl uit de late middeleeuwen. Deze kunst werd aangeleerd in de Vlaamse St.-Lucasscholen, die een alternatief waren voor het neoclassicisme, de toenmalige stijl van de officiële kunstacademies.⁵ De oprichting van de vroegste St.-Lucasschool in Gent in 1862 en vooral de losse techniek die aansluit bij de *peinture grasse* - een eind 19de-eeuwse variant van het impressionisme - laten toe om deze jongste schildering te dateren op het einde van de 19de eeuw of tijdens het eerste kwart van de 20ste eeuw.⁶ Het was niet uitzonderlijk dat in de 19de en het begin van de 20ste eeuw oude, in een slechte staat verkerende wanddecoraties werden *gerestaureerd* door overschildering. Deze werkwijze was trouwens niet nieuw.

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

De vraag is echter uit welke periode dateert de oudste muurschildering achter het Maria-altaar in de kerk van Assenede? Niet alleen de techniek, maar de disproportie van het gezicht met een cirkelvormige omtrek en te hoog geplaatste ogen is kenmerkend voor de Gent-Brugse kunst van omstreeks 1500. We bemerken deze grondvorm van het gelaat zowel bij Gentse kunstenaars, zoals Gerard Horenbaut (ca. 1465-1541), als bij hun Brugse collega's, onder meer Gerard David (ca. 1455-1523). Dat het hier gaat om een gewilde disproportie blijkt uit de infraroodopname waarbij onderliggende tekening van de portretten van Lieven van Pottelsberghe en Livina van Steelandt (Gent, Museum voor Schone Kunsten) zichtbaar worden.⁸

We mogen de muurschildering in de St.-Petrus en St.-Martinuskerk in Assenede met als voorstelling een luitspelende engel onderbrengen in de Gents-Brugse school en dateren omstreeks 1500. Dit betekent dat we de oudste schildering mogen toevoegen aan het corpus van de zgn. Vlaamse primitieven.

In verband met de ontstaansgeschiedenis of de opdrachtgever van deze vroegste muurschildering is geen enkel document tot ons gekomen. Door de centrale opstelling van de engelen kunnen we veronderstellen dat een Madonnabeeld deze nis sierde, daar het altaar gewijd was aan Onze-Lieve-Vrouw. We weten dat er reeds in 1334 een kapelanijs van Onze-Lieve-Vrouw in de kerk van Assenede aanwezig was. In de eerste helft van de 15de eeuw werd er melding gemaakt van een O.-L.-Vrouwgilde. Rogier Vilain was de oprichter van het O.-L.-Vrouw-altaar, hij stichtte daarbij een jaargetijde en werd begraven voor het altaar.²⁷ In 1942 maakte het Commissariaat Generaal voor 's Lands Wederopbouw foto's van de St.-Petrus en St.-Martinuskerk te Assenede. Ook de neogotische muurschildering in de nis werd toen gefotografeerd. Het zijn die foto's die thans bewaard worden in het Koninklijk Instituut van het Kunstpatrimonium te Brussel.⁷⁴ In dezelfde periode moet eveneens de foto van dit altaar genomen zijn die thans berust in het kerkarchief te Assenede.

BESLUIT

De St.-Petrus en St.-Martinuskerk in Assenede bewaart een restant van een kwalitatief hoge laatgotische muurschildering uit de zgn. school van de Vlaamse primitieven, die in een vrij gehavende toestand bewaard is gebleven. De stijlkenmerken en techniek wijzen erop, dat deze schildering tot stand kwam omstreeks 1500 en zich laat inpassen in de kunst van de Gent-Brugse school. Over het ontstaan, de opdrachtgever en de schilder is niets geweten. Een stijlkritische analyse wijst erop dat de nis ongeveer een halve eeuw vroeger dan de vervaardiging van de schildering werd aangebracht in de muur en oorspronkelijk deel uitmaakte van het praalgraf van Rogier Vilain, de stichter van de O.-L.-Vrouwkapel. De tombe van dit middeleeuws graf werd volledig *gerestaureerd* (= vernieuwd) tijdens het Interbellum, maar gaat wat de opbouw betreft waarschijnlijk terug op de oorspronkelijke gotische vormgeving.

Dit inmiddels verdwenen neogotisch graf sloot stilistisch aan bij de 15de-eeuwse Gentse grafplastiek en in het bijzonder bij die van de familie de Meyere. De familiale banden van Rogier Vilain met de opdrachtgevers van funerair beeldhouwwerk aan deze Gentse beeldhouwerfamilie en het feit dat die kunstenaars veelvuldig werkzaam waren in de Vier Ambachten, sluiten de mogelijkheid niet uit dat zij ook instonden voor het vervaardigen van het graf van Rogier Vilain

De oudste wandschildering kan worden gezien als een product van de restauratie na de brand en vernielzucht van 1488, waarbij gedacht kan worden dat de latoenen grafplaat hierbij verloren ging. Wel mogen we aannemen dat op het einde van de 16de eeuw de schildering ernstige schade opliep tijdens een volgende brand en dat bij de herstelling in de 17de eeuw de nis een barokke bekroning kreeg. In de loop der eeuwen werd, zoals bij talrijke middeleeuwse muurschilderingen, de oude muurschildering overpleisterd.

Bij de verwijdering in het begin van de 20ste eeuw herontdekte men deze middeleeuwse wanddecoratie. Kort na de Eerste Wereldoorlog werd deze schildering op een vrij drastische manier hersteld. Naast het plaatsen van een nieuwe graftombe werd ook de gehele voorstelling herschilderd in neogotische stijl. Door de brand van 1944 en de daarop volgende herstellingwerken die pas in 1950 beëindigd werden, kwam ten gevolge van de beschadiging een gedeelte van de originele schildering te voorschijn. Een prachtige laatgotische engel met luit kwam van onder de neogotische overschildering te voorschijn.

Dat deze muurschildering weinig aandacht kreeg, is niet alleen te wijten aan de landelijke ligging van de gemeente Assenede, maar ook aan de Deze schildering in de St.-Petrus en St.-Martinuskerk in Assenede moet worden onderworpen aan een dringende restauratie en een fixering. Een verder onderzoek naar eeuwenoude sporen onder de neogotische schildering is door moderne technologieën gemakkelijk te doen en dus sterk aan te bevelen, zodat een verdere ontbloting van de oudste voorstelling mogelijk wordt. In dit verband denken we voornamelijk aan de linkerbovenhoek met de harpspelende engel.

3.3.6 Schilderij Broeder Max: Het laatste avondmaal

Het schilderij werd geschonken aan de kerk op 22 december 2025 door Rudi Staeyaert van Boekhoute

Broeder Max, geboren als Victor van Meerbeeck geboren in Turnhout in 1903 en gestorven in Tessenderlo in 1973, was een Belgische kunstschilder die bekend stond om zijn unieke stijl en bijdragen aan de kunstwereld.

Broeder Max, had een indrukwekkende en diepgaande benadering van kunst. Hij trad in bij de Broeders Van Liefde in op 18 jarige leeftijd en gaf later les aan de normaal school in Zwijnaarde. Door deze vroege keuze ervaarde hij in zijn verdere ontwikkeling dat hij meer een toeschouwer was geworden van de wereld...! In zijn werk is de worsteling te zien hoe zijn persoonlijkheid verder groeide en hij moeizaam zichzelf ontwikkelde.

Zijn sterke punten lagen in het gebruik van kleuren die verbonden zijn met de natuur, en zijn vermogen om mensen te ontroeren door het weergeven van een bovenzinnelijke realiteit. Religieuze inspiratie gaf zijn werk een vrome en contemplatieve diepgang, wat duidelijk naar voren kwam in zijn sobere afwerking van figuren en landschappen.

Met zijn levensmotto "**Wie niet dient, dient tot niets**" benadrukte hij het belang van dienstbaarheid en nederigheid, wat ook terug te zien is in zijn keuze om les te geven aan de normaalschool in Zwijnaarde.

Zijn contacten met de Latemse school en kunstenaars zoals Gust De Smet en George Minne hebben ongetwijfeld invloed gehad op zijn ontwikkeling, maar hij hechtte meer waarde aan zijn eigen stijl en zijn interpretatie dan aan het behoren tot een bepaalde stroming.

Zijn kunst, met een sterke focus op ruimtelijkheid en het creëren van spanningsvelden op het doek, was bedoeld om te dienen als een middel voor bezinning en het verhevene. De afwisseling van kleur met licht en donker gaf zijn werken een bijzondere diepte.

Daarnaast zijn zijn lito's en houtsneden, vergelijkbaar met die van Cantré en Masereel, ook een belangrijk aspect van zijn oeuvre. Hij was immers een geboren tekenaar...!

Het kruiswegproject in de Sint Laurenskerk te Zelzate in 1960 is een mooi voorbeeld van zijn religieuze en artistieke toewijding.

Kunst in functie van het verhevene en bezinning. Zeer treffend zijn de sobere afwerkingen van de figuren en landschappen.

Zijn werk is een reflectie van zijn leven en overtuigingen, en hij heeft een belangrijke rol gespeeld in de ontwikkeling van de kunst in zijn tijd.

Hartelijk dank Rudi namens de kerkfabriek en de gelovige gemeenschap voor deze uitzonderlijke schenking. Het doek zal een prominente plaats krijgen in deze kerk.

Deze tekst was een onderdeel van de plechtige ontvangst van de schenking.

Piet Van Rompu: voorzitter van de kerkfabriek, 21 december 2024

Het laatste avondmaal

Het schilderij is zeer ongewoon door de keuze van een ronde tafel waaraan Jezus met zijn discipelen heeft plaats genomen. Traditioneel wordt dit tafereel geschilderd waarbij de apostelen en Christus zijn gezeten aan een lange tafel zodat iedereen zeer zichtbaar is. Deze opstelling maakt het mogelijk alle aanwezigen zeer zichtbaar af te beelden met Christus in hun midden.

Een tweede ongewone keuze is het perspectief waaruit de schilder heeft gewerkt, hij staat op ooghoogte met Christus en de apostelen zijn van boven uit geschilderd. Deze ongewone keuze maakt het mogelijk dat iedereen zichtbaar is.

Op de achtergrond zien we de voorkeur van broeder Max voor het Vlaamse landschap, hij schilderde dit tafereel in een typisch kempisch landschap dat hij goed kende. De lucht heeft overwegend een groene kleur wat zeer ongewoon is...! De schilder combineert dit met de overwegende groene leuren van de kleding der apostelen wat het schilderij een sombere en dramatische windig geeft. Judas, afgebeeld in de linker hoek van het schilderij stapt als het ware uit het tafereel om in de duisternis te verdwijnen.

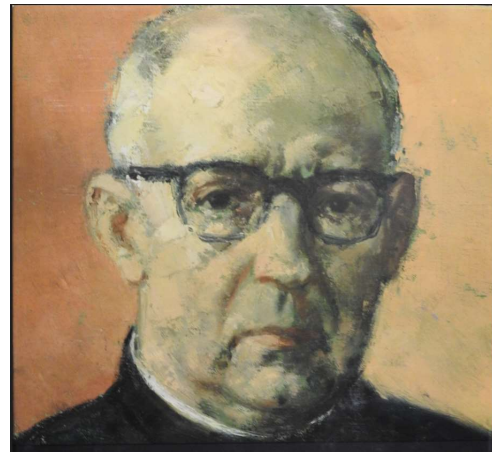
Christus is de centrale Christus staat centraal op het doek en is in heldere kleurtinten neergezet wat de dramatiek in het doek versterkt.

Het thema van het doek is het laatste avondmaal. Het hangt op deze plaats omdat het de inleiding is op het lijdensverhaal van Christus.

Christus kijkt als het ware naar de kruisweg die zeer nabij is.

Het schilderij: "Laatste Avondmaal"

Afbeelding Broeder Max, de schilder

Inventaris

Zie ook inventaris van de religieuze voorwerpen, kunstvoorwerpen aanwezig in de kerk. De inventaris werd opgemaakt door de provincie Oost-Vlaanderen. Bijlage 3.

3.3.7 **Bouwfysische toestand**

De bouwfysische toestand van de kerk is zeer goed als gevolg van de restauratie van het gebouw in de periode 2015 - 2018

De restauratie werd uitgevoerd onder leiding van de architecten bureau Van Acker & Partners (voorheen AVAPARNERS) te Gent onder leiding van architect Mieke Goegebeur. Het architectenbureau heeft zijn naam opnieuw aangepast in *B-juxta architecten bv*. Congreslaan 36 9000 Gent. De werken werden uitgevoerd door PIT Antwerpen nv - Kapelle

In 2018 werd deze fase van de restauratiewerken beëindigd is het exterieur van de kerk volledig hersteld. Het komt er nu op aan tijdens de komende 50 jaar de kerk op een degelijke manier te onderhouden.

Rapport van Monumentenwacht Oost-Vlaanderen:

Het meest recente rapport van monumentenwacht dateert van voor de restauratie en is ook als basis gebruikt voor het opstellen van het restauratiedossier. Alle punten die waren opgenomen in het dossier zijn uitgewerkt en uitgevoerd.

Er zal jaarlijks een inspectie gebeuren door monumentenwacht om kleine problemen te verhelpen en het dak te onderhouden.

Om de toegang tot de binnen goten te verhogen zijn luiken in het dak aangebracht zodat inspectie en onderhoud snel kunnen gebeuren.

Voor verstopte regenafvoeren is een technische oplossing uitgewerkt die ons toelaat tijdig te kunnen ingrijpen.

Voor een goede instandhouding van het monument gedurende de komende 30 jaar.

- Regelmatig reinigen van de dakgoten en de afvoeren – 2 jaarlijks
- Jaarlijks nazicht door Monumentenwacht Oost-Vlaanderen om kleine problemen op te sporen, zodat ze aan de hand van hun rapporten kunnen worden hersteld.
- Regelmatig nazicht en uitvoeren van onderhoudsschilderwerken aan de buitenschrijnwerk.
- Gefaseerd uitvoeren van opfrissingswerken in het interieur via onderhoudspremies.

Dringende onderhoudswerken.

Door de keuze van experts van het type van wit kaleien van de kerk dienen er jaarlijkse onderhoudswerken te worden gepland. De schilderwerken zijn nu in 2025 zeven jaar voltooid en vertonen reeds een sterk verval.

Er dienen dringende onderhoudswerken te worden voorzien aan de buitenzijde van de kerk zijnde aan de schilderwerken, met name:

1. Het onderhoud van de buitenschilderwerken aan de gevels
2. Het regelmatig – jaarlijks - opkuisen van de gevels ontstaan door atmosferische vervuiling

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

3. Het regelmatig ontmossen en reinigen van de gevels en rollagen
4. Het herstellen van stukken van het schilderwerk.
5. Het herstellen van de plinten die in contact staan met de vloertegels van de parking.

Deze onderhoudswerken zullen voorzien worden in de meerjarenplannen van 2025 -2031 in het budget onderhoud van de kerk.

4. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De Gemeente Assenede, samengesteld uit Assenede – Bassevelde – Boekhoute en Oosteeklo

De parochiekerk Sint Petrus en Sint Martinus is gelegen in het Dorp van Assenede op het marktplein. Het dorpsplein is niet geklasseerd in zijn geheel. Op het dorpsplein zijn een aantal woningen zoals de pastorie wel geklasseerd.

De kerk en het marktplein vormen in de gemeente een rondpunt waarlangs alle verkeer loopt.

Met zijn nieuwe witte uitstraling bepaalt de kerk opnieuw het dorpsgezicht en heeft ze altijd een belangrijke rol gespeeld in de dorp geschiedenis.

5. Beschrijving van actueel gebruik en actuele functie

5.1 Vooraf

Dit plan is een update van het ‘globaal pastoraal plan – Parochie Heilige Franciscus van Assisi update 2019-2020’. Dit plan is als bijlage één bijgevoegd bij dit document

1. Update

Dit plan is een update van het ‘globaal pastoraal plan – Parochie Heilige Franciscus van Assisi update 2019-2020’. Dit plan is als bijlage één bijgevoegd bij dit document **VZW pastorale werken**

De doestellingen opgenomen in het beleidsplan van 2013 zijn ondertussen bereikt.

Het actueel gebruik in de gemeenschap Assenede, deel van de nieuwe parochie in Assenede-Evergem-Zelzate, is gebaseerd op het globaal dekenaal plan van het Dekenaat Evergem van 19 februari 2013 en aangepast aan de realiteit van 2024 bij de oprichting van het vernieuwde dekenaat Eeklo en omdat al een aantal doelstellingen zijn gerealiseerd voor dit gebouw en de andere kerkgebouwen in de gemeente Assenede.

De St. Petrus & St. Martinus kerk is een parochiekerk zonder nevenfuncties en of permanent nevengebruik.

a. Leefbaarheid en gerichtheid van de geloofsgemeenschap

- Een gemeenschap van een aanzienlijk aantal pratikerende gelovigen waarvan een aanzienlijk deel afkomstig uit de omringende gemeenschappen.
- Een groot aantal vrijwilligers wil zich inzetten voor de gemeenschap.
- De kerk wordt onderhouden door een groep vrijwilligers en een professioneel bedrijf

b. Gebruik voor de Liturgie:

- Eucharistieviering elke zondag om 9 u . gemiddelde aanwezigen: 80
- Eucharistievieringen op feestdagen om 9u. (Kerstmis, Pinksteren, Allerheiligen, O.L. Hemelvaart – 15 augustus, ...) gemiddelde aanwezigen: 120
- Dinsdagmorgen: 9 u gebedsdienst
- Vrijdagavond: 19 u avondgebed
- Uitvaartliturgieën per jaar: ongeveer 45
- Huwelijksvieringen
- Kerkkoor voor zondagsdiensten en begrafenissen

c. Gebruik voor de Verkondiging:

- Voorbereiding van de sacramenten voor doopsel, eerste communie en vormsel gebeuren Interparochiaal en afwisselend in de kerk van Assenede en andere kerken van de parochie in Assenede-Evergem-Zelzate (catechese)
- Eerste communievieringen en vormselvieringen voor de parochies van Boekhoute, Bassevelde en 's Gravenjansdijk maken nu eveneens deel uit van Parochie in Assenede-Evergem-Zelzate. Deze vieringen nemen plaats in de desbetreffende parochiekerken.
- Het kerkgebouw is 7 dagen op 7 open van 9 u. tot 17 u.
- De kerk is sedert 2008 aangesloten bij de stichting 'Open Kerken' en neemt deel aan de "Open Kerkendag" tijdens het 1^e weekend van juni, telkens met een aangepast programma en telkens met een behoorlijke opkomst. Getuige daarvan de notities gemaakt in het gastenboek van de kerk.

d. Ander gebruik

- Op initiatief van het centraal kerkbestuur van Assenede om de vijf kerken van groot Assenede te ontsluiten werd in 2008 een brochure uitgegeven met de beschrijving van een fietsroute van 42km die de vijf kerken met elkaar verbindt. De brochures worden te koop aangeboden in de kerk en tot hiertoe werden er meer dan 1000 exemplaren van verkocht. Dit initiatief werd door de stichting Open Kerken als een pilootproject beschouwd.
- In de kerk is een folder beschikbaar, uitgegeven door "Open Kerken" met een stuk geschiedenis, een verwijzing naar een aantal kerkschatten en een aantal foto's.
- Achteraan in de kerk staan een tentoonstellingsborden waarop zaken worden gepresenteerd gelinkt aan de liturgische feesten of periodes van het jaar.
- Het nieuwe liturgisch centrum voor de viering is opgebouwd uit een vaste trede uit natuursteen – dezelfde als de huidige tegels in de gehele kerk. Het altaar – de lezenaar – de koorstoelen en zijn van gebeitst eik en verplaatsbaar. Dit schept de mogelijkheid om het liturgisch centrum polyvalent te gebruiken voor allerlei evenementen in de kerk. Reeds georganiseerde evenementen in het nabije verleden:

e. Valorisatie – occasioneel profaan gebruik van de kerk:

- Jaarlijkse Kerstconcerten
 - Twee jaarlijkse muziekactiviteiten gedurende het muziek festival Jassenede in de gemeente Assenede
 - Fototentoonstellingen
 - Evenementen rond de ‘Vier Ambachten’ georganiseerd in samenwerking met de lokale heemkundige kring en het Davidsfonds
 - Voordrachten
 - Concerten georganiseerd door serviceclubs
 - Jaarlijks organiseert de kerkfabriek samenwerking met het gemeentebestuur de tentoonstelling: ‘Kunst in de Kerk’. Op dit evenement worden de plaatselijke kunstenaars van Assenede uitgenodigd om deel te nemen aan dit evenement. In 2024 namen 35 kunstenaars deel aan dit tweedaags evenement. Dit evenement gaat door in samenwerking met ‘Open Kerken’. In 2025 is dit evenement gepland op 31 mei en 1 juni. Dit evenement is gratis.
- De kerkfabriek onderzoekt iedere aanvraag voor het gebruik van de kerk naast de liturgie. De aangevraagde activiteiten worden getoetst op de haalbaarheid gelet op de hoofdfunctie van de kerk die bestemd is voor liturgie en voorlopig geen nevenfunctie heeft.

Functie

De kerk heeft nog steeds naast haar hoofdfunctie als gebouw voor de eredienst en haar cultuurhistorische geschiedenis een plaats waar mensen regelmatig binnenlopen voor een moment van bezinning en stilte. Getuige daarvan de getuigenissen die mensen neerschrijven in het gastenboek van de kerk.

6. Visie op het toekomstig gebruik en toekomstige functie

In het decanaal plan is de kerk opgenomen om te blijven bestaan als kerk voor de eredienst.

Daar het gebouw nog steeds een centrale plaats neemt in het leven van vele mensen is het daarom het aangewezen dat het blijft voorbehouden voor religieus gebruik.

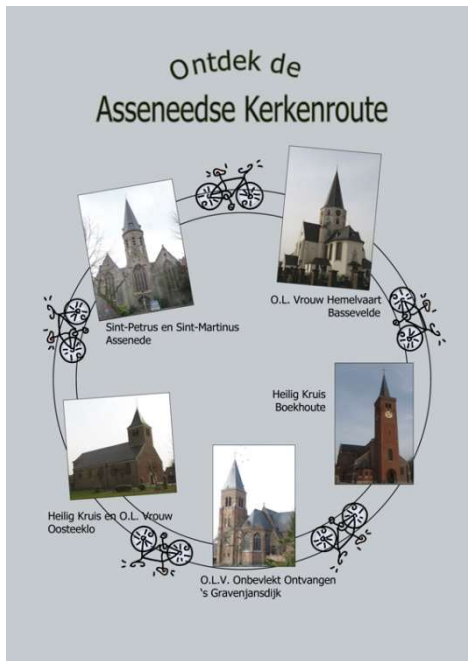
Daarnaast is het door haar geschiedenis en haar culturele waarde de geschikte plaats om als nevenbestemming te dienen voor het organiseren van concerten en tentoonstelling.

De beide zijbeuken en koor bieden voldoende ruimte om tentoonstellingen te organiseren die zonder te storen langere tijd ter plaatse kunnen blijven. Het evenement 'Kunst in de Kerk' zoals eerder beschreven maakt gebruik van de zijbeuken die dan in gebruik zijn tijdens het weekend. De mensen die deelnemen aan de dienst kunnen na de viering de tentoonstelling bezoeken.

Conclusie:

Het kerkgebouw Sint Petrus en Sint Martinus komt is aangeduid in het decanaal plan voor het gebruik voor liturgie en verkondiging. Ze kan door haar mogelijkheden tot nevenactiviteiten eventueel fungeren als aantrekkingspool voor de brede omgeving in zoverre deze activiteiten kunnen samen gaan met de hoofdfunctie van de kerk.

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

De oudste delen van de kerkkerk komen uit de 13^e eeuw en omvatten de basis van de vieringtoren, de kruisbeuk en het middelschip. Ze zijn te herkennen aan het gebruik van onregelmatig Doornse kalksteen als bouwmaterial en hun Romaanse stijl.

Tijdens de 14^e eeuw werd het koor in gotische stijl uitgebreid. Waarschijnlijk bleef de Romaanse breedte onaangetast tot het begin van de 17^e eeuw. In de loop van de volgende eeuw werd de Romaanse beemdenkerk fascegroei vervaagd door een laterkerk met drie hoge bakken. In 1864 werden de noordelijke zijbeuk en de vieringstoren van een pittoresk neogotische architect o.a. architect Edmond de Pons.

In 1900 begon er een restauratie o.l.v. Hendrik Gelmaert waarbij de historische bouwopbouw werden blootgelegd door het weghalen van de kalklagen in de jaren '30 van de 20ste eeuw moest het vaanderveld 17e eeuwse meubiel gedeeltelijk wijken voor de gangbare neogotische vermenigvuldiging. Een kerktoren in september 1944 zorgde voor de totale vernieling van het interieur. Een grootscheepse restauratie werd ingezet in 1948 en de kerk werd weer ingetrokken op paaszondag 1950.

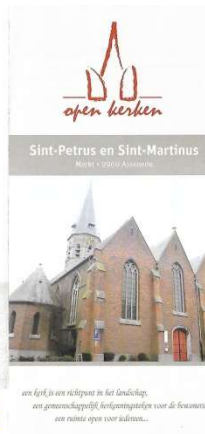
Info

Openingsuren
Gent het jaar door:
maandag t/m zondag: 9.00-16.00

Taakafdelingen
dinsdag 9.00
zondag 10.30

Voor meer info:
www.dekerknaastoverijm.be

www.openkerken.be
www.eglsourcesvertoes.be
www.openkerken.be
www.offensiekerken.be

1 Vaandel en gildenbord
Sinds de middeleeuwen bestaat er een Sint-Sebastiaansgilde in Assenede. Zowel het vaandel als het gildenbord, respectievelijk uit 1813 en 1774, zijn hier vervenigingen naar. Beide dragen de afbeelding van Sint-Sebastiaan die volgens de beeldtraditie vastgeliemd is aan een paal. Hij is de beschermheilige van onder andere de (boog)schutters.

2 Vieringtoren
De onderste gedeeltes van de vieringtoren maken deel uit van de oudste Romaanse delen van de kerk. Deze delen gaan terug tot het midden van de 13de eeuw ca. 1242, en werden op 3 juli 1942 beschermd als monument. Ze zijn opgetrokken uit onregelmatig geplaatste Doornse steen. Het vensterke en stevige karakter van de toren bepaalt ook het uitzicht van het interieur.

3 Muurschilderingen
De muurschilderingen op de boevenmuren van het transept stellen de twee patroonheiligen voor van de kerk, Sint-Petrus en Sint-Martinus. Voor de brand van 1944 stonden op exact dezelfde plaats ook de twee patroonheiligen maar in een ander ontwerp. De nieuwe afbeeldingen werden door Michiel De Loore geschilderd in 1964 toen de binnenschilderwerken aanvingen. De Loore was een docent aan het Sint-Lucas te Gent.

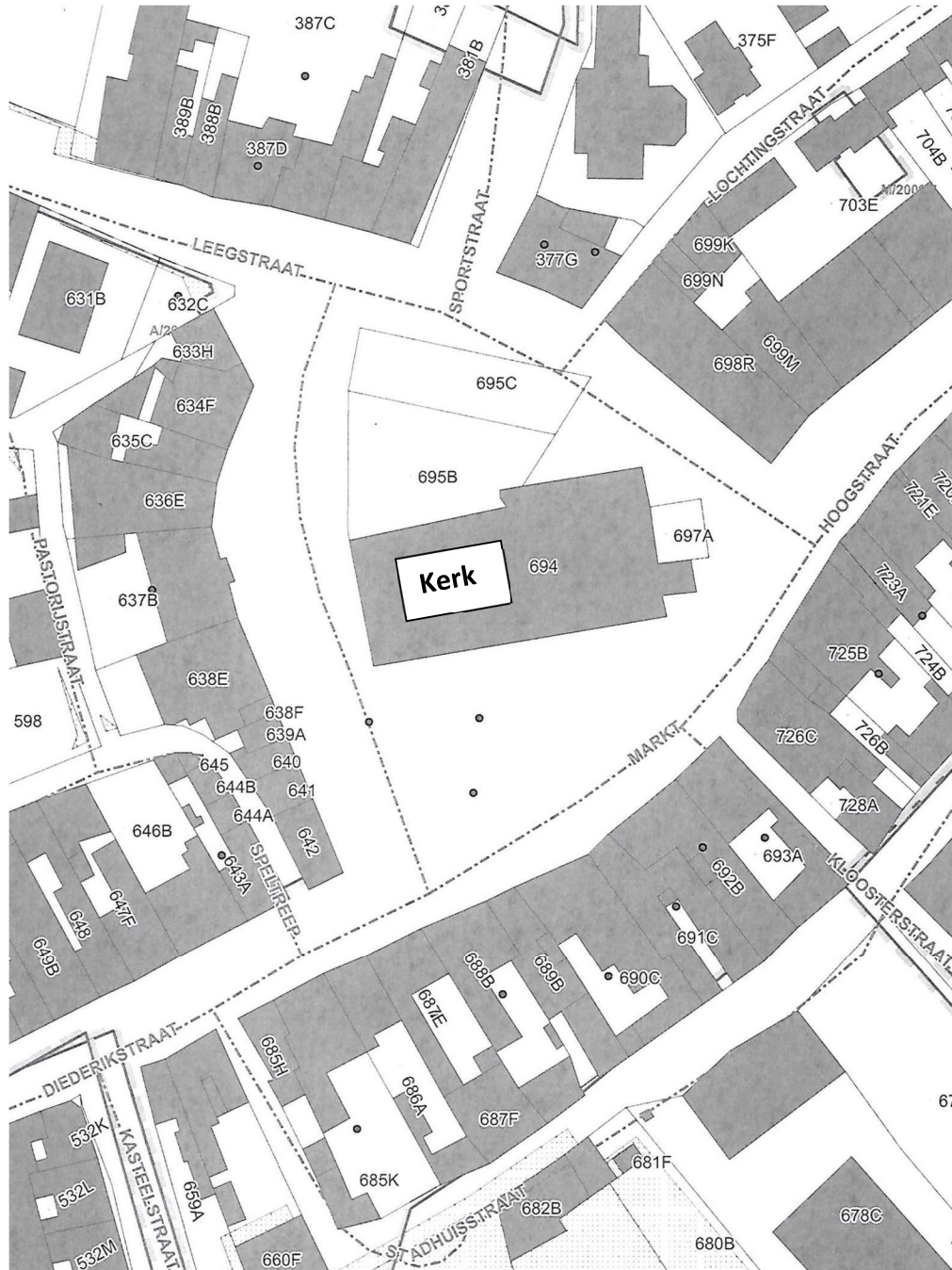
4 Hoofdaltaar
Het hoofdaltaar in het middenkoor is opgenomen uit zwarte marmer en maakte deel uit van het meubilair dat tot stand kwam in de periode 1950-1960 o.l.v. architect A.R. Janssens. In 2009 werd het nieuwe liturgische centrum ingereikt met dienstaar en meubilair in grijs gebetste elk.

5 Glasramen
De glas-in-lood-vensters die de gotische ramen van het hoogkoor en het transept sieren zijn, zoals vele andere kunstvoorwerpen, verloren gegaan tijdens de brand in 1944. De glasramen die er toen waren zijn door twee belangrijke bravesfamilies, Cruyl en Van Hoozebeke, geschenken in 1932. Na die brand werden ze in hun oorspronkelijke staat hersteld door het atelier Coppijnen te Gent, hetzelfde atelier waar ook de eerste bestelling geplaatst was.

6 Beelden van Oscar Sola
De beelden die de twee zijaltaren sieren zijn gemaakt door de Gentse beeldhouwer Oscar Sola (1877-1956). Beide zijn duidelijk links onderaan gesigneerd. Het beeld van 'Vrouwe Justitia' dat het oude gemeentehuis siera, is ook van zijn hand.

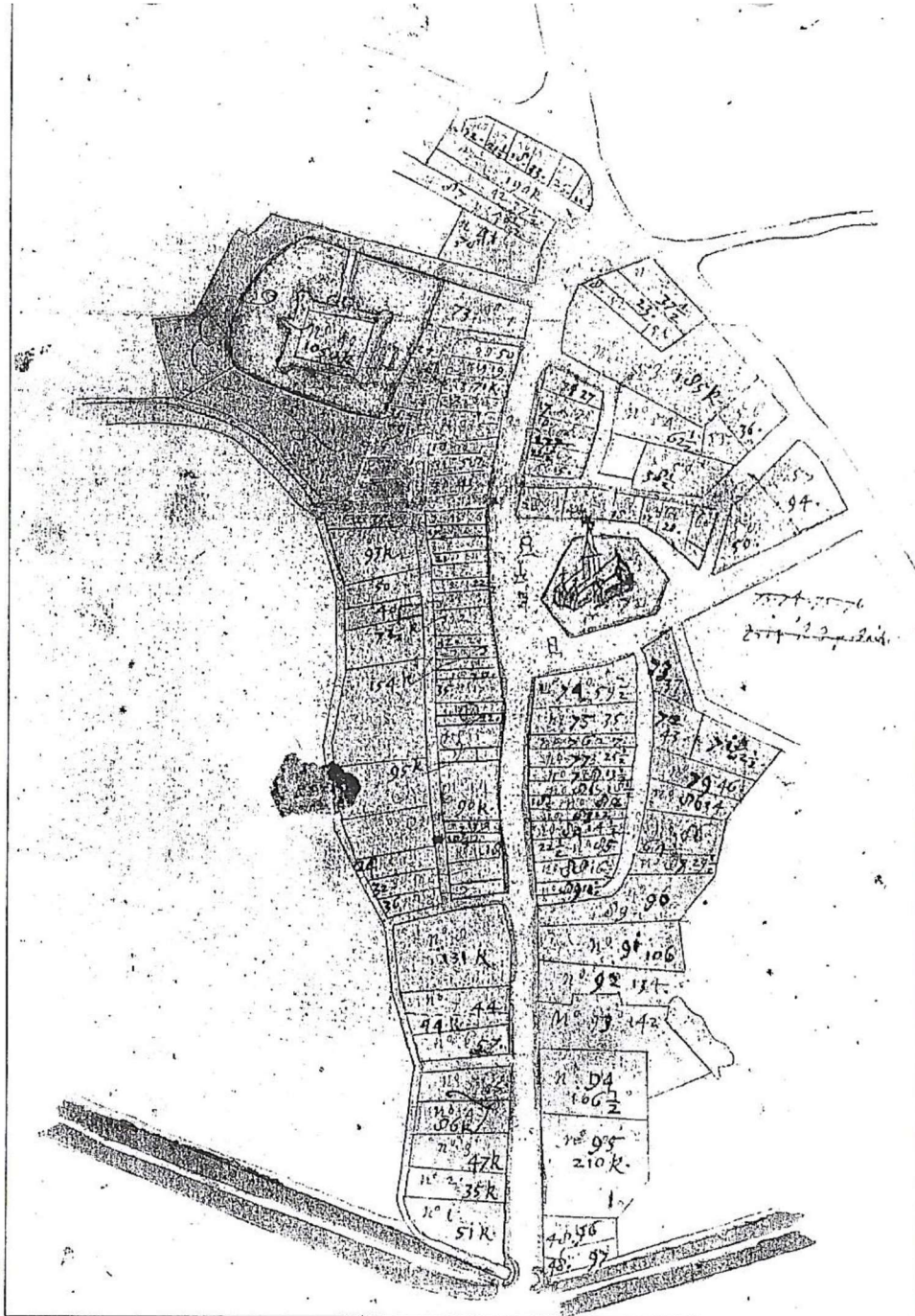
Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

Gemeente Assenede, detail liggingsplan:

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

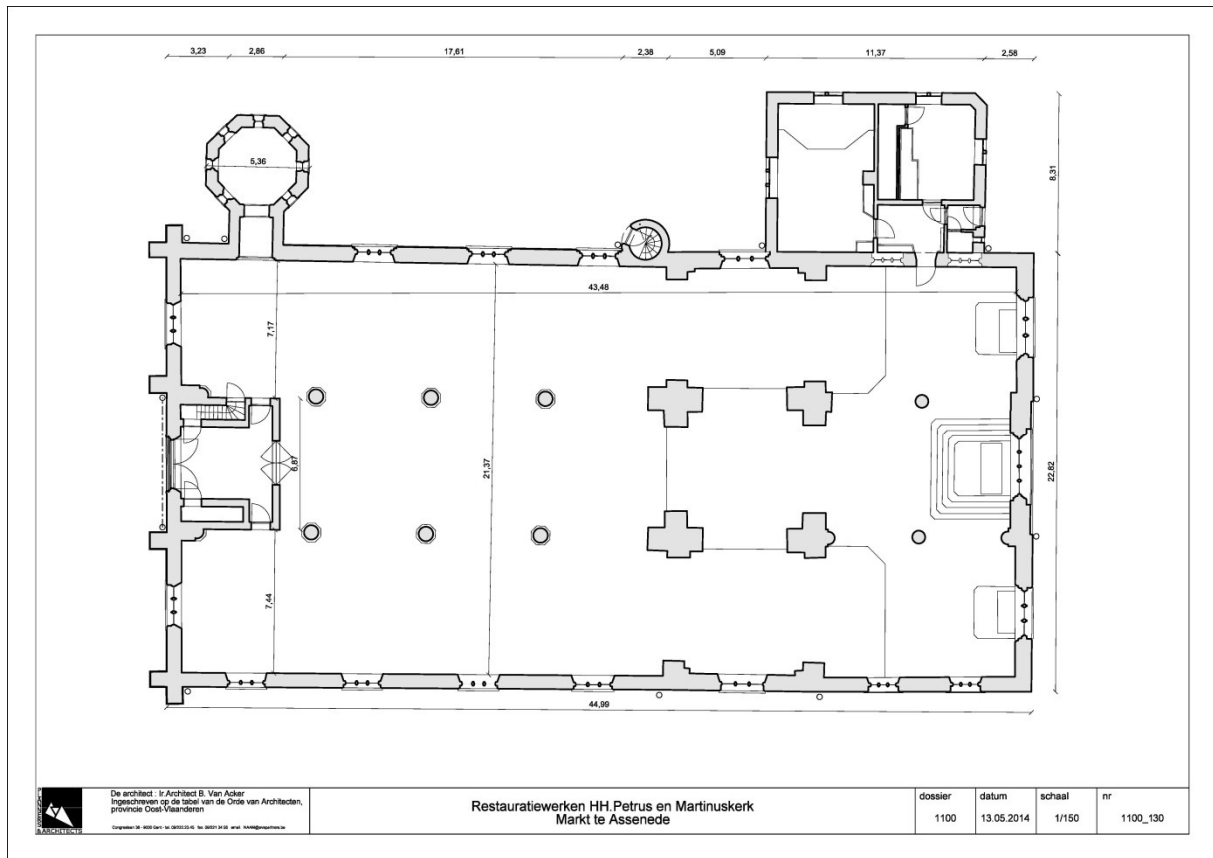
Proto-Kadastraal plan van het Assenedse dorpscentrum in de 17° eeuw:

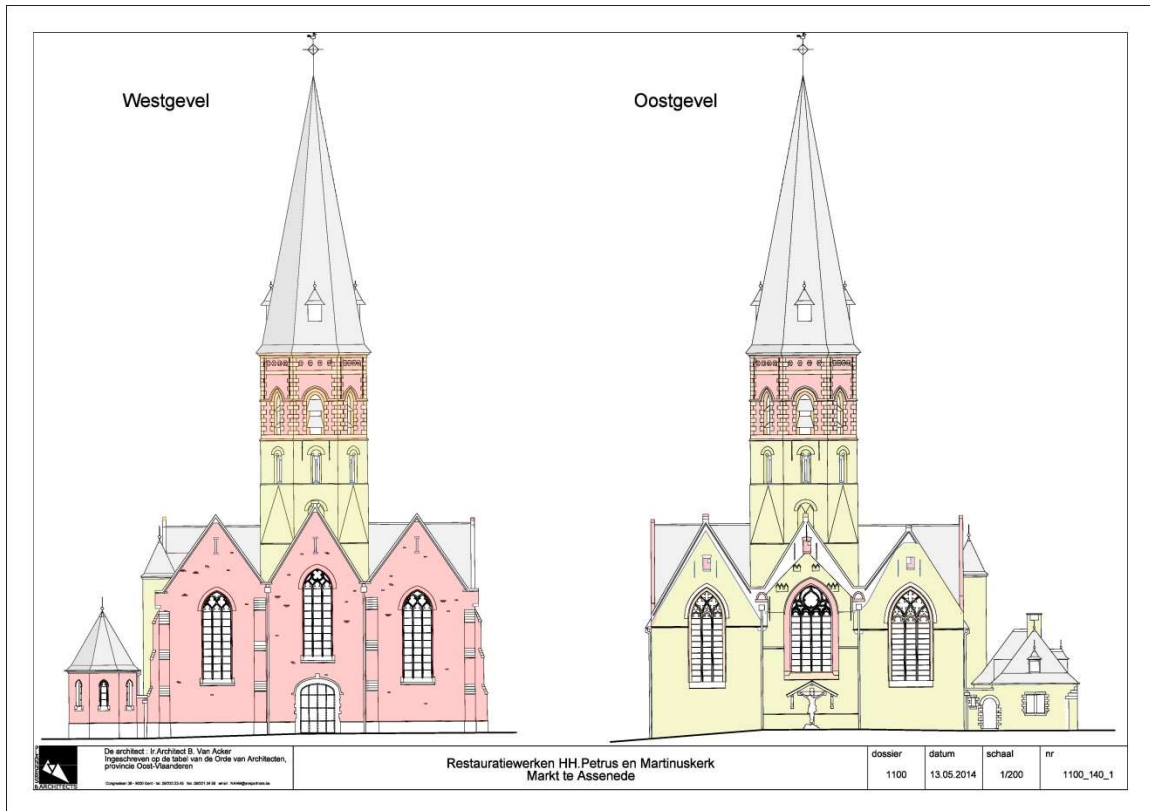
Proto-kadastraal plan van het Assenedse dorpscentrum uit de 17de eeuw. Centraal zien we de kerk met het marktplein. Linksboven is de kasteelsite te zien, gelegen in de huidige Kasteelstraat. De omwallingen verdwenen pas in de 19de eeuw.

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

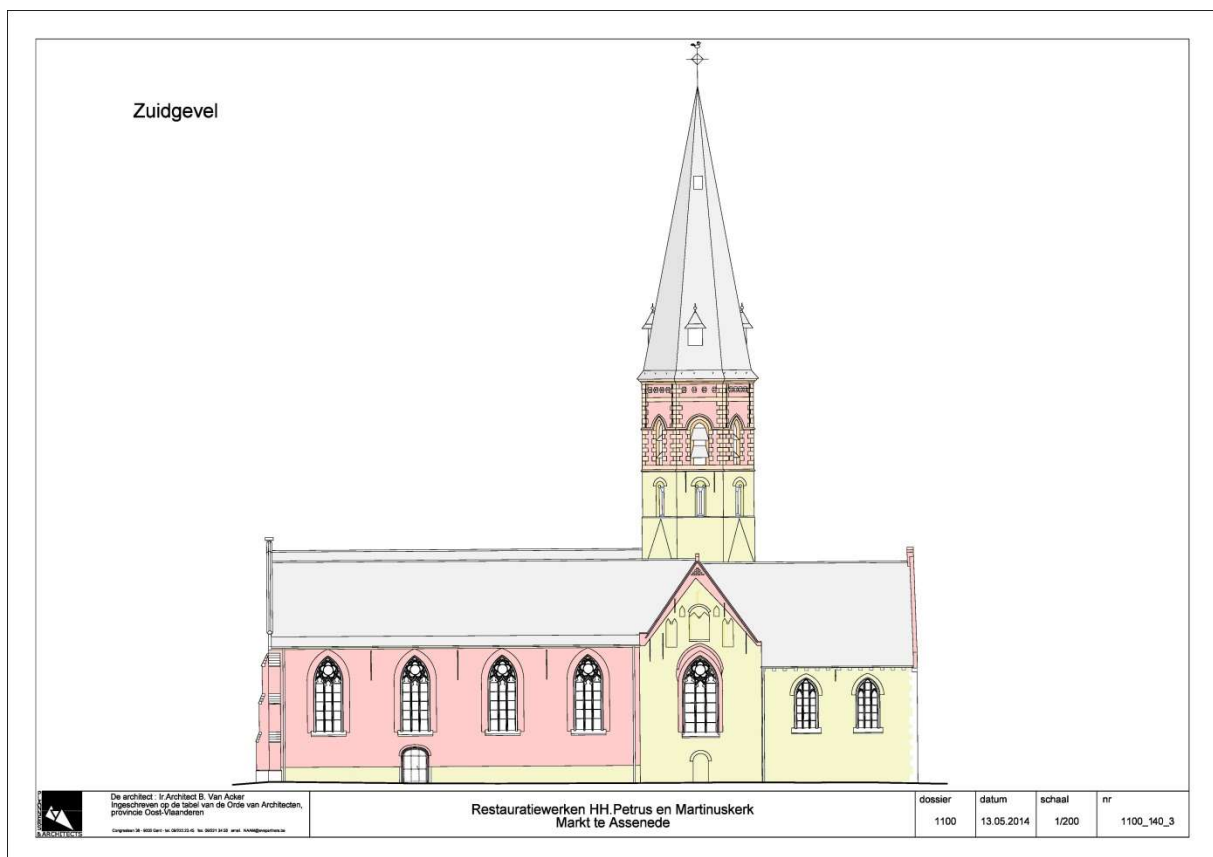
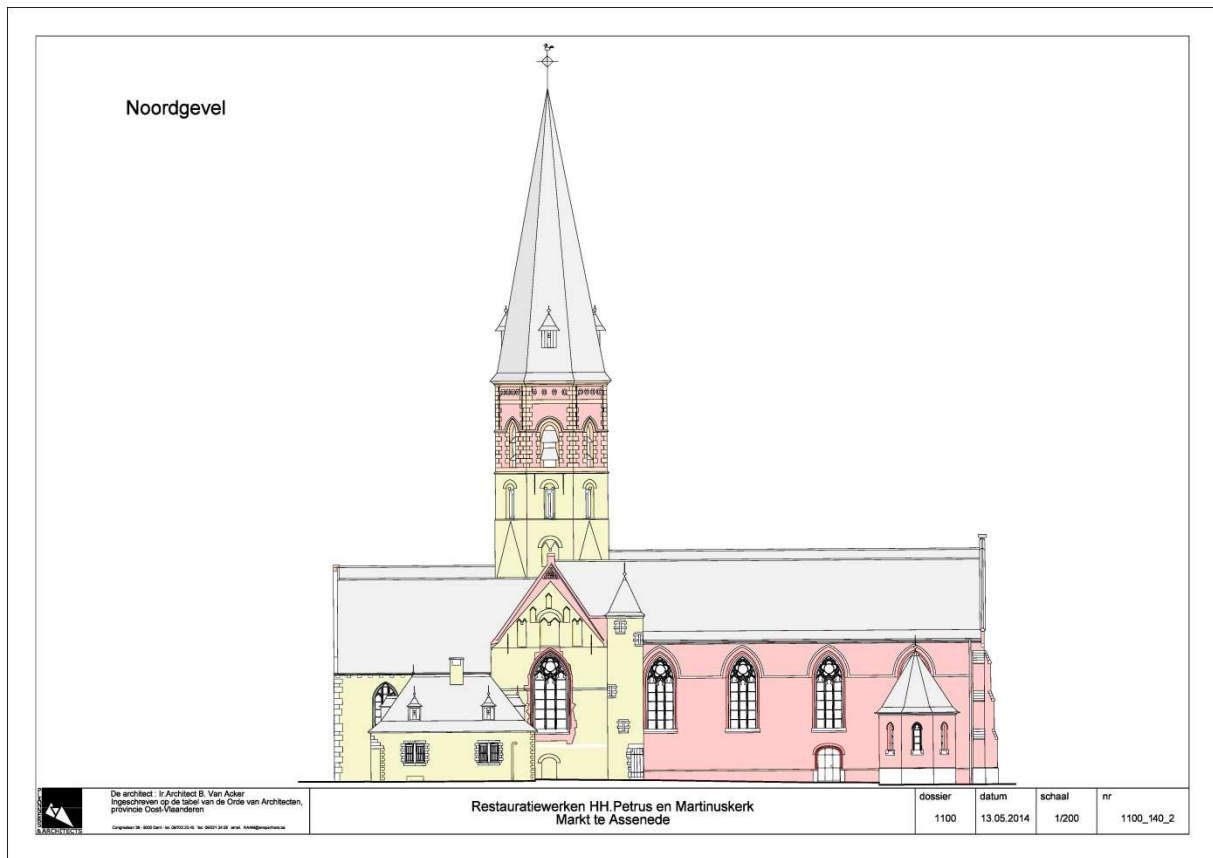
7.2 Plannen: van de kerk:

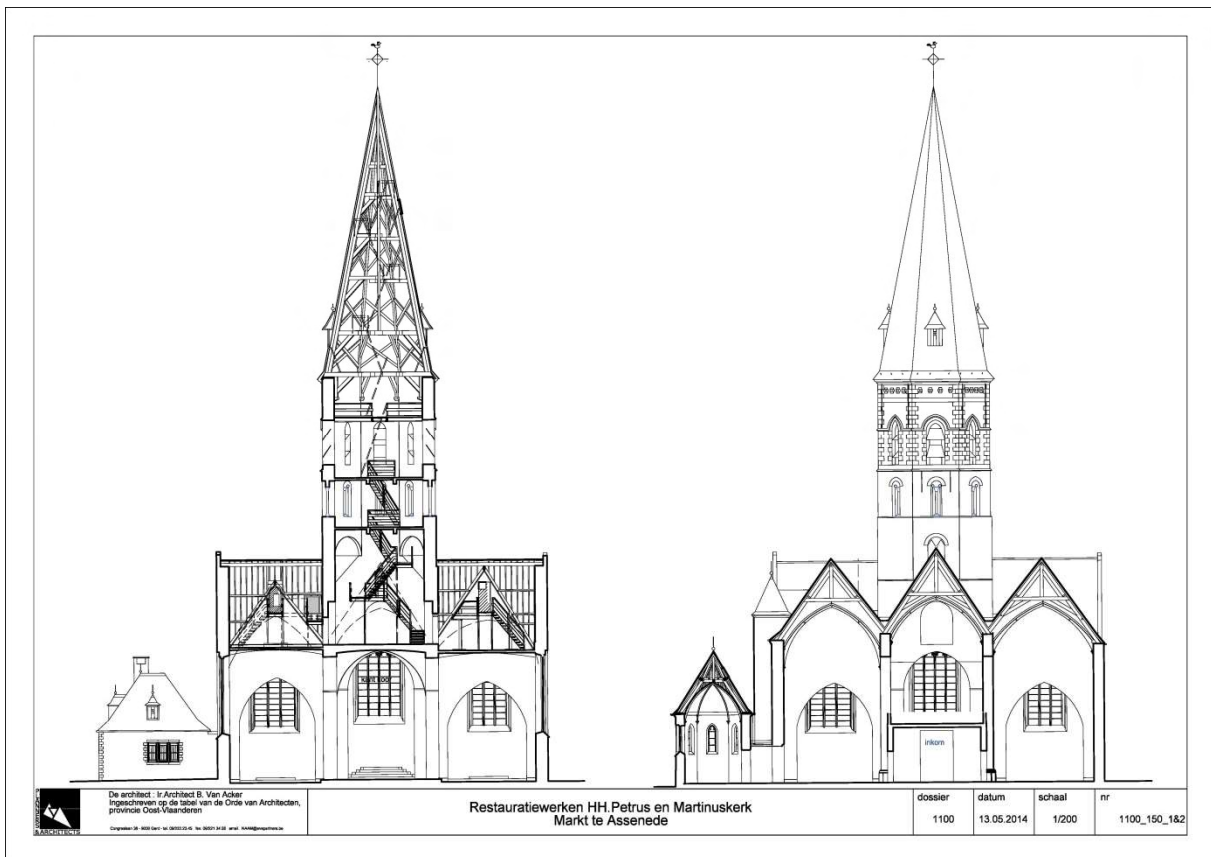
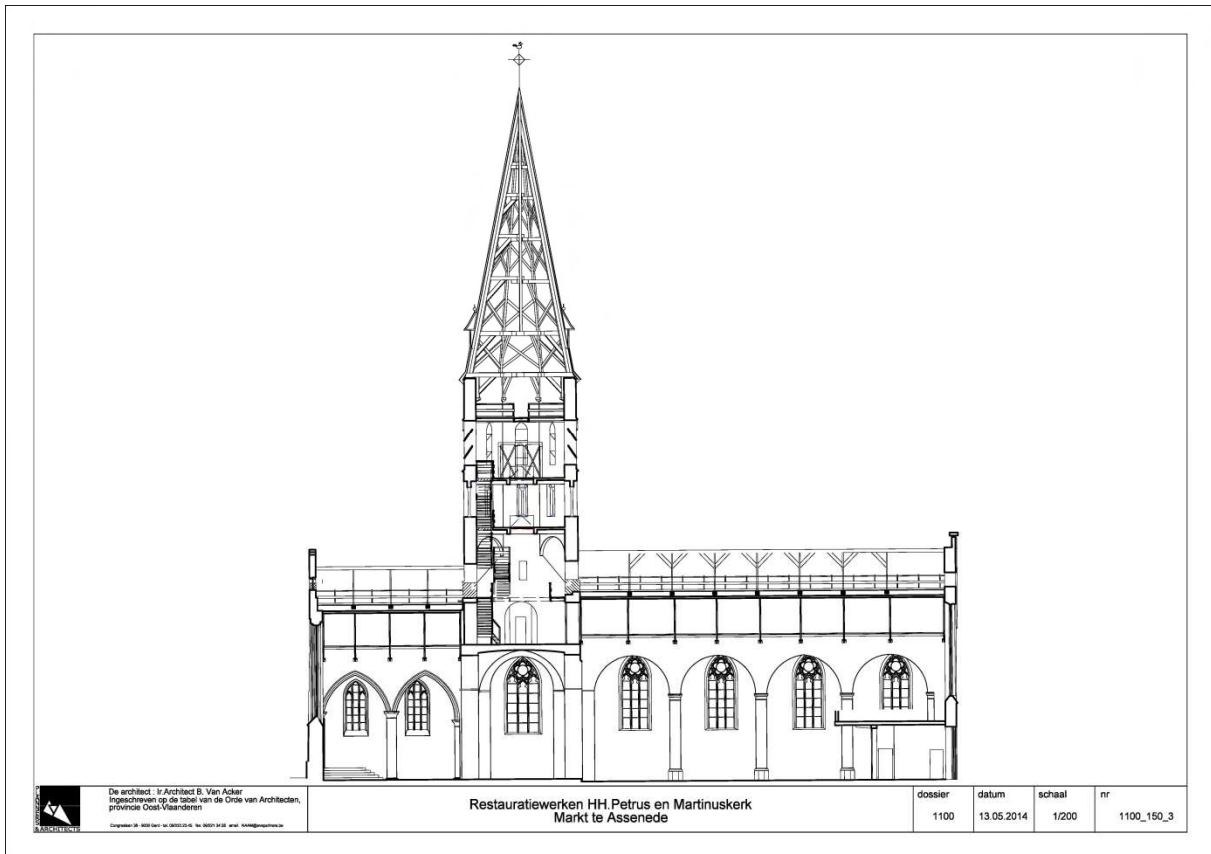
Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

7.3 Toelichting:

Op de plannen zijn de baksteengevels aangegeven met rozenkleur (lichtgrijs in wit/zwart), de Doorniks steen is weergegeven in geel.

Het geklasseerde gedeelte van de kerk komt overeen met het gele gedeelte, zijnde:

- Toren
- Kruisbeuk
- Drie-beukig Koor

Niet geklasseerde deel:

- Sacristie
- Doopkapel
- Drie-beukig schip
- Torentrap

8. INVENTARIS VAN DE KERKELIJKE MEUBILAIRE GOEDEREN

Door de brand in 1945 op het einde van wereldoorlog II is alle historisch materiaal dat zich in de kerk bevond vernietigd. Zowel de brandglasramen als het interieur en de historische stukken in de kerk. De waardevolle stukken welke zich in de brandkasten van de sacristie bevonden werden gespaard.

8.1 De hierna opgesomde gegevens zijn te raadplegen via:

CRKC, Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur VZW Page 1/31
Abdij van Park 7 | B-3001 Heverlee | tel: 016/40.60.73 | fax: 016/40.33.02
e-mail: info@crkc.be | web: www.crk.be

De hierna vernoemde elementen zijn permanent aanwezig in de kerk.
De overige elementen opgenomen in de archivering worden niet permanent tentoon gesteld in de kerk en zijn ook niet in dit verslag opgenomen. Het volledige verslag is raadpleegbaar bij het CRKC

POV.0102.0001

Objectnaam: hoofdaltaar

Periode: 1925-1974 | Omschrijving: midden 20de eeuw

Datum: ca. 1950

Trefwoorden objectcategorie: nagelvaste interieurelementen

Stijl: design | AAT: /

Materialen: koper | Opmerking Openbaar: kruisbekroning en deurtjes van tabernakel ;zwart marmer

Aantal exemplaren: 1

Aantal onderdelen: 1

Beschrijving/iconografie: - altaartafel op vier zuiltjes met verguld bladkapiteel

- tabernakel met kruisbekroning en deurtjes met kruis, korenaren, druiventrossen, alfa en omega op

- opschrift op plaat onderaan tegen achterwand

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

POV.0102.0002

Objectnaam: zijaltaar

Vervaardiger: Sinia, Oscar (1877-1956) | RKD: 99931

Periode: 1925-1974 | Omschrijving: midden 20ste eeuw

Datum: ca. 1950

Trefwoorden objectcategorie: nagelvaste interieurelementen ; beeldhouwwerk

Stijl: design | AAT: /

Materialen: natuursteen | Opmerking Openbaar: beeld van Onze-Lieve-Vrouw met kind ; zwart marmer

Afmetingen: hoogte: 120cm hoogte van beeld van Onze-Lieve-Vrouw met kind

Aantal exemplaren: 1

Aantal onderdelen: 1

Beschrijving/iconografie: - altaartafel met beeld van Onze-Lieve-Vrouw met kind

- beeld op sokkel met een kruis

POV.0102.0003

Objectnaam: zijaltaar

Vervaardiger: Sinia, Oscar (1877-1956) | RKD: 99931

Periode: 1925-1974 | Omschrijving: midden 20de eeuw

Datum: ca. 1950

Trefwoorden objectcategorie: nagelvaste interieurelementen ; beeldhouwwerk

Stijl: design | AAT: /

Materialen: natuursteen | Opmerking Openbaar: beeld van Christus Koning ; zwart marmer

Afmetingen: hoogte: 135cm beeld van Christus Koning

Aantal exemplaren: 1

Aantal onderdelen: 1

Beschrijving/iconografie: - altaartafel met beeld van Christus Koning

- beeld op sokkel met kruis

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

POV.0102.0004

Objectnaam: dienstaltaar

Periode: 1950-1974 | Omschrijving: derde kwart 20ste eeuw

Datum: ca. 1970

Trefwoorden objectcategorie: meubilair (religieus)

Stijl: design | AAT: /

Materialen: zwart marmer

Aantal exemplaren: 1

Aantal onderdelen: 1

Beschrijving/iconografie: - altaartafel op vier zuiltjes

Opmerking: in overleg met de diensten religieus erfgoed en patrimonium van de provincie Oost-Vlaanderen en de vicaris van het Bisdom Gent werd dit altaar verwijderd in 2008 en vervangen door een nieuw liturgisch centrum dat zich situeert voor de viering. Dit in overeenstemming met de nieuwe liturgische voorschriften.

POV.0102.0005

Objectnaam: koorgestoelte

Periode: 1925-1974 | Omschrijving: midden 20ste eeuw

Datum: ca. 1950

Trefwoorden objectcategorie: nagelvaste interieurelementen

Stijl: design | AAT: /

Materialen: eikenhout

Aantal exemplaren: 1

Aantal onderdelen: 2

Beschrijving/iconografie: - koorgestoelte met vijf zitplaatsen- eenvoudig paneelwerk

POV.0102.0006

Objectnaam: koorstoel

Periode: 1925-1974 | Omschrijving: midden 20ste eeuw

Datum: ca. 1950

Trefwoorden objectcategorie: meubilair (religieus)

Stijl: design | AAT: /

Materialen: eikenhout ; imitatieleer | Opmerking Openbaar: rood

Aantal exemplaren: 1

Aantal onderdelen: 3

Beschrijving/iconografie: - twee identieke koorstoelen en één koorzetel

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

- gebogen kapregel
- H-vormige sporten
- koorzetel met gecanneleerde armleuningen

POV.0102.0007

Objectnaam: misdienaar kruk

Periode: 1925-1974 | Omschrijving: midden 20ste eeuw

Datum: ca. 1950

Trefwoorden objectcategorie: meubilair (religieus)

Stijl: design | AAT: /

Materialen: eikenhout ; imitatieleer | Opmerking Openbaar: zwart

Aantal exemplaren: 2

Aantal onderdelen: 1

Beschrijving/iconografie: - koorkruk

- twee volhouten zijstukken centraal onderaan verbonden met een tussenregel en boven aan door drie tussenregels waarop het zitkussen rust

POV.0102.0008

Objectnaam: communiebank

Periode: 1925-1974 | Omschrijving: midden 20ste eeuw

Datum: ca. 1950

Trefwoorden objectcategorie: nagelvaste interieurelementen

Stijl: design | AAT: /

Materialen: zwart marmer | Opmerking Openbaar: met witte aders

Aantal exemplaren: 1

Aantal onderdelen: 1

Beschrijving/iconografie: - sobere, hoekige vormgeving

POV.0102.0009

Objectnaam: preekstoel

Periode: 1925-1974 | Omschrijving: midden 20ste eeuw

Datum: ca. 1950

Trefwoorden objectcategorie: nagelvaste interieurelementen

Stijl: design | AAT: /

Materialen: zwart marmer | Opmerking Openbaar: boven regel van kuip in rood marmer

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

Aantal exemplaren: 1

Aantal onderdelen: 1

Beschrijving/iconografie: - zeszijdige kuip

- bronzen applicaties in verdiepte vlakken (alfa, omega en Christusmonogram)
- enkele trap met bronzen leuning aan beide zijden

Opmerking: in overleg met de diensten religieus erfgoed en patrimonium van de provincie Oost-Vlaanderen en de vicaris van het Bisdom Gent werd deze preekstoel verwijderd in 2008 en vervangen door een nieuw liturgisch centrum dat zich situeert voor de viering. Dit in overeenstemming met de nieuwe liturgische voorschriften.

POV.0102.0010

Objectnaam: biechtstoel

Periode: 1925-1974 | Omschrijving: midden 20ste eeuw

Datum: ca. 1950

Trefwoorden objectcategorie: nagelvaste interieurelementen

Stijl: design | AAT: /

Materialen: eikenhout

Aantal exemplaren: 4

Aantal onderdelen: 1

Beschrijving/iconografie: - vooruitspringende priesterzitplaats met in de oksel twee afgeschuinde biechtelingplaatsen

- eenvoudig paneelwerk
- bekroning met tandlijst

POV.0102.0011

Objectnaam: lambrisering

Periode: 1925-1974 | Omschrijving: midden 20ste eeuw

Datum: ca. 1950

Trefwoorden objectcategorie: nagelvaste interieurelementen

Stijl: design | AAT: /

Materialen: eikenhout

Aantal exemplaren: 1

Aantal onderdelen: 1

Beschrijving/iconografie: - eenvoudig paneelwerk

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

POV.0102.0012

Objectnaam: kerkmeesters bank
Periode: 1925-1974 | Omschrijving: midden 20ste eeuw
Datum: ca. 1950
Trefwoorden objectcategorie: nagelvaste interieurelementen
Stijl: design | AAT: /
Materialen: eikenhout
Aantal exemplaren: 1
Aantal onderdelen: 2
Beschrijving/iconografie: - kerkmeesters bank met vijf zitplaatsen

- eenvoudig paneelwerk

POV.0102.0013

Objectnaam: doopvont
Periode: 1925-1974 | Omschrijving: midden 20ste eeuw
Datum: ca. 1950
Trefwoorden objectcategorie: meubilair (religieus)
Stijl: design | AAT: /
Materialen: koper | Opmerking Openbaar: kruisbekroning ; zwart marmer |
Opmerking Openbaar: doopvont
Aantal exemplaren: 1
Aantal onderdelen: 1
Beschrijving/iconografie: - achzijdige doopvont
- afdekking met twee insnoeringen en bekroning met kruis op bol

POV.0102.0014

Objectnaam: doophek
Periode: 1925-1974 | Omschrijving: midden 20ste eeuw
Datum: ca. 1950
Trefwoorden objectcategorie: hekwerk

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

Stijl: design | AAT: /

Materialen: smeedijzer

Aantal exemplaren: 1

Aantal onderdelen: 1

Beschrijving/iconografie: - twee vleugels met elk drie getorste en twee vierkante spijlen

- drie centrale spijlen van elke vleugel voorzien van twee dwarsverbindingen op halve hoogte

- ontstane vierkant ingevuld met Grieks kruis in cirkel

- bevestiging aan muur door zwaardere hekpijler bekroond met krul

- twee vleugels komen centraal samen in zwaardere sluitingspijler bekroond met uivormige knop

- slot achter twee half cirkelvormige slotplaten

POV.0102.0015

Objectnaam: orgel

Vervaardiger: Loncke, gebroeders | RKD: /

Plaats van ontstaan: Essen

Periode: 1925-1974 | Omschrijving: midden 20ste eeuw

Datum: ca. 1950

Trefwoorden objectcategorie: klankinstrumenten

Stijl: design | AAT: /

Materialen: eikenhout

Aantal exemplaren: 1

Aantal onderdelen: 1

Beschrijving/iconografie: - orgelkast met eenvoudig paneelwerk

POV.0102.0016

Objectnaam: credenstafel

Periode: 1925-1974 | Omschrijving: midden 20ste eeuw

Datum: ca. 1950

Trefwoorden objectcategorie: nagelvaste interieurelementen

Stijl: design | AAT: /

Materialen: zwart marmer

Aantal exemplaren: 1

Aantal onderdelen: 1

Beschrijving/iconografie: - kwartrond

- geprofileerde steun

POV.0102.0017

Objectnaam: lezenaar

Periode: 1925-1974 | Omschrijving: midden 20ste eeuw

Datum: ca. 1950

Trefwoorden objectcategorie: meubilair (religieus)

Stijl: design | AAT: /

Materialen: eikenhout ; zwart marmer

Aantal exemplaren: 2

Aantal onderdelen: 1

Beschrijving/iconografie: - sobere vormgeving

- onderstuk in steen op een plint

- achterzijde in hout waarvan smalle strook boven steen te zien

Opmerking: in overleg met de diensten religieus erfgoed en patrimonium van de provincie Oost-Vlaanderen en de vicaris van het Bisdom Gent werd deze lezenaars verwijderd in 2008 en vervangen door een nieuw liturgisch centrum dat zich situeert voor de viering. Dit in overeenstemming met de nieuwe liturgische voorschriften.

POV.0102.0018

Objectnaam: lezenaar

Periode: 1900-1999 | Omschrijving: 20ste eeuw

Datum: vermoedelijk 20ste eeuw

Trefwoorden objectcategorie: meubilair (religieus)

Materialen: hout

Aantal exemplaren: 1

Aantal onderdelen: 1

Beschrijving/iconografie: - driepikkel

- gedraaide stam

POV.0102.0019

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

Objectnaam: altaar lezenaar
Trefwoorden objectcategorie: meubilair (religieus)
Stijl: neogotiek | AAT: 21452
Materialen: eikenhout
Aantal exemplaren: 1
Aantal onderdelen: 1
Beschrijving/iconografie: - maaswerk in lezenaar steunen
- Jezusmonogram op schuin opstaande vlak

POV.0102.0020

Objectnaam: bidbank
Periode: 1925-1974 | Omschrijving: midden 20ste eeuw
Datum: ca. 1950
Trefwoorden objectcategorie: meubilair (religieus)
Stijl: design | AAT: /
Materialen: eikenhout ; imitatieleer | Opmerking Openbaar: zwart
Aantal exemplaren: 2
Aantal onderdelen: 1
Beschrijving/iconografie: - sobere vormgeving

POV.0102.0021

Objectnaam: bidbank
Trefwoorden objectcategorie: meubilair (religieus)
Stijl: neogotiek | AAT: 21452
Materialen: eikenhout ; fluweel | Opmerking Openbaar: rood
Aantal exemplaren: 1
Aantal onderdelen: 1
Beschrijving/iconografie: - rug geajoureerd met maaswerk, letter A en omega
- rozetten op steunen voor kniebank

POV.0102.0022

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

Objectnaam: bidbank
Trefwoorden objectcategorie: meubilair (religieus)
Stijl: neogotiek | AAT: 21452
Materialen: eikenhout
Aantal exemplaren: 1
Aantal onderdelen: 1
Beschrijving/iconografie: - rug met twee panelen geajoureerd met maaswerk

POV.0102.0023

Objectnaam: sacristiekast
Periode: 1750-1799 | Omschrijving: tweede helft 18de eeuw
Trefwoorden objectcategorie: meubilair (religieus)
Stijl: Lodewijk-XVI-stijl | AAT: 21271
Materialen: eikenhout
Aantal exemplaren: 1
Aantal onderdelen: 1
Beschrijving/iconografie: - panelen met ingesnoerde hoeken ingevuld met noppen

POV.0102.0024

Objectnaam: wijwatervat
Periode: 1925-1974 | Omschrijving: midden 20ste eeuw
Datum: ca. 1950
Trefwoorden objectcategorie: liturgisch vaatwerk
Stijl: design | AAT: /
Materialen: zwart marmer
Aantal exemplaren: 2
Aantal onderdelen: 1
Beschrijving/iconografie: - vijfzijdig uitspringend bekken
- gegraveerd kruisje erboven

POV.0102.0025

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

Objectnaam: wijwatervat
Periode: 1925-1974 | Omschrijving: midden 20ste eeuw
Datum: ca. 1950
Trefwoorden objectcategorie: liturgisch vaatwerk
Stijl: design | AAT: /
Materialen: zwart marmer
Aantal exemplaren: 2
Aantal onderdelen: 1
Beschrijving/iconografie: - vijfzijdig uitspringend bekken

POV.0102.0026

Objectnaam: grafsteen
Periode: 1625-1649 | Omschrijving: tweede kwart 17de eeuw
Datum: 1627
Trefwoorden objectcategorie: funerair erfgoed
Stijl: barok | AAT: 21147
Materialen: arduin
Aantal exemplaren: 1
Aantal onderdelen: 1
Beschrijving/iconografie: - twee biddende figuren
- rondboogarcade
- centraal slanke zuil met bladkapiteel
- moeilijk leesbare (ondiep in gebeiteld) ornamentiek in zwik boven centrale zuil

POV.0102.0027

Objectnaam: grafsteen
Periode: 1400-1499 | Omschrijving: 15de eeuw ; 1300-1399 | Omschrijving: 14de eeuw ; 1200-1299 | Omschrijving: 13de eeuw ; 1500-1549 | Omschrijving: eerste helft 16de eeuw
Trefwoorden objectcategorie: funerair erfgoed
Stijl: gotiek | AAT: 20775
Materialen: arduin
Aantal exemplaren: 1
Aantal onderdelen: 1
Beschrijving/iconografie: - Gevleugelde engel op wapenschild met paardenkop

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

POV.0102.0028

Objectnaam: grafsteen

Periode: 1575-1599 | Omschrijving: laatste kwart 16de eeuw

Datum: 1598

Trefwoorden objectcategorie: funerair erfgoed

Materialen: arduin

Afmetingen: hoogte: ca. 35cm ; breedte: ca. 35cm

Aantal exemplaren: 1

Aantal onderdelen: 1

Beschrijving/iconografie: - onregelmatig stuk ingemetseld in muur
- enkel voorzien van opschrift en datum ivm overledene

POV.0102.0029

Objectnaam: grafsteen

Periode: 1750-1799 | Omschrijving: tweede helft 18de eeuw

Datum: 1775

Trefwoorden objectcategorie: funerair erfgoed

Stijl: Lodewijk-XVI-stijl | AAT: 21271

Materialen: marmer | Opmerking Openbaar: wit

Afmetingen: hoogte: ca. 180cm ; breedte: ca. 80cm

Aantal exemplaren: 1

Aantal onderdelen: 1

Beschrijving/iconografie: - centraal, symmetrisch motief bovenaan met een korf met twee handvaten en twee roosters en een hooivork in, omgeven door C- en S-vormige krullen en rankwerk
- in de twee bovenhoeken gelijke motieven bestaande uit C- en S-vormige krullen en rankwerk
- in gebeiteld opschrift met afwisselend sierlijk, vloeiende en eenvoudig, hoekige letters voor verschillende personen

POV.0102.0030

Objectnaam: beeld (vrijstaand)
Vervaardiger: Beule, De, Aloïs (1861-1935) | RKD: /
Plaats van ontstaan: Gent
Periode: 1925-1974 | Omschrijving: midden 20ste eeuw
Datum: ca.1950
Trefwoorden objectcategorie: beeldhouwwerk
Materialen: gips
Afmetingen: hoogte: 180cm
Aantal exemplaren: 1
Aantal onderdelen: 1
Beschrijving/iconografie: - H. Hart van Jezus
- Monochroom wit beeld
- Figuur met uitgestrekte rechterarm

POV.0102.0031

Objectnaam: beeld (vrijstaand)
Vervaardiger: Sinia, Oscar (1877-1956) | RKD: 9993
Plaats van ontstaan: Gent
Periode: 1925-1974 | Omschrijving: midden 20ste eeuw
Datum: ca.1950
Trefwoorden objectcategorie: beeldhouwwerk
Materialen: gips
Afmetingen: hoogte: 125cm
Aantal exemplaren: 2
Aantal onderdelen: 1
Beschrijving/iconografie: - H. Antonius van Padua
- H. Rita
- Beide monochroom witte beelden

POV.0102.0032

Objectnaam: beeld (vrijstaand)
Periode: 1925-1974 | Omschrijving: midden 20ste eeuw
Datum: ca.1950
Trefwoorden objectcategorie: beeldhouwwerk
Materialen: gips
Afmetingen: hoogte: 155cm
Aantal exemplaren: 1
Aantal onderdelen: 1
Beschrijving/iconografie: - H. Jozef
- figuur met staf
- kind met bol
- monochroom wit beeld

POV.0102.0033

Objectnaam: beeld (vrijstaand)
Trefwoorden objectcategorie: beeldhouwwerk
Stijl: neogotiek | AAT: 21452
Materialen: gips | Opmerking Openbaar: gepolychromeerd
Technieken: gepolychromeerd
Afmetingen: hoogte: ca. 135cm
Aantal exemplaren: 7
Aantal onderdelen: 1
Beschrijving/iconografie: - Onze-Lieve-Vrouw
- Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes
- H. Hart van Jezus
- H. Hart van Maria
- H. Theresia
- H. Rita
- H. Jozef met Kind

POV.0102.0034

Objectnaam: missiekruis
Periode: 1925-1974 | Omschrijving: midden 20ste eeuw
Datum: ca. 1950
Trefwoorden objectcategorie: beeldhouwwerk
Materialen: gips | Opmerking Openbaar: gepolychromeerd ; hout | Opmerking Openbaar: gepolychromeerd
Technieken: gepolychromeerd

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

Aantal exemplaren: 1
Aantal onderdelen: 1
Beschrijving/iconografie:

POV.0102.0035

Objectnaam: kruisweg
Periode: 1925-1974 | Omschrijving: midden 20ste eeuw
Datum: ca. 1950
Trefwoorden objectcategorie: beeldhouwwerk
Materialen: gips
Aantal exemplaren: 1
Aantal onderdelen: 1

Beschrijving/iconografie: - Jezus draagt het kruis aangemaand door een man en gevolgd door groep wenende vrouwen
- monochroom wit geheel
Ontwerper / beeldhouwer: Oscar Sinia

POV.0102.0036

Objectnaam: schilderij
Periode: 1750-1774 | Omschrijving: derde kwart 18de eeuw
Datum: 1757
Trefwoorden objectcategorie: schilderijen
Materialen: hout | Opmerking Openbaar: paneel
Afmetingen: hoogte: 80cm ; breedte: 80cm
Aantal exemplaren: 1

Aantal onderdelen: 1
Beschrijving/iconografie: - H. Sebastiaan aan een boom gebonden en doorboord met pijlen geflankeerd door twee wapenschilden
- in de lucht een engel op wolkenbank met schrijfveer en boek
- ruitvormig paneel
- wapenschild met klimmende leeuw op achtergrond van azuur
- wapenschild met centraal ankerkruis en vier ankerkruisen in oksels ervan, van keel op achtergrond van goud

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

POV.0102.0139

Objectnaam: luchter (verlichtingsmiddel)

Periode: 1800-1899 | Omschrijving: 19de eeuw | Opmerking Openbaar: vermoedelijk

Trefwoorden objectcategorie: verlichting

Materialen: smeedijzer

Aantal exemplaren: 1

Aantal onderdelen: 1

Beschrijving/iconografie: - kaarsenkroon voor 18 kaarsen

Origineel: na de brand van 1944 werden ijzeren trekbaren uit de kerk gerecycleerd en in de plaatselijke werkplaatsen van de brouwerij Van Hoorebeke gesmeed tot deze monumentale kroonluster.

POV.0102.0150

Objectnaam: vaandel

Periode: 1800-1824 | Omschrijving: eerste kwart 19de eeuw

Datum: 1813

Trefwoorden objectcategorie: textiel (religieus)

Materialen: galon | Opmerking Openbaar: goudgalon ; zijde (vezel) |

Opmerking Openbaar: rood

Technieken: geschilderd | Commentaar: medaillon met heilige

Aantal exemplaren: 1

Aantal onderdelen: 1

Beschrijving/iconografie: - geschilderd medaillon met H. Sebastiaan

CRKC, Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur VZW Page 31/31
Abdij van Park 7 | B-3001 Heverlee | tel: 016/40.60.73 | fax: 016/40.33.02
e-mail: info@crkc.be | web: www.crk.be

8.2 Aanvulling van de inventaris 2025:

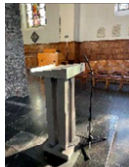
Elementen die voorlopig niet in de in de inventaris van het CRKC opgenomen zijn:

- Het meubilair voor het nieuwe liturgischcentrum aangekocht in 2009 zijnde:
Het nieuwe meubilair vormt een eenheid in kleur en ontwerp.

- Het houten hoofdaltaar:

- Houten hoofdlezenaar – rechts:

- Houten lezenaar – links:

- Houten staander voor het evangelie:

- Vier houten koorstoelen voor de misdienaars:

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

- Koorstoel voor de priester - voorganger:

- Houten bijzettafel

- Lezenaar in het hoogkoor:

- Meubel voor misintenties -kaarsen en offerblok, achteraan in de kerk.

Dit alles is uitgevoerd in een zacht grijze kleur die het geheel uniform maakt.

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

- Het schilderij : ' Het laatste avondmaal'
Schenking op 22 december 2025 aan de kerk.

9. Bouwkundig rapport

**BOUWKUNDIG RAPPORT
INSPECTIE
40150/2011/B**

**ASSENEDE
H.H. Petrus en Martinuskerk
Markt 32**

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

monumentenwacht
Oost-Vlaanderen vzw

Directie en secretariaat:
W. Wilsonplein 2, 9000 GENT
Tel.: 09-267 72 73; Fax: 09-267 72 98

Inspectiedienst:
Abdisstraat 2, 9000 GENT
Tel.: 09-234 18 55
E-mail: monumentenwacht@oost-vlaanderen.be
Website: www.monumentenwacht.be

Inspectie Bouwkunde	INSPECTIENUMMER : O-03/40150/2011/B
OBJECT	: H.H. Petrus en Martinuskerk
LIGGING	: Markt 32 ASSENEDE
WETTELIJKE BESCHERMING	: Monument toren, 3 juli 1942 Monument koor, 3 juli 1942 Monument kruisbeuk, 3 juli 1942 Monument zijkapellen, 3 juli 1942
HUIDIGE FUNCTIE	: Kerk/kapel
ABONNEE	: Kerkfabriek H.H. Petrus en Martinus p/a Markt 14 9960 ASSENEDE
INSPECTIEDATUM	: 9/06/2011
UITGEVOERD DOOR	: Wim Verdegem en Philippe Decavel Tel: 09-223 49 35 E-mail: wim.verdegem@oost-vlaanderen.be
TOTAAL AANTAL MANUREN	: 2u00 (ter plaatse)
UITGEVOERDE WERKEN	: /
GEBRUIKTE MATERIALEN	: /
VORIGE INSPECTIES (sinds 2000)	: 07/12/2000 // 23/10/2003 // 24/10/2006 // 27/10/2009

De opmerkingen uit dit bouwkundig rapport en vorige edities werden integraal verwerkt en uitgevoerd tijdens de restauratiewerken 2015- 2017

10. Informatie brochure

Informatie brochure Sint Petrus en St Martinus te Assenede.

De oudste delen van de kruiskerk komen uit de 13de eeuw en omvatten de basis van de vieringtoren, de kruisbeuk en het middenkoor. Ze zijn te herkennen aan het gebruik van onregelmatige Doornikse kalksteen als bouw-materiaal en hun Romaanse stijl.

Tijdens de 14de eeuw werd het koor in gotische stijl uitgebreid. Waarschijnlijk bleef de Romaanse benedenkerk onaangeroerd tot het begin van de 17de eeuw. In de hierop volgende eeuw werd de Romaanse benedenkerk fase-gewijs vervangen door een hallenkerk met drie even hoge beuken. In 1864 werden de noordelijke zijbeuk en de westgevel voorzien van een pittoresk neogotische uitzicht o.l.v. architect Edmond de Perre.

In 1906 begon er een restauratie o.l.v. Hendrik Geirmaert waarbij de historische bouwsporen werden blootgelegd door het weghalen van de kalklagen. In de jaren '30 van de 20ste eeuw moest het waardevolle 17e-eeuwse meubilair gedeeltelijk wijken voor de gangbare neogotische vernieuwingen. Een kerkbrand in september 1944 zorgde voor de totale vernieling van het interieur. Een grootscheepse restauratie werd ingezet in 1948 en de kerk werd weer ingezegend op paaszondag 1950.

Info

Openingsuren

Gans het jaar door:
maandag t/m zondag: 9.00-16.00

Eucharistievieringen

- dinsdag: 9.00
- zondag: 10.30

Voor meer info

www.dekenaat-evergem.be

Sint-Petrus en Sint-Martinus

Markt • 9960 Assenede

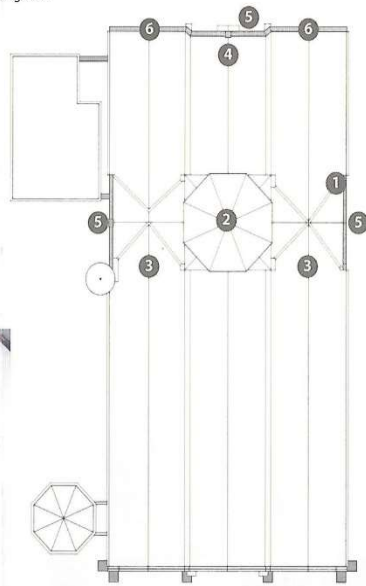
*een kerk is een richtpunt in het landschap,
een gemeenschappelijk herkgumngsteken voor de bewoners,
een ruimte open voor iedereen...*

www.openkerken.be
www.eglisessouvertes.be
www.openchurches.be
www.offenekirchen.be

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

1 Vaandel en gildenbord
Sinds de middeleeuwen bestaat er een Sint-Sebastiaansgilde in Assenede. Zowel het vaandel als het gildebord, respectievelijk uit 1813 en 1774, zijn hier verwijzingen naar. Beide dragen de afbeelding van Sint-Sebastiaan die volgens de beeldtraditie vastgeketend is aan een paal. Hij is de beschermheilige van onder andere de (boog)schutters.

2 Vieringtoren
De onderste geledingen van de vieringtoren maken deel uit van de oudste Romeanse delen van de kerk. Deze delen gaan terug tot het midden van de 13de eeuw, ca. 1242, en werden op 3 juli 1942 beschermd als monument. Ze zijn opgetrokken uit onregelmatig geplaatste Doornikse steen. Het versterkte en stevige karakter van de toren bepaalt ook het uitzicht van het interieur.

3 Muurschilderingen
De muurschilderingen op de bovenmuren van het transept stellen de twee patroonheiligen voor van de kerk, Sint-Petrus en Sint-Martinus. Voor de brand van 1944 stonden op exact dezelfde plaats ook de twee patroonheiligen maar in een ander ontwerp. De nieuwe afbeeldingen werden door Michiel De Loore geschilderd in 1964 toen de binnenschilderwerken aanvingen. De Loore was een docent aan het Sint-Lucas te Gent.

4 Hoofdaltaar
Het hoofdaltaar in het middenkoor is opgetrokken uit zwarte marmer en maakte deel uit van het meubilair dat tot stand kwam in de periode 1950-1960 o.l.v. architect A.R. Janssens. In 2009 werd het nieuwe liturgische centrum ingericht met dienaltaar en meubilair in grijs gebeitste eik.

5 Glasramen
De glas-in-lood-vensters die de gotische ramen van het hoogkoor en het transept sierden zijn, zoals vele andere kunstvoorwerpen, verloren gegaan tijdens de brand in 1944. De glasramen die er toen waren zijn door twee belangrijke brouwersfamilies, Cruyl en Van Hoorebeek, geschonken in 1932. Na de brand werden ze in hun oorspronkelijke staat hersteld door het atelier Coppejans te Gent, hetzelfde atelier waar ook de eerste bestelling geplaatst was.

6 Beelden van Oscar Sinia
De beelden die de twee zijaltaren sieren zijn gemaakt door de Gentse beeldhouwer Oscar Sinia (1877-1956). Beide zijn duidelijk links onderaan gesigneerd. Het beeld van 'Vrouw Justitia' dat het oude gemeentehuis siert, is ook van zijn hand.

11.Goedkeuring

Dit kerkenbeleidsplan 2025 – 2031 voor de Sint Marinus en Sint Petrus kerk werd goedgekeurd door de kerkraad van 27 maart 2025, met eenparigheid van de stemmen.

De voorzitter
Piet Van Rompu

De secretaris
Luc Cattoir

Bijlage 1

12 Beschrijving van actueel gebruik en actuele functie

1.Update

Dit plan is een update van het ‘globaal pastoraal plan – Parochie Heilige Franciscus van Assisi update 2019-2020’. Dit plan is als bijlage één bijgevoegd bij dit document

• Huidige situatie

- a. Op 15 augustus 2016 richtte het bisdom 10 nieuwe dekenaten op ter vervanging van de bestaande dekenaten, onder andere het dekenaat Evergem.
- b. Het dekenaat waaronder alle voormalige parochies van het dekenaat Evergem zullen vallen is het dekenaat Eeklo.
- c. Op 1 september 2016 werden de nieuwe dekenaten onderverdeeld in nieuwe parochies, die de vroegere parochies zullen vervangen. Er werd besloten om alle voormalige parochies van het dekenaat Evergem onder te brengen in de nieuwe parochie Assenede-Evergem-Zelzate.
- d. Na bevraging bij het Godsvolk en een stemming werd gekozen om onze parochie in Assenede-Evergem-Zelzate ‘Parochie Heilige Franciscus van Assisi’ te noemen. Deze keuze werd per decreet door de bisschop van Gent, mgr. Luc Van Looy, bevestigd op 17 april 2019. Het decreet werd van kracht op 1 mei 2019.

• Missie

- a. Bij de keuze van de naam van de Parochie Heilige Franciscus van Assisi werd een programma gevoegd. Dit werd goedgekeurd op de parochieploeg van 8 april 2019.
- b. Cultuurverandering:
 - i. Zich ten volle de situatie van de samenleving en de kerk van zijn tijd realiserend streefde Franciscus verandering na.
 - ii. Deze verandering is gestoeld op de identiteit van de christen. Het basisprogramma dat daartoe gevolgd wordt en dat hijzelf doorgemaakt heeft, is:
 1. Jezus Christus ontmoeten
 2. Jezus als Heer volgen
 3. Leerling-zijn
 4. Gemeenschap
 5. Zending

- c. De weg die te gaan is:
- i. Aanbidding: Vertrekkende van de veranderingen in het leven van Franciscus, ontdekt hij de noodzaak van de aanbidding van het kruis. Dit noopt onze parochie ertoe tijden te voorzien voor aanbidding in de liturgie en gebedsplaatsen open te stellen.
 - ii. Evangelisatie: Vanuit zijn ontmoeting met Christus wil Franciscus zijn ervaringen met hij anderen delen en ook hen uitnodigen te leven vanuit die ontmoeting. Dit is meteen het doel van onze parochie: leven vanuit de ontmoeting met Christus door een eerste verkondiging van het evangelie.
 - iii. Leerlingenschap: Zelf trachtte Franciscus consequent als leerling van Jezus te leven en dit leerling zijn gestalte te geven? Dit is een levenslang groeiproces van catechese en diaconie, dat het kerk-zijn van onze parochie concreet kan maken.
 - iv. Gemeenschap: Zeer snel waren er nog anderen die door Franciscus geïnspireerd werden om die weg te gaan. Er vormden zich dan ook kleine gemeenschappen. Onze parochie dient uit te nodigen tot concrete vormen van gemeenschap die betekenisvol zijn. De leerlingen van Jezus moeten op elkaar kunnen rekenen en elkaar ook op alles kunnen aanspreken.
 - v. Dienstwerk: Franciscus richt zich niet op zichzelf maar op de wereld. Hij streeft een nieuwe manier van leven na en stelt zich ten dienste van de anderen, vooral de armen en de vreemdelingen. De dienstbaarheid van onze parochie dient dan ook niet enkel naar binnen toe gericht te zijn gericht te zijn, maar ook naar buiten. De diaconie moet gericht zijn op allen die aan de rand van de samenleving leven of dreigen uitgesloten te worden: armen, eenzamen, zieken, gescheidenen, vreemdelingen, ..., dit door concrete solidariteit dichtbij en veraf. Dienstwerk betekent ook dat onze parochie bereid is om het gesprek aan te gaan met anders- en niet-gelovigen.
- d. In dienst van de evangelisatie:
- i. Liturgie en catechese: deze dienen gericht te zijn op de evangelisatie, met als doel mensen tot leerlingen van Jezus te maken. Dit moet ook gericht zijn naar mensen die vandaag nog niet bij de Kerk betrokken zijn.
 - ii. Diaconie: zij vertrekt vanuit een verbondenheid met Christus en brengt Christus naar de andere, wat hun voorgeschiedenis ook mag zijn.

- iii. Kerkgebouwen: zij staan ten dienste van de evangelisatie. Ze zijn open en uitnodigend, niet alleen voor de mensen die er wekelijks samen komen, maar ook voor allen die op bezoek willen komen voor stilte, voor gebed, voor catechese, voor een ontmoeting, ... Voor sommige kerkgebouwen zou het aangewezen zijn om na te denken over een neven- of herbestemming.
- iv. Patrimonium: het patrimonium dient geanalyseerd te worden en opgenomen in een transformatieproces dat een nieuwe cultuur en de evangelisatie van onze parochie ondersteunt.

2. Inleiding

In het volgende deel behandelen we de visie, het perspectief en de groei voor de pastorale domeinen liturgie, verkondiging en diaconie. Daarna behandelen we het materiële. Dit alles rekening houdend met het feit dat het pastorale gebied van onze parochie zich uitstrekt over 3 burgerlijke gemeenten: Assenede, Evergem en Zelzate. Assenede telt 4 kerken, Evergem 7 kerken en Zelzate 2 kerken.

2.1 Visie, perspectief en groei

a. Zorg voor liturgie

i. Zondagseucharistie

1. In het vorige plan is geëvolueerd naar 6 kerkplekken waar de zondagseucharistie gevierd wordt op zondag of op de vooravond. Concreet zijn er 2 vieringen in de vooravond (Ertvelde en Sleidinge) en 4 op zondag (Assenede, Evergem, Ave Maria Sleidinge en Zelzate).
2. Deze 6 plaatsen dienen verder geëvalueerd te worden met betrekking tot de kerkgang; de pastorale betrokkenheid van de gemeenschap; de inzetbaarheid van personeel (voorgangers, organisten, actoren, ...). Er dient ook rekening gehouden worden met het beleid van de afgelopen jaren om trajectmatig, gezinnen met dopelingen, communicanten en vormelingen in de vieringen te betrekken.
3. Enkele belangrijke vragen dringen zich op, met betrekking tot het evangelisatieproces, waarmee rekening zal moeten gehouden worden bij de uitvoering van het pastoraal programma (zie boven). Welke kerken zijn centraal binnen het geheel van onze parochie? Vanuit de huidige situatie en ervaring moeten we ons er niet op concentreren om 1 kerk tot centrumkerk te maken.
Bepaalde kerken hebben zich voor bepaalde pastorale doelen ontwikkeld en bieden door hun ligging en hun grootte andere mogelijkheden (bijvoorbeeld Godly Play in de kerk van Oosteeklo, de nevenbestemming in de kerk van Boekhoute)
4. Actoren:

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

- a. Met onze parochie streven we met alle actoren naar een grotere eenvormigheid en schoonheid van de liturgie. Indien gewenst wordt er vorming aangeboden.
 - b. Koren vormen een belangrijk onderdeel van de liturgie. Daarom promoten we gezamenlijke repetities.
 - c. Werken aan een cultuurverandering binnen de gemeenschap in het kader van evangelisatie is noodzakelijk.
5. Verbondenheid:
- a. Er wordt verder gewerkt naar een grotere verbondenheid met nieuwkomers n.a.v. doopsel, communie, vormsel en huwelijk.
 - b. Grotere verbondenheid met de zieken die thuis de communie ontvangen.
6. Multiculturele vieringen:
- Zelzate is een multiculturele gemeente, daarom organiseren we om de 2 maanden een multiculturele weekendviering in die kerk.

ii. Andere liturgische vieringen

1. Doopvieringen:
 - a. Het doopsel wordt gevierd tijdens de zondagseucharistie bij bijzondere gelegenheden en aansluitend bij de weekendvieringen.
 - b. Doopvieringen gaan enkel door in kerken waar ook weekendvieringen zijn.
 - c. Zie ook uitgewerkt dooptraject.
2. Eerste communievieringen
 - a. De eerste communies gaan door tijdens de weekendvieringen.
 - b. We streven ernaar om de gezinnen die het sacrament aanvragen intenser te betrekken bij de vieringen.
 - c. Er wordt gewerkt aan een samenwerking tussen de parochie, de ouders en de school.
 - d. Zie ook uitgewerkt eerste communietraject.
3. Vormselvieringen
 - a. De vormselvieringen gaan door in de kerken waar de zondagsliturgie gevierd worden. Afhankelijk van het aantal vormelingen wordt gestreefd naar een reductie van het aantal vieringen.
 - b. Blijvend werkpunt is om ouders en kinderen te laten proeven van de liturgie van de gemeenschap, zowel in het voorbereidingstraject als tijdens het vormsel.
 - c. Zie ook uitgewerkt vormseltraject.
4. Huwelijksvieringen
 - a. Huwelijksvieringen kunnen doorgaan in alle kerken die in aanmerking komen voor de liturgie en dit tijdens een woord- en gebedsdienst.
 - b. We blijven het aanbod van het parochiaal gelegenheidskoor stimuleren.

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

- c. Wij trachten de verbondenheid van de koppels met de vierende gemeenschap in de toekomst te vergroten.
 - d. Zie ook uitgewerkt huwelijkstraject.
5. Uitvaarten
- a. Uitvaarten kunnen doorgaan in alle kerken die in aanmerking komen voor de liturgie en dit bij voorkeur tijdens een woord- en gebedsdienst.
 - b. De band met de gemeenschap en de weekendviering wordt gelegd door een maandelijks gedachtenisviering en de Allerzielenviering.
6. Liturgie tijdens de weekdays
- a. Eucharistievieringen in de week
 - i. Vaste eucharistievieringen:
 - 1. Bassevelde: elke eerste dinsdag van de maand eucharistie om 17u30
 - 2. Belzele: elke tweede dinsdag van de maand eucharistie (winteruur in Evergem) om 17u30
 - 3. Oosteeklo: elke tweede donderdag van de maand eucharistie om 17u30
 - 4. Boekhoute: elke eerste woensdag van de maand eucharistie om 9u
 - 5. Stoepe: elke eerste donderdag van de maand eucharistie om 17u30
 - ii. Wekelijkse eucharistievieringen in de woon- en zorgcentra van Assenede en Bassevelde. In Bassevelde is ook nog een religieuze gemeenschap.
 - iii. Eucharistievieringen in de woon- en zorgcentra naar aanleiding van de hoogdagen.
 - iv. Kermisdiensten in de kerken.
 - b. Verzoeningsvieringen in advent en vastentijd
 - c. Mariavieringen in de kapel van OLV van Stoepe rond de feestdagen van Maria.
 - d. Viering rond grote feesten en bijzondere gelegenheden in de week, bvb. viering Sacramentsdag, viering Heilig Hart, ...
 - e. Gelegenheden scheppen tot aanbidding van het Heilig Sacrament
- iii. Open kerken
- 1. Momenteel is er toegang tot alle kerken die in aanmerking komen voor liturgie.
 - 2. Aandacht voor het onthalende pastorale karakter in de verschillende open kerken.

2.2 De gebouwen

a. De kerkgebouwen

Onze parochie beschikt over 13 kerken:

- **Assenede (Sint-Petrus en Sint-Martinus):** in deze kerk is een weekendviering, de initiatiesacramenten gaan er door en er worden uitvaarten en huwelijken gehouden. De kerk heeft een gunstige ligging in de grote gemeente Assenede en is goed bereikbaar.
- Bassevelde (Onze-Lieve-Vrouw Hemelvaart): in deze kerk is een maandelijks eucharistieviering in de week en er worden uitvaarten en huwelijken gehouden. Op langere termijn komt deze kerk in aanmerking voor neven- en herbestemming.
- Belzele (Heilig Hart): in deze kerk is een maandelijks eucharistieviering in de week en er worden uitvaarten en huwelijken gehouden. Er zijn plannen voor een nevenbestemming in deze kerk.
- Boekhoute (Heilig Kruis): in deze kerk is een maandelijks eucharistieviering in de week en er worden uitvaarten en huwelijken gehouden. Deze kerk heeft in 2024 een nevenbestemming gekregen in uitvoering van het beleidsplan 2013.
- Doornzele (Sint-Petrus en Paulus): in deze kerk worden uitvaarten en huwelijken gehouden. Op langere termijn komt deze kerk in aanmerking voor neven- en herbestemming zoals besproken in het beleidsplan 2013.
- Ertvelde (Onze-Lieve-Vrouw Tenhemelopneming): in deze kerk is een weekendviering, de initiatiesacramenten gaan er door en er worden uitvaarten en huwelijken gehouden. De kerk heeft een gunstige ligging centraal in onze parochie en is goed bereikbaar. Ze kan op termijn in aanmerking komen als centrumkerk, ook gezien het administratief centrum naast de kerk.
- Evergem (Sint-Christoffel): in deze kerk is een weekendviering, de initiatiesacramenten gaan er door en er worden uitvaarten en huwelijken gehouden. De kerk heeft een gunstige ligging voor de kleinere gemeenschappen rond Evergem-centrum (Belzele, Langerbrugge-Kerkbrugge, Doornzele, Wippelgem) en is goed bereikbaar.

Assenede Sint-Petrus en Sint-Martinus

- Kluizen (Onze-Lieve-Vrouw Geboorte): in deze kerk worden uitvaarten en huwelijken gehouden. Op langere termijn komt deze kerk in aanmerking voor neven- en herbestemming zoals besproken in het beleidsplan 2013.
- Oosteklo (Heilig Kruis en Onze-Lieve-Vrouw): in deze kerk is een maandelijkse eucharistieviering in de week en er worden uitvaarten en huwelijken gehouden. De kerk wordt gebruikt voor de maandelijkse Godly Play bijeenkomst, georganiseerd voor kinderen van 3 tot 12 jaar en voor volwassenen, kermisdiensten, patroonfeest, schoolvieringen (startviering, Kerst, kruisweg, pasen).
- Sleidinge (Sint-Joris en Sint-Godelieve): in deze kerk is een weekendviering, de initiatiesacramenten gaan er door en er worden uitvaarten en huwelijken gehouden. De kerk heeft een gunstige ligging en is goed bereikbaar.
- Wippelgem (Onze-Lieve-Vrouw ten Troost): in deze kerk worden uitvaarten en huwelijken gehouden. Op langere termijn komt deze kerk in aanmerking voor neven- en herbestemming zoals besproken in het beleidsplan 2013.
- Zelzate-centrum (Sint-Laurentius): in deze kerk is een weekendviering, de initiatiesacramenten gaan er door en er worden uitvaarten en huwelijken gehouden. De kerk heeft voor de lokale bevolking een gunstige ligging. Zelzate is een multiculturele gemeente, hier wordt op ingespeeld.
- Zelzate-West (Sint-Antonius van Padua): deze kerk komt niet meer in aanmerking voor liturgie, maar ze is nog niet aan de eredienst onttrokken. De kerk komt in aanmerking voor neven- en herbestemming zoals besproken in het beleidsplan 2013.

2.3 Kapel van Stoepe

De kapel van Stoepe is een bedevaartskapel ter ere van Onze-Lieve-Vrouw van Stoepe. Deze kapel is eigendom van de vzw parochiale werken van Ertvelde. De Mariaverering en het samenkomen voor gebed overstijgt de plaatselijke gemeenschap.

2.4 Andere gebouwen in functie van de noden van onze parochie

- Administratief centrum in Ertvelde (eigendom van vzw pastorale werken)
 - o Bevat de archieven van alle parochies
 - o Verzamelplaats van de doopregisters, huwelijksregisters, ...
- Parochiehuis Evergem (privégebouw – gehuurd door gemeente voor parochie)
 - o Administratieve taken
- Parochiehuis Ertvelde (eigendom van de gemeente Evergem)
 - o Vergaderruimte
- Parochiezalen

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

KERKENBELEIDSPLAN

Onze Lieve Vrouw Hemelvaart Bassevelde

Samenstelling: Firmin De Vliegheer, schatbewaarder van de kerkfabriek

1. IDENTIFICATIE

NAAM VAN DE KERK:	Parochiekerk Onze Lieve Vrouw Hemelvaart
LIGGING:	Dorp, 9968 Assenede- Bassevelde Kadastrale gegevens (zie plan in bijlage 1)
EIGENAAR:	Gemeente Assenede
BESCHERMING:	Gedeeltelijk beschermd monument object nr.475 besluit van 3 juli 1942 publicatie B.S. 16 augustus 1943 Bescherming van de vroeg-gotische toren. Niet beschermd dorpsgezicht object nr.4 77 besluit van 22 september 1981 5 publicatie B.S. 5 februari 1982 De kerk is gelegen binnen een beschermd dorpsgezicht. Volledig beschermd – monument nr 000810 besluit van 07/06/1995 en gepubliceerd op 29/08/1995

2. BESCHRIJVING

2.1. Cultuurhistorische waarde

Imposante, witgeschilderde kerk ingeplant in het midden van het dorpsplein, door haar juiste oriëntatie hier ongebruikelijk met het koor naar het plein gericht. Omgeven door het oude rechthoekige kerkhof met kunstige omheining met ijzeren hekken op lage bakstenen voet tussen vierkante pijlers en haag aan kerkhofzijde, en muur met spaarvelden aan de zuidzijde, naar ontwerp van architect O. Oosterlinck uit Gent van 1905, uitgevoerd door aannemer E. Van Nieuwenhuysse. Centrale toegang aan de oostzijde met dubbel ijzeren hek aan vierkante hoekpijlers gestut door versneden steunberen, met hardstenen bekroning met driepasmotief.

Beknopte karakterisering

(uittreksel uit AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017: *Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw Hemelvaart, inventaris Onroerend erfgoed (online)*,
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/76304> (geraadpleegd op 17 april 2017))

Eerste vermelding van de parochie in het tweede kwart van de 13e eeuw met de visitaties van Walter van Marvis, bisschop van Doornik. Bij de betwisting tussen de bisschoppen van Doornik en Utrecht over een aantal kerken in het Meetjesland werd deze parochie in 1264 definitief onder het gezag van de bisschop van Doornik geplaatst. Stilistisch zijn de oudste delen van de kerk, met name de kruising met achzijdige toren, het transept met traptorentje in vroege Vlaamse baksteengotiek aansluitend bij deze van de kuststreek met nog reminiscenties aan laat-romaanse vormen als lisenen en rondbogen.

Kerkrekeningen van 1601-11 vermelden herstellingswerken en het dichten van vensters, vermoedelijk na vernielingen tijdens de beeldenstorm. De oude sacristie werd volgens F. De Potter gebouwd in 1659. Onder pastoor De Waegenae (1678-1714) werd een nieuw koor gebouwd, op de koornis gedateerd 1707; het gewelf van het schip is op consoles gedateerd

“Anno 1710”. Volgens archiefdocumenten werden schip en zijbeuken in 1729 onder één dak geplaatst en met nieuwe schaliën gedekt. De gedichte spitsboogvormige bovenlichten met geprofileerde dagkanten zijn nog te zien onder het dak. Naar analogie van de koorvensters werden ook de spitsboogvensters van het schip vervangen door de huidige getoogde barokke vensters. De versierde schaliën bedaking van de toren dateert van 1736. De huidige sacristie werd in 1782 gebouwd.

Het provinciaal archief (1830-1850) bewaarde de documenten over de bouw van een nieuwe sacristie aan de noordzijde conform aan de oude in 1834 en de vergroting van de kerk met drie traveeën en een nieuwe westgevel volgens de plannen van architect P.J. Guislain te Gent van 1841 uitgevoerd door aannemer Joseph Nimmegeers uit Zaffelare in 1846.

In de loop van de 19e eeuw werd het interieur verder verfraaid met o.m. een nieuwe preekstoel naar een ontwerp van J. Nimmegeers, het orgel dateert van 1908 en is afkomstig uit de ateliers van de firma Anneessens-Meunier te Menen, een nieuwe communiebank naar ontwerp van Modeste de Noyette uit Gent van 1873. De twee gerestaureerde oude glasramen in het koor zijn van Samuel Coucke uit Brugge en dateren van 1887. In het transept bevonden zich twee glasramen van Hendrik Coppejans uit Gent. Na oorlogsschade werden ze door hetzelfde atelier hersteld doch bij het plaatsen van de nieuwe ramen door Michel Martens uit Brugge in 1973 ook vervangen.

Het orgel werd gerestaureerd in 1986 door de firma Stevens uit Duffel. De preekstoel en de communiebank werden recent gerestaureerd door Donaat Vanoverschelde uit Werken. De diverse restauratiefases van het gebouw worden vermeld onder de rubriek bouwfysische toestand.

2.2 Architecturale mogelijkheden

Grootte, opdeling en inrichting

Zie bijgevoegd plan in bijlage 2

De plattegrond ontvouwt een driebeukig schip van acht traveeën, kruising met toren en uitspringende transeptarmen en een koor van twee traveeën met driezijdige sluiting, links en rechts geflankeerd door een grote berging en sacristie. Zuidelijke oksel tussen koor en transept met een rond traptorentje en vroegere sacristie aansluitend bij het zuidelijk transept. Een nieuwe doopkapel sluit aan bij de derde travee aan de zuidzijde van het schip. Volledig opgetrokken uit baksteen, thans witgeschilderd met uitzondering van de westgevel, onder één leien zadeldak met knik ter hoogte van de zijbeuken en hoge achtzijdige leien naaldspits met ingelegde geometrische motieven.

Eenvoudige westgevel gemarkeerd door een middenrisaliet met monumentale toegangspoort in rechthoekige arduinen omlijsting met Toscaanse pilasters die een klassiek hoofdstel en rechte kroonlijst dragen, met bekronend steekboogvenster en gelijkaardige vensters in bakstenen omlijsting onder waterlijstje en zijtraveeën. Verankerde gewitte zijgevels geritmeerd door hooggeplaatste barokke steekboogvensters in bakstenen omlijsting met oren en geprofileerde waterlijst, duidelijke verticale bouwnaad tussen de derde en vierde travee en een horizontale naad van de verhoging van de zijmuren. Derde zuidelijke travee met

uitgebouwde doopkapel van één travee met driezijdige sluiting en leien schilddak, met typisch halfcirkelvormig venstertje in de zijgevels.

Korte transeptarmen met rechte sluiting, op de hoeken ondersteund door versneden steunberen, puntgevels met steekboogvenster onder waterlijst ingeschreven in een hoge korfboognis afgewerkt met spitsboogjes, gevormd door elkaar kruisende rondbogen. Noordelijk transept met in de noordmuur sporen van een dichtgemetseld spitsboogvormig portaal, met afgestompte top door het plaatsen van het grote 18^e eeuwse venster erboven.

Zuidelijk transept met gedicht spitsboogvenster in de oostgevel en tegen de zuidgevel aangebouwde vroegere sacristie onder zadeldakje. In de oksel van het koor bevindt zich een merkwaardig rond traptorentje geleed door waterlijsten in drie registers met spitsboognissen, onder de dakgoot met typisch vroeg-gotische elkaar kruisende boogfriezen. Aan de voet van het traptorentje bevindt zich de laat 18^e eeuwse sacristie van twee traveeën onder leien zadeldak. Een gelijkaardige 19^e eeuwse berging onder schilddak bevindt zich in de noordoosthoek.

Kruisingstoren op vierkante basis; overgang van vierkante naar achtkantige geleding door middel van half piramidale leien dakjes. Achtzijdige klokkenkamer met twee registers per zijde gevat in een rechthoekig spaarveld, onder de daklijst afgewerkt met een bakstenen tandlijst op geprofileerde kraagsteentjes. Korfboogvormige galmgaten met ingeschreven tweeledige spitboogopeningen en vernieuwde galmborden; drie uurwerkplaten aan koor- en transeptzijde.

Koor met identieke hoge steekboogvensters in de zijgevels en afgeschuinde wanden en blinde rechte sluiting met beenderhuisje met calvarie met houten Christus aan het kruis, van 1829, onder leien schilddakje. Erboven korfboognis in kalksteen van Loos met barokke omlijsting met voluten en cartouche met jaartal 1707 onder waterlijstje. Mooi kalkstenen Onze Lieve Vrouwbeeld met Kindje Jezus.

Het gebouw is één geheel en is niet opgesplitst in deelruimtes.

Toegankelijkheid voor andersvaliden

Gelet op de lage dorpel is het gebouw langs de hoofdingang toegankelijk voor andersvaliden. In 2018 werd een automatische schuifdeur geplaatst zodat het gebouw gemakkelijk toegankelijk wordt voor rolstoelgebruikers en mensen met een rollator.

De nutsvoorzieningen

De uitrusting bevat een centrale verwarming met warme lucht op stookolie. De stookplaats bevindt zich in de berging aan de noordzijde van de kerk. De installatie dateert van eind de jaren 60 van de vorige eeuw maar werd in 2004 via een onderhoudspremie volledig hersteld en op punt gesteld. Ze wordt jaarlijks nagekeken en geïnspecteerd door een gespecialiseerde firma.

De elektrische installatie is volledig vernieuwd in 2017.

Het sanitair met waterspoeling is beperkt tot een toilet met handwasbakje en bevindt zich in het traptorentje aan de zuidzijde van de kerk. Het toilet is niet direct bereikbaar vanuit het

schip van de kerk. Anderzijds bevindt zich tegenover de uitgang van de kerk een openbaar toilet dat eigendom is van de gemeente en ook door hen wordt onderhouden.

In de berging aan de noordzijde van de kerk bevindt zich een afwasbak en een spoelbak voorzien van een elektrische boiler.

In de toren, in de toegang tot het traptorentje en in de sacristie is er branddetectie en inbraakdetectie, geïnstalleerd door onroerend erfgoed. In de kerk is er inbraakdetectie met camerabewaking.

In de toren is een ruimte op de eerste verdieping verhuurd aan de GSM operator Proximus en een tweede contract met operator INSKY N.V. is momenteel in onderhandeling en wordt binnenkort afgerond. Het contract met operator Orange (voorheen Mobistar) werd in 2020 door de operator opgezegd.

Interieur en cultuurgoederen

Interieur

Overwegend 18^e eeuws interieur met driebeukig schip gescheiden door rondboogarcaden op Toscaanse zuilen (drie westelijke traveeën zijn 19^e eeuwse kopieën). 19^e eeuws portaal met Ionische zuilen en rondboognissen met beelden van de heiligen Petrus en Paulus, bekronend hoofdgewel en doksaal met omlopende balustrade en imposant orgel. Overwelling met kruisboogribgewelven gescheiden door brede versierde gordelbogen op uitgewerkte consoles, o.m. gedateerd “anno 1707”, in de zijbeuken op rocailleconsoles uit de tweede helft van de 18^e eeuw. Doopkapel aansluitend bij de derde travee van de zuidelijke zijbeuk, geopend met neoclassicistisch portaal afgesloten door een fraai ijzeren hek; halfcirkelvormige venstertjes met glas-in-loodramen met engelenhoofdje in de zijgevels. Kruising op zware vierkante pijlers met spitsbogen op gotisch kruisribgewelf rustend op kruloolbladconsoles. Transeptarmen met hogere kruisribgewelven rustend op eenvoudige geprofileerde consoles; zuidelijk transeptgewelf met ronde opening voor het ophalen van klokken. Koor geleed door gemarmerde pilasters met Korintisch kapiteel met engelenhoofdje waarop gelijkaardige brede gordelbogen rusten.

Meubilair. Schilderijen

Onze Lieve Vrouw ten hemel opgenomen staand op maansikkel en omringd door engelen, 17^e eeuws schilderij op doek van het noordelijk zijaltaar naar Nicolaas de Liemaekere. Volgens de diensten van het Rubenshuis in Antwerpen beoordelen zij dit schilderij als een kopie naar een oorspronkelijke schilderij uit de school van Rubens.

Toediening van de laatste sacramenten, schilderij op doek van zuidelijk zijaltaar van 1868 door Vermeirsch van Zaffelare.

Hoofdaltaar met trommeltabernakel, volgens opschrift geschonken door Macharius Peers in 1818, geschilderd en gedeeltelijk verguld hout op witmarmeren altaartafel; noordelijk zijaltaar, portiekaltaar toegewijd aan Onze lieve Vrouw, bekroond met twee engelen en banderol, van 1861-65 geschilderd hout op marmeren altaartafel; zuidelijk zijaltaar, portiekaltaar toegewijd aan de heilige Agatha, bekroond met twee engelen en bloemenkrans van 1868, geschilderd hout op marmeren altaartafel.

Kruisweg: In 1901 werd een nieuwe kruisweg ingehuldigd. Hij werd geschilderd door de heer Remi Goethals uit Gent. De kruisweg werd in 2009 volledig gerestaureerd via een onderhoudspremie door de firma Kerat uit Wervik.

Koorbanken: eiken banken met snijwerk door Francq 1851; kerkmeesterbanken, 1851. Lambrisering in het koor met Korintische pilasters. Communiebank naar plan van Modeste De Noyette van 1873 uitgevoerd door C. Lippens met gesculpteerde panelen, Jezus- en Mariamonogram en tussenin apostelfiguren. Preekstoel door J. Nimmegeers van 1830 met fraaie gesculpteerde dubbele trap, op de kuit met allegorische voorstelling van Geloof, Hoop en Liefde, de Goede Herder, eikenhout en reliëfs in witte marmer.

Biechtstoelen: o.m. één van het gesloten type, rijkelijk versierd met Korintische pilasters, fries met voluten en griffioenen, engeltjes en cartouche met opschrift “Ghegeven by Jan Mariman Fs Ians 1673” en twee vroeg 19e eeuwse biechtstoelen. Doopvont, marmer en koper, eerste helft 19e eeuw. Deze biechtstoel werd evenals de communiebank, de armenbank en de preekstoel volledig gerestaureerd met een onderhoudspremie van de Vlaamse overheid door Donaat Vanoverschelde uit Werken.

Beeldhouwwerk:

Beelden van de H Petrus en Paulus witgeschilderd hout onder het doksaal, midden 19^e eeuwse polychrome neogotische heiligenbeelden op sokkel van o.a. H Theresia, H. Rochus, H. Antonius, Heilig Hart van Jezus en Heilig Hart van Maria, Calvarie en Piëta op sokkel onder de preekstoel.

Orgel

Orgel en orgelkast werden vernieuwd in 1908 door de firma Anneessens uit Menen en in 1985 gerestaureerd door de firma Stevens uit Duffel. Momenteel bevindt het orgel zich in zeer slechte staat en is omwille van de veiligheid niet meer bespeelbaar. Niettegenstaande de historische waarde van het orgel kan de kerkfabriek voor het restaureren van het orgel geen beroep doen op subsidie van Erfgoed Vlaanderen omdat het orgel niet langer regelmatig bespeeld wordt.

Brandglasramen

De twee gerestaureerde oude glasramen in het koor zijn van Samuel Coucke uit Brugge en dateren van 1887. In het transept bevonden zich twee glasramen van Hendrik Coppejans uit Gent. Na oorlogsschade werden ze door hetzelfde atelier hersteld doch bij het plaatsen van de nieuwe ramen door Michel Martens uit Brugge in 1973 ook vervangen. Bij de derde fase van de restauratie van de kerk werden deze glasramen uitgenomen en werden volledig gerestaureerd door de firma Atrium in De Pinte.

Enkele grafstenen in de noord en zuidgevel van de kerk. De inscripties ervan zijn door de jaren uitgesleten doch op advies van Erfgoed Vlaanderen werden deze op kleine bordjes in plexi aangebracht bij de grafstenen.

Recent werd ook de Calvarie in de buitenmuur van het koor gerestaureerd. Het Christusbeeld en het kruis werden hersteld door de firma Malyster BV, de muurschilderingen werden teruggebracht tot de oorspronkelijke toestand van 1828 door MUSA bvba uit Sint Niklaas.

- Gemeentearchief Assenede (Bassevelde), 862.1 Aanleg kerkhof (1903-1909)
- Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumentenzorg Oost-Vlaanderen, cel monumenten en landschappen, archief.

- Rijksarchief Gent, Modern gemeentearchief Bassevelde r 7 register der beraadslagen van Bassevelde.
- Rijksarchief Gent, Provinciaal archief 1930-50 nr 2533/6.
- DE POTTER F. & BROECKAERT J., *Geschiedenis van de gemeenten der provincie Oost-Vlaanderen*, Arrondissement Eekloo, deel 1 Gent 1870-1872 p 21-29.
- DHANENS E. *Inventaris van het kunstpatrimonium van Oost-Vlaanderen, Tweede aflevering; kanton Kaprijke, gent 1956 p 5-24.*
- NOTTEBOOM F. NOTTEBOOM H & STOCKMAN I. *Bassevelde, tussen polder en zandstreek, Maldegem 1993 p 22-30.*
- CENTRAAL KERKBESTUUR ASSENEDE “*Ontdek de Assenedse Kerkenroute*” een fietsroute die de 5 kerken van Assenede met elkaar verbindt Assenede 2008.
- STICHTING OPEN KERKEN: *folder voor de bezoekers beschikbaar in de kerk 2008.*
- Erfgoedprokkel uitgegeven door de provincie Oost-Vlaanderen in 2019 met een herdruk en aanvulling in 2023.
- VERSCHRAEGEN H., *Fotorepertorium van het meubilair van de Belgische bedehuizen, Provincie Oost-Vlaanderen, Kanton Eeklo, Brussel, 1977, p. 16-20.*

Bron: Lanclus K. & Bogaert C. : *Inventaris van het bouwkundig erfgoed, Provincie Oost-Vlaanderen, Gemeenten: Assenede, Eeklo, Kaprijke, Maldegem en Sint Laureins, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 21N (onuitgegeven werkdocumenten)*

Datum tekst: 2005

Inventaris

Zie ook inventaris van de religieuze voorwerpen, kunstvoorwerpen aanwezig in de kerk. De inventaris werd opgemaakt door de provincie Oost-Vlaanderen. Bijlage 3.

2.3 **Bouwfysische toestand**

De bouwfysische toestand van de kerk is zeer goed als gevolg van de drie opeenvolgende fases van de restauratie van het gebouw.

De 1e en 2e fase van de restauratie werden uitgevoerd onder leiding van de architecten Marc De Pape uit Bassevelde en Beni Van de Steene uit Ertvelde.

De 3e fase uitgevoerd onder leiding van architect Marc De Pape uit Bassevelde.

Periode 1997-1999 Fase 1 Volledige restauratie van de toren door de firma Heylen te Westerlo

Periode 2003-2006 Fase 2 Restauratie van het transept met zijkapel, koor met sacristie, berging en calvarie, vernieuwing van de daken op deze delen en op het kerkschip en doopkapel door de firma Vlaminck Natuursteen N.V. Gent.

Periode 2017 Fase 3, Restauratie van het kerkschip met zijbeuken en doopkapel, de glasramen en de buitenschilderwerken door de firma NDS N.V. te Deinze.

Op dit ogenblik is het exterieur van de kerk volledig hersteld. Het komt er nu op aan tijdens de komende 50 jaar de kerk op een degelijke manier te onderhouden.

Rapport van Monumentenwacht Oost-Vlaanderen van 17/09/2024 in bijlage.

Voor een goede instandhouding van het monument gedurende de komende 30 jaar.

- Regelmatig reinigen van de dakgoten en de afvoeren
- Jaarlijks nazicht door Monumentenwacht Oost-Vlaanderen om kleine problemen op te sporen, zodat ze aan de hand van hun rapporten kunnen worden hersteld.

- Regelmatig nazicht en uitvoeren van onderhoudsschilderwerken aan de buitenschrijnwerk.
- Gefaseerd uitvoeren van opfrissingswerken in het interieur via onderhoudspremies.

Dringende onderhoudswerken.

Momenteel en gebaseerd op het laatste inspectierapport van Monumentenwacht van september 2024 zijn er voorlopig geen dringende onderhoudswerken nodig aan de kerk.

Logboek van uitgevoerde herstellingen en restauraties.

Ten einde bij mogelijke herstellingen en restauraties een beroep te kunnen doen op de meest interessante toelagen vanwege de dienst Erfgoed van de Vlaamse gemeenschap wordt een logboek bijgehouden waarin alle uitgevoerde werken worden opgelijst.

3. SITUERING VAN HET GEBOUW IN ZIJN RUIMTELIJKE OMGEVING

De parochiekerk Onze Lieve Vrouw Hemelvaart is gelegen in het Dorp van Bassevelde te midden van het beschermd kerkhof.

De monumentale kerk, samen met het kerkhof, het imposante dorpsplein en de bomenrij in het Dorp bepalen het ganse dorpsgezicht en geven een uitstraling aan het ganse dorp.

Met zijn monumentale uitstraling bepaalt de kerk het dorpsgezicht en heeft ze altijd een belangrijke rol gespeeld in de dorpsgeschiedenis.
(zie liggingsplan in bijlage 1)

In de onmiddellijke omgeving bevindt zich:

- Vrije Basisschool “Het Brugje” en de Gemeenteschool “De Duizenpoot”
- Gemeentelijk Dorpshuis “Bass’Cul”.
- Parochiezaal
- Woon en zorgcentrum Sint Bernardus
- Klooster van de Zusters Bernardinnen van Oudenaarde, aanwezig in Bassevelde sedert 1844.

Op het Dorpsplein is **een ruime parking**.

De deelgemeente Bassevelde behoort tot de gemeente Assenede en is voorzien van **openbaar vervoer**:

- Busverbinding naar St. Pietersstation Gent
- Busverbinding met Eeklo en Zelzate
- Verbinding met de deelgemeenten en wijken via Belbus

4. BESCHRIJVING VAN HET ACTUEEL GEBRUIK EN DE ACTUELE FUNCTIE

Het actueel gebruik in de gemeenschap Bassevelde, deel van de nieuwe parochie Assenede-Evergem-Zelzate, is gebaseerd op het globaal dekenaal plan van het Dekenaat Evergem van 19 februari 2013 en aangepast aan de realiteit van 2017 bij de oprichting van het vernieuwde dekenaat Eeklo en omdat al een aantal doelstellingen zijn gerealiseerd voor dit gebouw en de andere kerkgebouwen in de gemeente Assenede.

Leefbaarheid en gerichtheid van de geloofsgemeenschap

- Een gemeenschap van een aanzienlijk aantal pratikerende gelovigen waarvan een aanzienlijk deel afkomstig uit de omringende gemeenschappen.
- Een groot aantal vrijwilligers wil zich inzetten voor de gemeenschap.
- De kerk wordt onderhouden door een groep enthousiaste vrijwilligers.

Gebruik voor de Liturgie:

- Eucharistieviering elke eerste dinsdag van de maand om 17.30 uur.
- Eucharistievieringen op kermismaandag in juni en september en bij speciale gelegenheden. Feest van St Agatha en Onze Lieve Vrouw Hemelvaart
- Uitvaartliturgieën
- Huwelijksvieringen

Gebruik voor de Verkondiging:

- Voorbereiding van de sacramenten voor doopsel, eerste communie en vormsel gebeuren interparochiaal. Eerste communievieringen en vormselvieringen gebeuren eveneens interparochiaal.
- Het kerkgebouw is 7 dagen op 7 open van 9 u. tot 16 u. Gelet op het aantal kaarsen dat wordt gebrand en de notities in het gastenboek kunnen we spreken van een opmerkelijk aantal bezoekers, vooral tijdens de zomermaanden komen regelmatig fietsers op bezoek. De notities in het gastenboek getuigen van een meer dan gemiddelde waardering voor de manier waarop de kerk wordt onderhouden. Niettegenstaande het gering aantal vieringen slagen we erin het religieus leven in het dorp nog levendig te houden.
- De kerk is sedert 2008 aangesloten bij de stichting ‘Open Kerken’ en neemt elk jaar deel aan de “Open Kerkendag” tijdens het 1^e weekend van juni, telkens met een aangepast programma en telkens met een meer dan behoorlijke opkomst. Getuige daarvan de notities gemaakt in het gastenboek van de kerk.

Valorisatie:

- In de zijbeuk van de kerk is een kleine expositieruimte gemaakt waarin afwisselend een deel van de kunstschaten van de kerk worden tentoongesteld.
- Er is een zuil voorhanden in de kerk met een drietal tv schermen waarop afwisselend beelden worden vertoond van speciale vieringen in de kerk, films met een religieuze achtergrond en beelden over het dorpsleven.
- In 2014 werd gedurende zes maanden een tentoonstelling opgesteld over de 170 jarige aanwezigheid van de zusters Bernardinnen in Bassevelde. Dit evenement mocht rekenen op een zeer grote belangstelling. Het werd afgesloten met een referaat over “De zusters Bernardinnen en de spiritualiteit van Bernardus” met 150 aanwezigen.
- In 2015 werd de “Kruisweg van het Licht”, een kruisweg van glaskunstenares Ingrid Meyvaert, gedurende zes maanden tentoongesteld met eveneens een zeer grote belangstelling.
- Op initiatief van het centraal kerkbestuur van Assenede om de vijf kerken van groot Assenede te ontsluiten werd in 2008 een brochure uitgegeven met de beschrijving van een fietsroute van 42km die de vijf kerken met elkaar

verbindt. De brochures worden te koop aangeboden in de kerk en tot hiertoe werden er meer dan 1000 exemplaren van verkocht. Dit initiatief werd door de stichting Open Kerken als een pilootproject beschouwd.

- In de kerk is een folder beschikbaar, uitgegeven door “Open Kerken”, met een stuk geschiedenis, een verwijzing naar een aantal kerkschatten en een aantal foto’s.
- In 2019 werd bij de 175^e verjaardag van de aanwezigheid van de Zusters Bernardinnen in Bassevelde een concert georganiseerd met een optreden van het orkest “La Chapelle Sauvage” o.l.v Karel De Wilde. Een meer dan gesmaakt optreden met een volle kerk.
- In 2019 werd door het provinciebestuur Oost Vlaanderen in de reeks Erfgoedspokkels een brochure opgenomen over de kerk O.L.V. Hemelvaart te Bassevelde. De brochure kende een zodanig succes dat we reeds aan de tweede editie van 500 exemplaren toe zijn, aangevuld met informatie over de meest recente restauratie o.a. de Calvarie in de buitengevel van het koor.
- In 2022 werd in de kerk tijdens de ganse zomer een tentoonstelling georganiseerd “De ezel in de religie” verwijzend naar de spotnaam van de inwoners van Bassevelde. Dit ter gelegenheid van de vierjaarlijkse Ezelfeesten in het dorp.
- In de zijbeuken van de kerk staan een aantal tentoonstellingskasten waarin zaken worden gepresenteerd gelinkt aan de liturgische feesten of periodes van het jaar.
- De kerk neemt elk jaar deel aan de dag van de “Open Kerken” tijdens het eerste weekend van juni.
- Bij elke editie wordt deelgenomen aan de “Nacht van de Meetjeslandse kerken” met elke keer een gesmaakt initiatief zoals, een open repetitie in de kerk door de K. Harmonie van Bassevelde, door het plaatsen van honderden kaarsjes een speciale sfeer scheppen in de kerk.
- In het vooruitzicht van de komende zomer wordt een tentoonstelling gepland over de geschiedenis van het schoolleven in Bassevelde. De kerkfabriek ontving intussen hiervoor reeds een toezegging van een subsidie van 2000 € vanwege Comeet.

Functie

De kerk is naast haar functie als gebouw voor de eredienst en haar cultuurhistorische geschiedenis nog steeds een plaats waar mensen regelmatig binnenlopen voor een moment van bezinning en stilte. Getuige daarvan de teksten die mensen neerschrijven zowel in het gastenboek als in het intentieboek van de kerk.

5.VISIE OP HET TOEKOMSTIG GEBRUIK EN TOEKOMSTIGE FUNCTIE

Het gebouw heeft nog steeds een centrale plaats in het leven van vele mensen. Daarom is het aangewezen dat het blijft voorbehouden voor religieus gebruik. Daarnaast is het door haar geschiedenis en haar culturele waarde de geschikte plaats om als nevenbestemming te dienen voor het organiseren van concerten en tentoonstellingen. De beide zijbeuken bieden voldoende ruimte om tentoonstellingen te organiseren die zonder te storen langere tijd ter plaatse kunnen blijven.

Conclusie:

Het kerkgebouw Onze Lieve Vrouw Hemelvaart komt in aanmerking voor verder gebruik voor liturgie en verkondiging en kan door haar mogelijkheden tot nevenbestemming fungeren als aantrekkingspool voor de brede omgeving.

6.PATRIMONIUM VAN DE PAROCHIE

Kerk en pastoriej Onze Lieve Vrouw Onbevlekt van de Landsdijk.

Een kerk en bijhorende pastorie op en met grond, bijhorende tuin en naastliggende weg, staande en gelegen te Assenede, Bassevelde, Landsdijk +74 (kerk) en Landsdijk 74 (pastorie), gekadastraerd of het geweest zijnde volgens huidige kadastrale bescheiden sectie A, nummers 390/H, 394/L, 389/E en 391/B, met een totale oppervlakte van eenenzestig are tweeëndertig centiare (61a 32ca).

De kerk werd bij besluit van 23 maart 2015 door Mgr Luc Van Looy bisschop van Gent onttrokken aan de eredienst en door de kerkelijke overheid voor profaan gebruik teruggegeven aan de eigenaars of de erfpachtnemers voor zover dit overeenkomt met wat in de notariële akte van erfpacht werd overeengekomen.

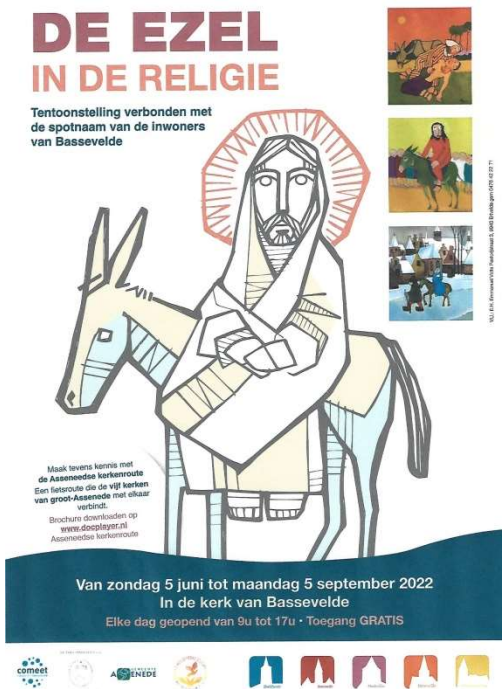
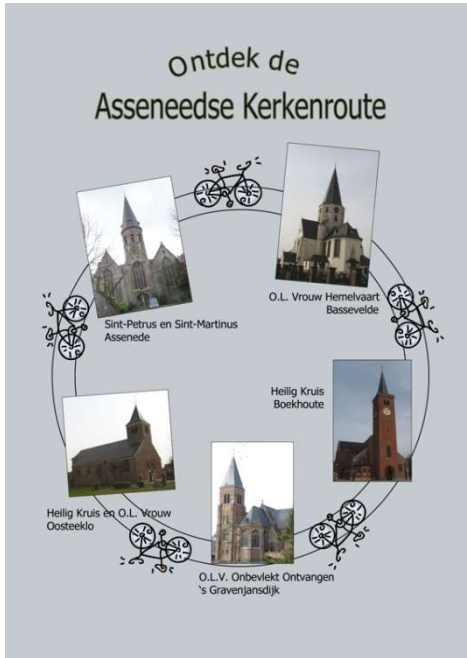
Op 19 juni 2018 heeft Vlaams Minister van Binnenlands Bestuur de samenvoeging van de 'parochie Onze-Lieve-Vrouw Onbevlekt' te 's Gravenjansdijk te Bassevelde met de 'Onze-Lieve-Vrouw Hemelvaart parochie' te Bassevelde erkend.

Dit betekent dat de 'parochie Onze-Lieve-Vrouw Onbevlekt' met haar respectievelijke kerkfabriek niet meer bestaat, deze ging integraal samen met haar eigendommen over in de kerkfabriek van de samengevoegde Onze-Lieve-Vrouw-Hemelvaartparochie in haar nieuwe vorm.

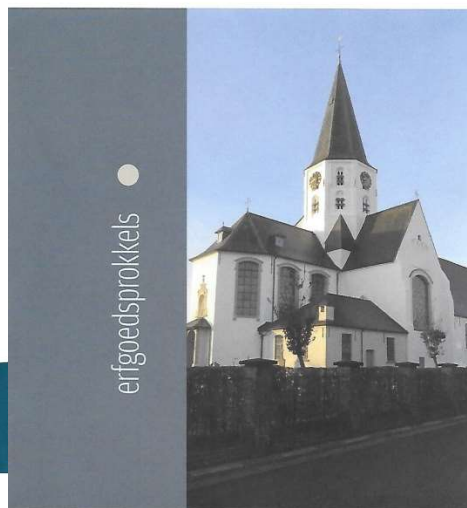
De ganse site van de kerk werd op 3 februari 2015 in erfpacht gegeven aan bvba Kerk.

Gelet op het niet nakomen van de verplichtingen van de erfpachtnemer ten opzichte van de erfpachtgever, zoals voorzien in de notariële akte van erfpacht, heeft de kerkfabriek O.L.V. Hemelvaart beslist de erfpachtnemer in gebreke te stellen en een verzoek tot annulering van de erfpachtovereenkomst in te dienen bij de rechtbank van eerste aanleg te Gent. Dit geschil

zou voorkomen voor de rechtbank in de loop van de maand februari 2025, maar is intussen uitgesteld tot 15 juni 2025. De kerkfabriek wordt in deze vertegenwoordigd door het advocatenkantoor Vande Rostyne te Waarschoot.

● o.-l.-v.-hemelvaartkerk bassevelde

170 jaar

Zusters Bernardinnen in Bassevelde
 Spiritualiteit • Zorg • Opvoeding • Onderwijs

**Tot mensen
 beWogen**

Tentoonstelling in de kerk van Bassevelde
 Van 15 juli tot 15 oktober 2014

Open dagelijks van 9 tot 17 uur
 Geleid bezoek mogelijk na afspraak op tel. 093739623 of 0497450967

Van zondag 7 juni t.e.m. zondag 13 september
Glas-in-loodramen in de kijker
 In de kerk van Bassevelde
 Elke dag geopend van 9 tot 18 uur — toegang gratis

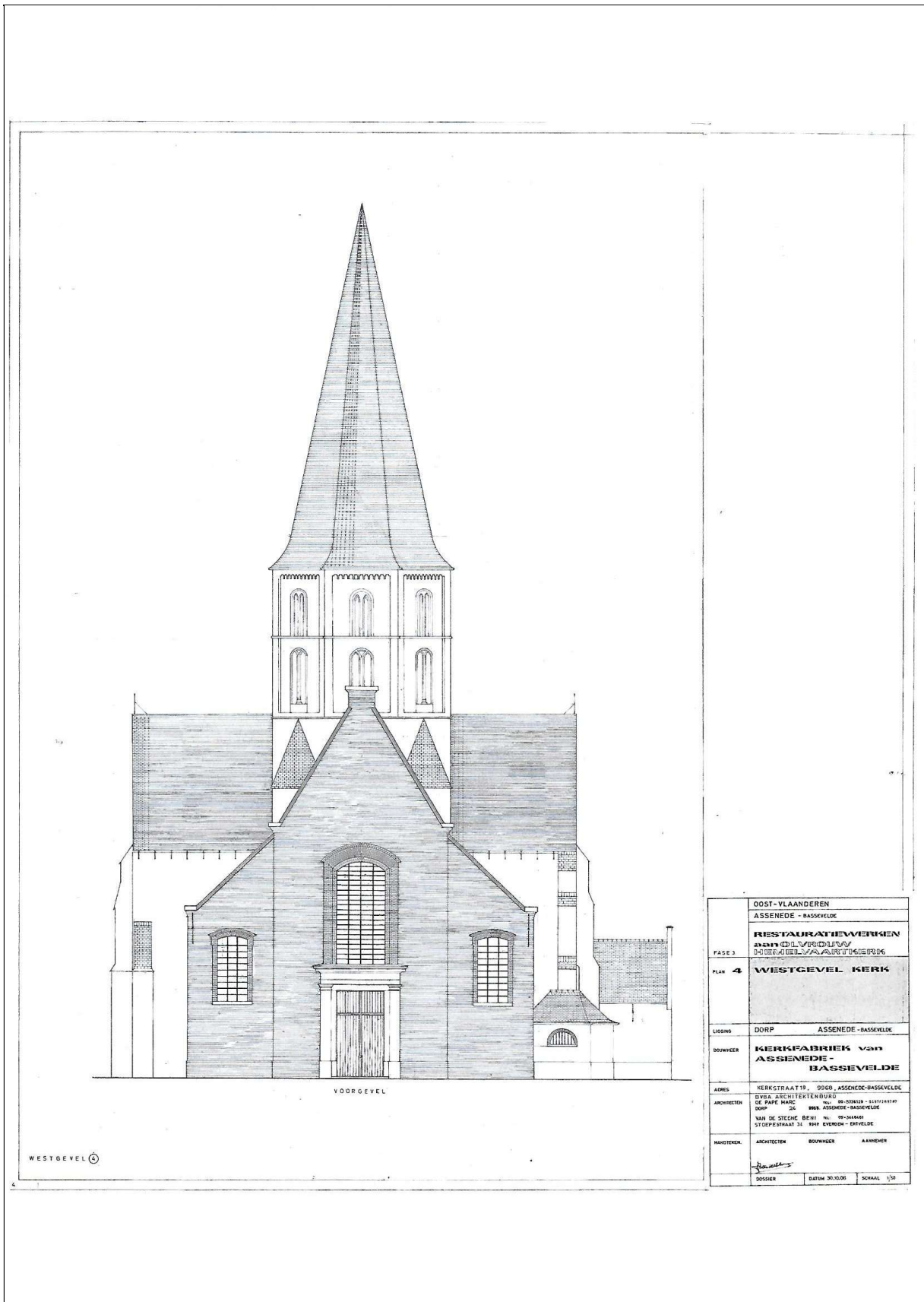

**Kruisweg
 van het licht**
 Van Ingrid Meyvaert

12 glas-in-loodramen die in schitterende kleuren het lijdensverhaal van Christus uitbeelden.

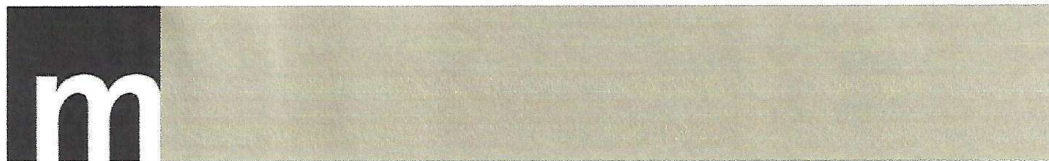
Maak tijdens kennis met de 'Assenedse Kerkeroute' een fietsroute die de vijf kerken van groot-Assenede met elkaar verbindt.

WESTGEVEL ②

	OOST-VLAANDEREN
	ASSENEDE - BASSEVELDE
	RESTAURATIEWERKEN
	aan de O.L.V. VROUW
	DOOR DE O.L.V. VROUW
FASE 3	
PLAN 4	WESTGEVEL KERK
LOCUS	DORP ASSENEDE - BASSEVELDE
DOORNIER	KERKFABRIEK van ASSENEDE - BASSEVELDE
ADRES	KERKSTRAAT 19, 9960 ASSENEDE-BASSEVELDE
ARCHITECTEN	DYBA ARCHITECTENBUREAU DE PAPE MARC NV 99-203019 - 2017181747 DORP 26 9960 ASSENEDE-BASSEVELDE VAN DE SIEGHE BEEM 100-200000 STICHTINGSSTRAAT 31 9949 EYBODEN - EYVELDE
MAKTOEDEN	ARCHITECTEN DOORNIER AANNEKER
	
DOOSNR	DATUM 30-03-08 SCHAL 1/10

BOUWKUNDIGE INSPECTIE MONUMENTENWACHT

Onze-Lieve-Vrouw Hemelvaartkerk

Dorp

9968 BASSEVELDE

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Directie Erfgoed – dienst Monumentenwacht

Charles de Kerchovelaan 189

9000 Gent

Tel.: 09 267 61 55

E-mail: monumentenwacht@oost-vlaanderen.be

www.oost-vlaanderen.be - www.monumentenwacht.be

INHOUDSTAFEL

ADMINISTRATIE & OPMERKINGEN	3
CONDITIE	4
GEHELE OBJECT	4
DAK	4
DAKWATERAFVOER	4
KAPCONSTRUCTIE EN ZOLDER	5
DRAAGSTRUCTUUR EN OVERSPANNING	5
SCHRIJNWERK EN BEGLAZING	5
AFWERKING EN INRICHTING	5
SITE EN OMGEVING	5
ADVIEZENRAPPORT	6
1. ADMINISTRATIE	6
2. PERIODIEK ONDERHOUD	7
3. WERKEN	13
4. VEILIGHEID EN TOEGANKELIJKHEID	16
IDENTIFICATIE	17
GEHELE OBJECT	17
DAK	18
DAKWATERAFVOER	19
KAPCONSTRUCTIE EN ZOLDER	20
DRAAGSTRUCTUUR EN OVERSPANNING	21
AFWERKING EN INRICHTING	21
SITE EN OMGEVING	22

ADMINISTRATIE & OPMERKINGEN

object Onze-Lieve-Vrouw Hemelvaartkerk

bescherming | statuut Monument 22/09/1981

ID inventaris OE 76304

huidige functie Kerk

abonnee Kerkfabriek Onze-Lieve-Vrouw Hemelvaart
p/a Kerkstraat 19
9968 BASSEVELDE

inspectiedata 17/09/2024

monumentenwachter Wim Verdegem | Mona De Graeve De Schryver

contact 0473 42 02 31 | wim.verdegem@oost-vlaanderen.be

totaal aantal manuren 8

uitgevoerde werken De dakgoten en het plat dak gereinigd voor inspectie.

gebruikte materialen Geen

vorige inspecties 2020 | 2015 | 2012 | 2009 | 2006 | 2000

opmerkingen Geen

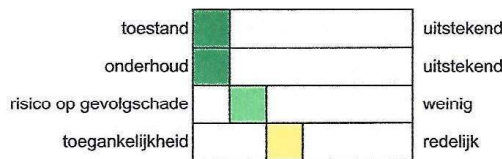
Monumentenwacht stelt de overzichtstabel uit het inspectierapport op vraag van de abonnee ook ter beschikking in een spreadsheet-formaat. Aangezien de gegevens in deze versie hewerkt kunnen worden, geeft Monumentenwacht geen enkele garantie op de correctheid van deze spreadsheet-versie. De tabel die is opgenomen in de pdf-versie van het door Monumentenwacht opgestelde inspectierapport, geldt als enige officiële versie van de overzichtstabel.

CONDITIE

De conditie van het erfgoed wordt voor het gehele object en per rubriek weergegeven op een 6-delige schaal, en dit voor 3 aandachtspunten en een extra beoordeling onder 'gehele object':

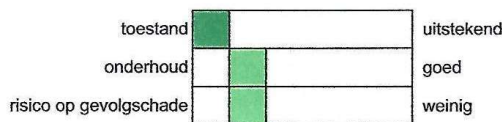
toestand	<i>uitstekend - goed - redelijk - matig - slecht - zeer slecht</i> Dit is de conclusie van de huidige bewaringstoestand van alle geïnspecteerde onderdelen per rubriek. Het is een globale inschatting van de materiële staat van het erfgoed op het moment van de inspectie.
onderhoud	<i>uitstekend - goed - redelijk - matig - slecht - zeer slecht</i> Deze waarde is een inschatting van het uitgevoerde onderhoud en de manier waarop onderhoud, problemen en risico's worden opgevolgd. Worden daken en goten regelmatig schoongemaakt? Wordt snel ingegrepen als er een probleem is? Is er iemand verantwoordelijk voor het beheer die er regelmatig (vb. wekelijks) passeert en oog heeft voor problemen?
risico op gevolgschade	<i>geen - weinig - redelijk - aanzienlijk - verhoogd - acuut</i> Deze schaal geeft aan in welke mate er gevaar bestaat voor een versnelde materiële verwerking of verlies van erfgoedwaarde als de beheerder niet tijdig ingrijpt. Het kan gaan om allerlei mogelijke risico's, zoals ogenschijnlijk kleine problemen die voor ernstige gevolgschade kunnen zorgen, een verkeerd gebruik of beheer, verhoogd risico op calamiteiten, slechte klimatologische omstandigheden voor zeldzame onderdelen met een hoge historische waarde.
toegankelijkheid	<i>uitstekend - goed - redelijk - matig - slecht - zeer slecht</i> Deze score geeft aan hoe vlot het gebouw of erfgoedobject toegankelijk is voor onderhoud en kleine herstellingen. Zijn er voorzieningen aanwezig om daken en goten veilig te betreden zoals genormeerde ankerpunten en ladderhaken, (neerklapbare) borstweringen...? Zijn trappen en ladders veilig? ...

GEHELE OBJECT

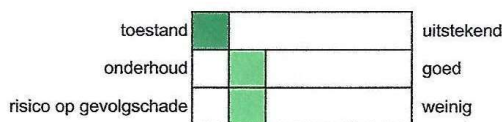
toelichting De klimhaken op de toren en de meeste ladderhaken op de daken voldoen niet aan de jongste Europese normering.

DAK

toelichting Op de torenspits zijn enkele leien gebroken, echter zonder noemenswaardige lekkage te veroorzaken.
De leien daken met inbegrip van de verschillende aansluitingen zijn in goede staat.

DAKWATERAFVOER

toelichting De koperen hanggoten zijn in goede staat. Wel was op twee plaatsen de afvoer verstopt.

KAPCONSTRUCTIE EN ZOLDER

toestand		uitstekend
onderhoud		uitstekend
risico op gevolgschade		geen

DRAAGSTRUCTUUR EN OVERSPANNING

toestand		uitstekend
onderhoud		uitstekend
risico op gevolgschade		geen

SCHRIJNWERK EN BEGLAZING

toestand		goed
onderhoud		redelijk
risico op gevolgschade		weinig

toelichting Het schilderwerk van de meeste ramen en deuren begint te ververen en af te bladderen.

AFWERKING EN INRICHTING

toestand		goed
onderhoud		redelijk
risico op gevolgschade		weinig

toelichting Structureel zijn de binnenmuren in goede staat, maar de schilderwerken dienen nog uitgevoerd te worden.

SITE EN OMGEVING

toestand		redelijk
onderhoud		matig
risico op gevolgschade		weinig

toelichting Meerdere graftekens zijn recent verwijderd en door het effenen van de omliggende grond is het terreinniveau aanzienlijk verlaagd. De kale plekken kregen nog geen terreinafwerking, maar wij vermoeden dat dit wel de bedoeling is. Voor het onderhoud van de dakgoten is het hierbij van belang om voldoende plaats te voorzien voor het opstellen van een ladder.

m OVERZICHT VAN DE ADVIEZEN 40505-2024-B-0024-Lieve-Vrouw-Hemelvaartkerk-9988-BASSEVELDE rubriek element materiaal verkort advies																	
code	eenheid	indicatieve hoeveelheid	frequentie	uit te voeren door	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
1. Administratie																	
A2024/01	Gehele object beschermd erfgoed Contacteer het agentschap Omroepend Erfgoed indien u werken uitvoert aan of in een beschermd erfgoed.	n.t.b.	1x	Behoeder Eigenaar	x												
A2024/02	Gehele object Contacteer Monumentenwacht voor een bouwkundige inspectie/advies.	n.t.b.	4j.	Behoeder Eigenaar		x							x				
2. Periodiek onderhoud																	
A2024/03	Gehele object Behandel lijm en onderdelen tegen roest.	n.t.b.	10j.	Schilder						x							
A2024/04	Gehele object Vernieuw tijdig het gevelschilderwerk.	n.t.b.	10j.	Schilder										x			
A2024/05	Dak Smeer de scharnieren van het torenluik.	n.t.b.	2j.			x					x						
A2024/06	Dakwaterafvoer Reinig regelmatig de dakgoten.	n.t.b.	1j.			x					x						
A2024/07	Schrijfwerk en beglazing Voer het onderhoudsschilderwerk uit aan het buitenschrijfwerk.	n.t.b.	7j.	Schilder													
3. Werken																	
A2024/08	Afwerking en inrichting Voer algemene opruimingswerken uit in het interieur.	n.t.b.	1x	Schilder													
A2024/09	Afwerking en inrichting Herstel het gewelf in de beging en volg de evolutie verder op.	n.t.b.	1x														
A2024/10	Site en omgeving Bring de terreinafwerking van het kerfhorf terug op niveau en voorkom erosie.	n.t.b.	1x														
4. Veiligheid en toegankelijkheid																	
A2024/11	Dak Plaats genormeerde ladder- en klimlaken.	n.t.b.	1x	Dakwerker													

n.t.b.: niet te bepalen; st: stuk; op: uur; m: meter; m²: vierkante meter; m³: kubieke meter; det: vierkante decimeter; dm²: kubieke decimeter; dnt: kubieke decimeter; 1x: éénmalig; 2xj: twee maal per jaar; 3j: om de drie jaar; perm: permanent; aog: som over galle...

Hoewel Monumentenwacht de informatie voor dit inspectie-rapport met de grootste zorg samenstelt, zijn de adviezen en ramingen vermeld in dit rapport louter indicatief. Monumentenwacht is niet verantwoordelijk voor fouten of vergissingen en is niet aansprakelijk voor enige directe, indirecte, gevolge- of incidentele schade die voortvloeit uit het gebruik van dit document (art. 8 van de voorwaarden voor dienstverlening)

ADVIEZENRAPPORT

1. ADMINISTRATIE

A2024/01 Contacteer het agentschap Onroerend Erfgoed indien u werken uitvoert aan of in een beschermd erfgoed.

Gehele object | beschermd erfgoed

toelichting advies Als eigenaar of beheerder van beschermd erfgoed staat u in voor de goede instandhouding en het onderhoud ervan. Verschillende werken zijn toelatingsplichtig (meer info: <https://www.onroerenderfgoed.be/ik-wil-werken-uitvoeren-aan-erfgoed>).

→ heb je een omgevingsvergunning nodig volgens de regelgeving van Ruimtelijke ordening, Bos, Natuur of Milieu, dan zit de toelating voor werken die de erfgoedwaarden zouden kunnen wijzigen vervat in de omgevingsvergunning en hoef je geen aparte toelating te vragen.

→ heb je geen omgevingsvergunning nodig, vraag je een schriftelijke toelating bij je gemeente als die erkend is als onroerend erfgoedgemeente of bij het agentschap Onroerend Erfgoed.

Neem contact op met de erfgoedconsulent of plan een vooroverleg in om de gewenste aanpassingen te overlopen en te kijken welke weg je hiervoor moet doorlopen (<https://www.onroerenderfgoed.be/contact>).

Om de kwaliteit en de toekomst van het onroerend erfgoed te verzekeren, geeft het agentschap Onroerend Erfgoed financiële steun voor ingrepen die noodzakelijk zijn om het erfgoed in goede staat te houden of te herwaarderen. Meer informatie over de premieregeling vindt u terug op <https://www.onroerenderfgoed.be/ik-wil-financiele-ondersteuning-krijgen> of kan u bekomen bij uw erkende erfgoedgemeente of de regionalecel van het agentschap Onroerend Erfgoed.

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
prioriteit Binnen het jaar
frequentie Eenmalig
uit te voeren door Beheerder | Eigenaar

A2024/02 Contacteer Monumentenwacht voor een bouwkundige inspectie/advies.

Gehele object

toelichting advies Onderhoud is een permanent gegeven. Om eventuele gebreken tijdig op te merken is regelmatig nazicht noodzakelijk. Wij komen op regelmatige basis langs voor een inspectie en nemen dan contact met u op.

Wenst u eerder een (gedeeltelijke) inspectie of wenst u advies? Aarzel dan zeker niet om met ons contact op te nemen.

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
prioriteit 3-6 jaar
frequentie Vierjaarlijks
uit te voeren door Beheerder | Eigenaar

2. PERIODIEK ONDERHOUD

A2024/03 Behandel ijzeren onderdelen tegen roest.

Gehele object

toestand Alle ijzeren onderdelen aan de buitenzijde van de kerk zijn momenteel in prima staat. Het schilderwerk vertoont geen gebreken en afhankelijk van de kwaliteit kan dit nog meerdere jaren stand houden en volstaat het om de toestand regelmatig te controleren.

Het luiwerk van de verschillende klokken in de toren is tamelijk fel roestig, maar gezien de beschutte ligging heeft dit geen directe gevolgen. Toch is het aangeraden ook hier een roestwerende bescherming aan te brengen.

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
prioriteit 3-6 jaar
frequentie Tienjaarlijks
uit te voeren door Schilder

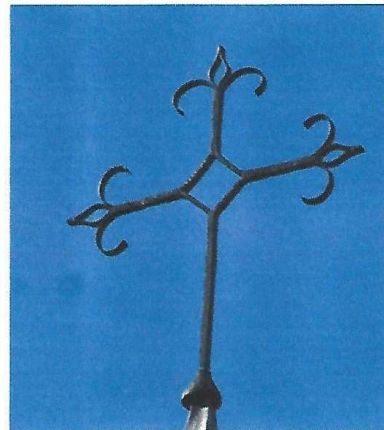
luiwerk klokkenstoel

muurankers en diefijzers

torenkruis

koorkruis

A2024/04 Vernieuw tijdig het gevelschilderwerk.

Gehele object

toestand Op veruit de meeste plaatsen is het gevelschilderwerk nog in prima staat, maar plaatselijk is toch lichte verwerking of groenaanslag merkbaar.

toelichting advies Het gevelschilderwerk heeft wel een beschermende invloed op het metsel- en voegwerk, maar de invloed hiervan is eerder beperkt.

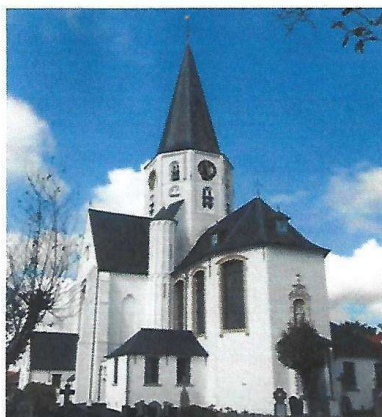
Daarom is het vooral het esthetische aspect dat zal bepalen wanneer een volgende schilderbeurt wenselijk is.

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen

prioriteit > 6 jaar

frequentie Tienjaarlijks

uit te voeren door Schilder

schilderwerk prima

plaatselijk lichte schade

A2024/05 Smeer de scharnieren van het torenluik.

Dak

toestand Bij het openen van het luik bovenin de torenspits stelden we vast dat de scharnieren zeer stroef bewegen.

Door het bloot staan aan regen en wind dreigen de scharnieren volledig vast te komen met als gevolg dat deze kunnen loskomen uit het kader bij een volgende opening van het luik.

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen

prioriteit Dringend

frequentie Tweejaarlijks

vast komende scharnier

situering

A2024/06 Reinig regelmatig de dakgoten.

Dakwaterafvoer

toestand De hoeveelheid vuil in de goten was beperkt, maar toch was op twee plaatsen de tapbuis verstopt.

Alle goten werden gereinigd, maar dit dient op regelmatige basis te gebeuren.

Op het plat dakje tussen de traptoren en de sacristie lag veel vuil en lagen ook enkele achtergelaten stellingbalken. Het dakje hebben we gereinigd en de balken naar beneden gebracht.

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen

prioriteit Voor de winter

frequentie Jaarlijks

verstopte tapbuis noordsacristie

plat dak tussen traptoren en sacristie

zuidwesthoek zuidelijke zijbeuk

A2024/07 Voer het onderhoudsschilderwerk uit aan het buitenschrijnwerk.

Schrijnwerk en beglazing

toestand De toestand van het buitenschilderwerk is redelijk uiteenlopend. Aan het zuid gerichte schrijnwerk is dit verweerd en aan de zuidelijke dakkapel van het koor is daardoor de houten dorpel plaatselijk ingerot.

Aan de noordzijde is de toestand beter, maar hier is toch ook lichte verwerking merkbaar zodat een algehele onderhoudsbeurt aangeraden is.

Bij de hoofdingang is er een merkbaar verschil tussen de deur die regelmatig open staat en de deur die door de zon beschenen wordt.

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen

prioriteit 1-3 jaar

frequentie Zevenjaarlijks

uit te voeren door Schilder

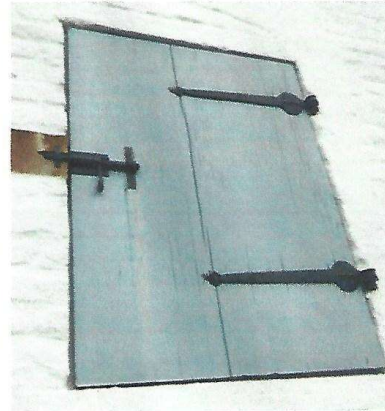
dakkapel koor zuid

dakkapel koor zuid (dorpel)

zolderluikje noordtransept

zolderluik berging

hoofdingang

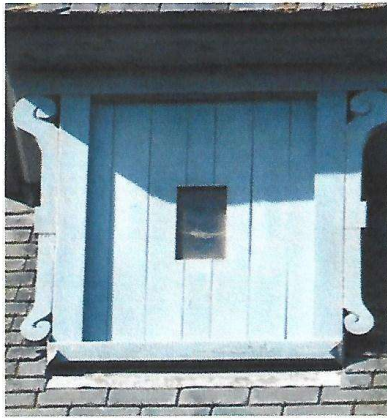
hoofdingang detail

raam sacristie

deur sacristie

dakkapel koor oost

hekje calvarie

3. WERKEN

A2024/08 Voer algehele opfrissingswerken uit in het interieur.

Afwerking en inrichting

toestand Het schilderwerk is algemeen vervuild door ouderdom en plaatselijk afgebladderd.

In voorbereiding werd het pleisterwerk reeds hersteld, voornamelijk ter hoogte van oude zettingsbarsten.

De kerkvloer is op meerdere plaatsen tamelijk fel beschadigd. Oude tegels vertonen sterk afgebrokkelde randen en de kleur van de herstelmortel wijkt nogal sterk af van de tegel.

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen

prioriteit 1-3 jaar

frequentie Eenmalig

uit te voeren door Schilder

gewelven zijbeuk

noordwesthoek

noordtransept

portaal

vloer noordelijke zijbeuk

A2024/09 Herstel het gewelf in de berging en volg de evolutie verder op.

Afwerking en inrichting

toestand Het gemetselde gewelf in de berging naast het zuidtransept (vroegere sacristie?) is fel gebarsten en hangt gedeeltelijk door.

Spatkrachten van dit gewelf worden voor een groot deel opgevangen door een ingewerkt smeedijzeren muuranker, dat tamelijk fel geroest is.

Het sierlijk uitgewerkte pleisterwerk op dit gewelf is beschadigd als gevolg van de barsten.

toelichting advies Op de buitenmuren vinden we echter geen sporen van recente zetting, zodat we vermoeden dat deze gestabiliseerd is.

Toch zijn een roestwerende behandeling van het anker, het opvoegen van de barsten, en herstel van het pleisterwerk aangewezen om verdere schade te voorkomen.

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen

prioriteit 1-3 jaar

frequentie Eenmalig

gebarsten gewelf

roestend anker

A2024/10 Breng de terreinafwerking van het kerkhof terug op niveau en voorkom erosie.

Site en omgeving

toestand Het niveau van de kale grond tussen de graven is duidelijk verlaagd waardoor minder goed gefundeerde graven kunnen verzakken en het geheel een troesteloze aanblik heeft.

Het ontbreken van begroeiing laat vermoeden dat er in de grond restanten van pesticiden aanwezig zijn.

toelichting advies Na het aanbrengen van voldoende aarde is het aangeraden om nieuwe erosie te voorkomen, bij voorkeur door het aanbrengen van begroeiing (gras).

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen

prioriteit 1-3 jaar

frequentie Eenmalig

4. VEILIGHEID EN TOEGANKELIJKHEID

A2024/11 Plaats genormeerde ladder- en klimhaken.

Dak

toestand De klimhaken op de torenspits en de meeste ladderhaken in de dakvlakken zijn weliswaar in goede staat, maar voldoen niet aan de Europese normering (EN517).

Enkel de ladderhaken dichtst tegen de westgevel zijn wel genormeerd.

Toekomstig onderhoud aan de daken kan wel gebeuren, maar het is moeilijk om dit op een veilige en tegelijkertijd efficiënte manier uit te voeren.

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen

prioriteit > 6 jaar

frequentie Eenmalig

uit te voeren door Dakwerker

ladderhaken schip

klimhaken toren

IDENTIFICATIE

GEHELE OBJECT

ID2024/01 beschermd erfgoed

notitie De kerk zelf is beschermd als monument sinds 1981 en het omliggende kerkhof is beschermd als dorpsgezicht.

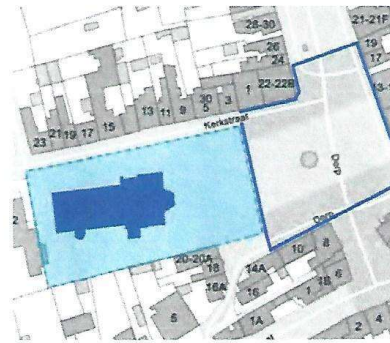
Het naastgelegen dorpsplein is echter net als de kerk beschermd als monument.

Meer informatie is te vinden op Geoportaal Onroerend Erfgoed onder:

<https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/7989> ,

<https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/7992> , en

<https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/8171>

beschermd monument en dorpsgezicht

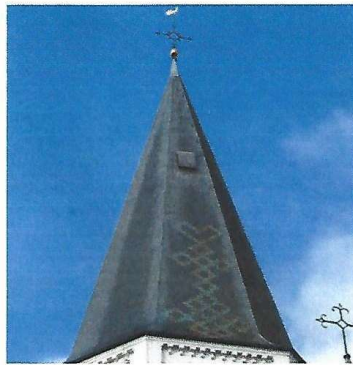
ID2024/02 dakbedekking | aansluitingen
natuurleien

overzicht daken

natuurleien detail

torenspits

daken koorzijde

DAKWATERAFVOER

ID2024/03 hanggoot | afvoer | zalinggoot
koper

afvoer en hanggoot zijbeuk

zalinggoot sacristie

KAPCONSTRUCTIE EN ZOLDER

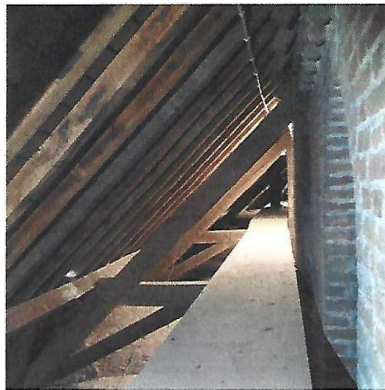
ID2024/04 kapconstructie
eik | naaldhout

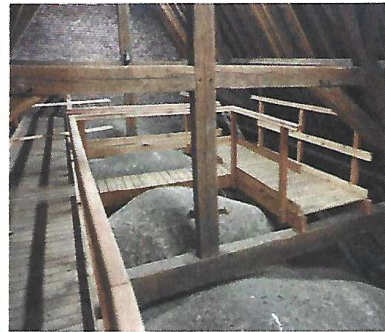
zuidtransept

middenschip

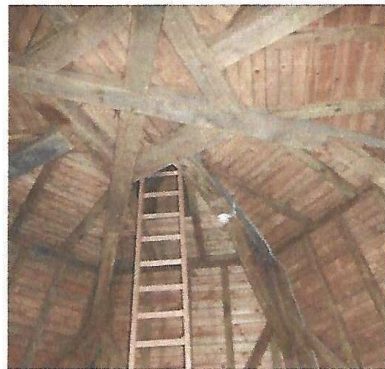
zijbeuk zuid

loopbruggen middenschip

noordtransept

torenspits

DRAAGSTRUCTUUR EN OVERSPANNING

ID2024/05 buitenmuur
baksteen

zuid- en westgevel

noord- en oostgevel

AFWERKING EN INRICHTING

ID2024/06 interieur

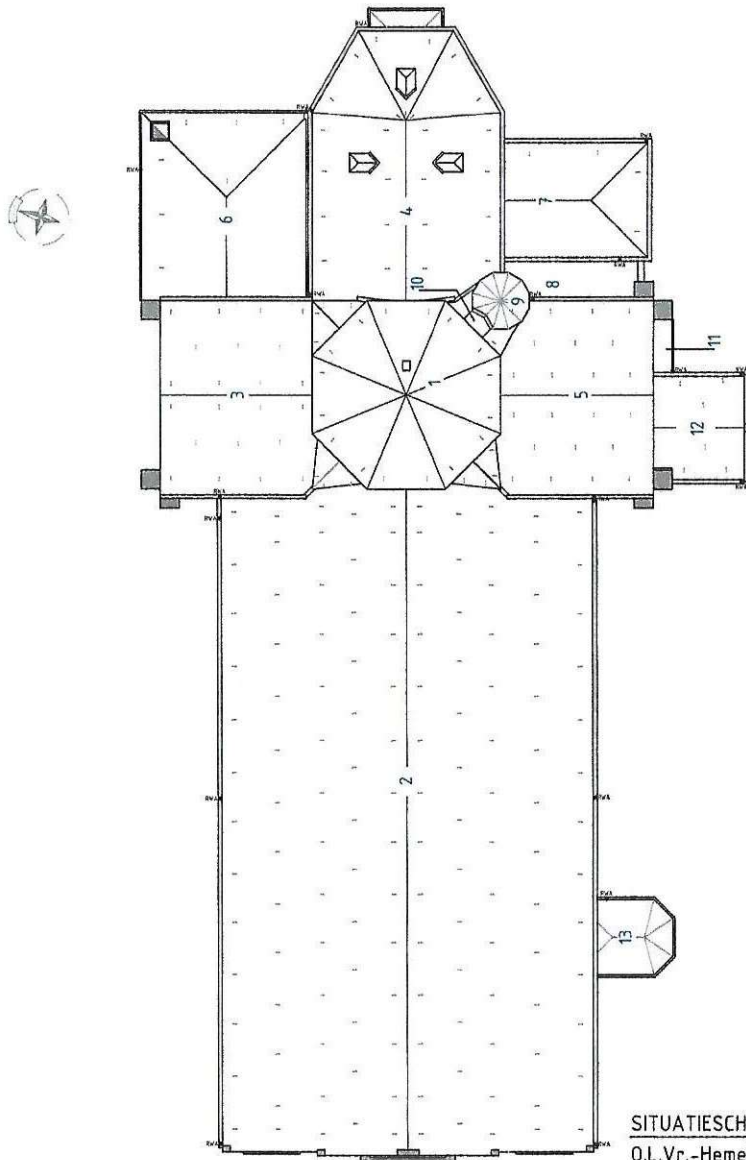
SITE EN OMGEVING

ID2024/07 terrein

kerkhof overzicht

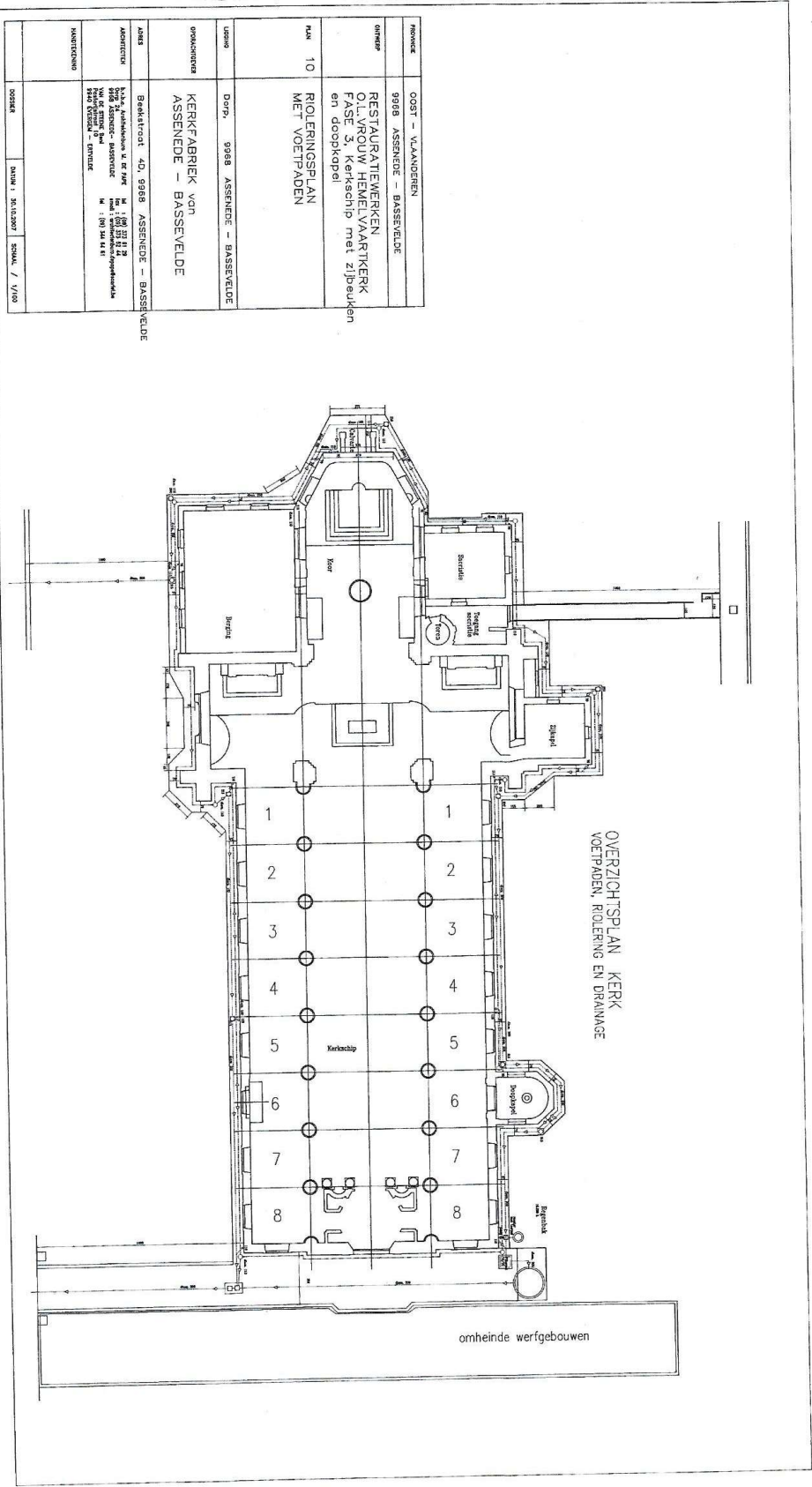

SITUATIESCHETS
 O.L.Vr.-Hemelvaartkerk
 Bassevelde

40505

INVENTARIS VAN DE KERKELIJKE MEUBILAIRE GOEDEREN

1.	Altaar	Hoofdaltaar, altaartafel in gedeeltelijk verguld wit marmer, Jezusmonogram tussen vier Corinthische zuiltjes, neoclassicisme, gift van Macharius Peers in 1818 (cf. opschrift: " <i>Dono dedit Dominus Macharius Peers Basseveldae praetor, ibidus mensis sextilis anni MDCCCXVIII</i> "); trommeltabernakel in gedeeltelijk verguld wit geschilderd hout, deurtje met hostiedragende Kelk boven twee gevleugelde engelenkopjes, deurtje in gedeeltelijk verguld metaal met Lam van de Apocalyps, bekroond met kruisdragende wereldbol met slang, 1830	M61427'72 POV LS.2006.08.114.11470, POV LS.2006.08.114.11471	Tabernakel aangetast door houtborende insecten, metalen deurtje is recent
2.	Altaar	Zijaltaar noord, portiekaltaar toegewijd aan OLV, gemarmerd en gepolychromeerd hout, wit marmeren altaartafel met Mariamonogram geflankeerd door bladwerk; antependium, beschilderd leder, 100x233cm, OLV met Kind in bloemenmedaillon, midden 18de eeuw; marmeren beeld van OLV met Kind in rondboognis met kruisbekroning, 82cm hoog, tweede helft 19de eeuw; altaarstuk: OLV Onbevlekt Ontvangen, doek, ca. 280x230cm, Nikolaas De Liemaekere (Gent), 17de eeuw; gecanneleerde Corinthische zuilen; bekroond met twee gevleugelde engelen met banderol op kroonlijst met modillons en bladwerkfries; 1861-1865	M61429'72, M61431'72 (altaarstuk), M61416'72 (antependium), B77005'44 (OLV-beeld) POV LS.2006.08.114.11472- POV LS.2006.08.114.11475, POV LS.2006.08.114.11633 (antependium)	Antependium in erg slechte staat, altaarstuk hangt door
3.	Altaar	Zijaltaar zuid, portiekaltaar toegewijd aan de H. Agatha, gemarmerd en gepolychromeerd hout, altaartafel in wit marmer met " <i>S. Agata</i> " geflankeerd door bladwerk; gipsen beeld van H. Agatha in rondboognis met kruisbekroning; altaarstuk: Toediening van de Laatste Sacramenten, doek, 280x230cm, Vermeirsch (Zaffelare), 1868; gecanneleerde Corinthische zuilen; bekroond met	M61430'72, M61432'72 POV LS.2006.08.114.11476- POV LS.2006.08.114.11479	Heiligenbeeld is beschadigd; altaarstuk hangt door

		twee gevleugelde engelen met bloemenkransen op kroonlijst met modillons en bladwerkfries; ca. 1868		
4.	Koorgestoelte en - lambrisering	Eikenhout, geritmeerd door Corinthische zuilen, rechthoekige panelen, banken geajoureed met engeltjes met banderol, Francq, 1851	B77002'44 POV LS.2006.08.114.11480, POV LS.2006.08.114.11481	
5.	Koorbank	Eikenhout, met bergruimte, rug geajoureed met rondboogarcade, eerste helft 17de eeuw	M61433'72 POV LS.2006.08.114.11482	
6.	Koorstoel (2) en - zetel	Mahoniehout en rood fluweel, consolepoten, rugleuning 'en médaillon', 19de eeuw	M61409'72 POV LS.2006.08.114.11483	Vernieuwd fluweel
7.	Koorstoel (2) en - zetel	Eikenhout en rood fluweel, consolepoten, rugleuning 'en médaillon', vermoedelijk 20ste eeuw	POV LS.2006.08.114.11484	
8.	Misdienaarskruk (3)	Eikenhout en rood fluweel, consolepoten, ceinture versierd met accoladeboog, vermoedelijk 20ste eeuw	POV LS.2006.08.114.11485	
9.	Credenstafel	Wit gemarmerd hout, voluutvormige poten, 19de eeuw	M61436'72 POV LS.2006.08.114.11486	
10.	Communiebanc (2 delen)	Eikenhout, panelen met geajoureed bladwerk en druivenranken en médaillons met Pelikaan, Ark van het Verbond, Jezus breekt het brood met de Emmaüsgangers, Mariamonogram, Mannaogst, twee engelen, Paaslam, Jezusmonogram, Laban achtervolgt Jacob (?), Toonbroden, Lam van de Apocalyps, daartussen Apostelen, centraal gebombeerd, midden 19de eeuw	B77000'44, B77001'44 POV LS.2006.08.114.11487, POV LS.2006.08.114.11488	
11.	Preekstoel	Eikenhout, ronde steun geflankeerd door vier uitspringende steunberen, ronde kuip met reliëfs in wit marmer, voorzien van de allegorische voorstelling van Geloof, Hoop en Liefde, op de achterzijde de Goede Herder, dubbele trap met geajoueerde	B76994'44-B76999'44 POV LS.2006.08.114.11489- POV LS.2006.08.114.11492	

		leuning versierd met bladwerk en rozetten, rond klankbord met vier uitspringende delen, kroonlijst op modillons en eierlijst, duif in wolken- en stralenkrans, preekstoelkruis gedragen door putto, Jozef Nimmegeers, neoclassicisme, 1830		
12.	Biechtstoel	Eikenhout, geritmeerd door getorste Corinthische pilasters versierd met druivenranken, vogels en slang, kroonlijst met bladwerk- en griffioenfries, versierd met putti voorzien van bazuin en boek, vier voluutconsoles met engelenkopje en vruchtentros, ovale cartouche met twee engeltjes en opschrift: "Ghegeven by Jan Mariman fs lans 1673", barok	B76992'44, B76993'44, M11939'68 POV LS.2006.08.114.11493, POV LS.2006.08.114.11494	Onderaan beschadigd
13.	Biechtstoel (2)	Eikenhout, half rond grondplan, geritmeerd door Ionische zuilen, kroonlijst met modillons, deurtjes geajoureerd met Jezusmonogram, empire, eerste helft 19de eeuw	M61434'72 POV LS.2006.08.114.11495	
14.	Kerkmeesterbank	Eikenhout, geritmeerd door gecanneleerde Toscaanse pilasters, kroonlijst op modillons, neoclassicisme, 1851	M61442'72 POV LS.2006.08.114.11496	
15.	Kerkmeesterbank	Eikenhout, geritmeerd door Corinthische pilasters, kroonlijst met tandlijst, neoclassicisme, 1851	M61441'72 POV LS.2006.08.114.11497	
16.	Orgel en doksaal	Eikenhouten orgelkast met wangen versierd met draperieën en muziekinstrumenten, links en rechts bekroond met kruis, Familie Anneesens (Menen), 1906; doksaal in gemarmerd en gepolychromeerd hout op vier Ionische zuilen met balustrade op kroonlijst met modillons, neoclassicisme, tweede helft 19de eeuw	POV LS.2006.08.114.11498- POV LS.2006.08.114.11500	
17.	Doopvont	Zandsteen en Doornikse kalksteen, 60cm hoog, zuilvormige steun en achzijdig bekken, Romaans (bekken) en gotisch (zuil)		Afkomstig van de Sint-Jacobskerk te Gent, aangekocht in 1625; in

				particuliere handen terechtgekomen
18.	Doopvont en doophek	Marmers en koperen deksel, 190cm hoog, ronde voet in wit marmers, gecanneleerde zuil in gevlekt bruin marmers, rond bekken met knorrenlijst in gevlekt roodbruin marmers, deksel bekroond met kruisdragende wereldbol en versierd met graatmotieven en rozetten, empire, eerste helft 19de eeuw; gedeeltelijk verguld smeedijzeren haal met Doop van Jezus in de Jordaan in medaillon; doophek in gedeeltelijk verguld smeedijzer, palmetten- en rozettenversiering	M61437'72 POV LS.2006.08.114.11501- POV LS.2006.08.114.11503	Heropgefrist en gerestaureerd in 2005-2006
19.	Koffer	Archiefkoffer, eikenhout, vermoedelijk 19de eeuw	POV LS.2006.08.114.11504	Samengesteld uit oudere, 17de-eeuwse fragmenten
20.	Sacristiekast	Eikenhout, stijl- en regelwerk met eenvoudige rechthoekige panelen, vermoedelijk 19de eeuw	POV LS.2006.08.114.11505	
21.	Wijwatervat (2)	Gepolijst arduin, ovaal, knorrenlijst, vermoedelijk 19de eeuw	POV LS.2006.08.114.11506	
22.	Beeld (2)	HH. Petrus en Paulus, wit geschilderd hout, 150cm hoog, 19de eeuw	M61425'72, M61426'72 POV LS.2006.08.114.11507, POV LS.2006.08.114.11508	
23.	Beeld	H. Barbara, terracotta, 77cm hoog, midden 19de eeuw		Niet aangetroffen in 1977
24.	Beeld (2)	H. Hart van Jezus en Maria, gepolychromeerd gips, ca. 130cm hoog, neogotisch; gipsen sokkel met rolwerk en gevleugeld engelenkopje	POV LS.2006.08.114.11509, POV LS.2006.08.114.11510	Aanvulling uit 2000
25.	Beeld (11)	HH. Theresia, Barbara, Agatha, Rita, Maria Magdalena, Agnes, Margaretha Alaloque, Rochus, Franciscus Xaverius, Antonius van Padua, Vincentius, gepolychromeerd gips, ca. 130cm hoog, neogotisch; gipsen sokkel met schild, bladwerk of	POV LS.2006.08.114.11511- POV LS.2006.08.114.11520	Aanvulling uit 2000

		engel(en) met banderol		
26.	Beeld (2)	HH. Jozef en Hart van Jezus, gepolychromeerd gips, ca. 150cm hoog, Bressers (Gent), vermoedelijk eerste helft 20ste eeuw	POV LS.2006.08.114.11521, POV LS.2006.08.114.11522	Aanvulling uit 2000
27.	Beeld	Kind Jezus van Praag, gepolychromeerd gips, ca. 110cm hoog, vermoedelijk 19de eeuw	POV LS.2006.08.114.11523	
28.	Beeldengroep	H. Familie, hout, 49cm hoog, 17de eeuw	M61443'72 POV LS.2006.08.114.11524	Verschillende keren onoordeelkundig hersteld
29.	Beeldengroep	Pieta, gepolychromeerd gips, 20ste eeuw	POV LS.2006.08.114.11525	Aanvulling uit 2000
30.	Calvarie	Gips, 225cm hoog, 1829	M61422'72	Exterieur
31.	Calvarie	Gepolychromeerd gips, ca. 200cm hoog, vermoedelijk 19de eeuw	POV LS.2006.08.114.11526	
32.	Reliëf	Buste van de H. Ambrosius van Milaan in rolwerkcartouche, eikenhout, 88x36,5cm, eerste helft 18de eeuw	M61440'72 POV LS.2006.08.114.11527	Vermoedelijk afkomstig van de Sint-Ambrosiusgilde, recent in eikenhouten kader in tempelvorm geplaatst
33.	Reliëf	Jezus en de schriftgeleerden, bruin geschilderd gips, 60x120cm, Robert Van de Velde, 20ste eeuw	POV LS.2006.08.114.11528	Aanvulling uit 1982, tijdelijk bewaard in het klooster
34.	Processiebeeld	OLV met Kind, gepolychromeerd hout, 110cm hoog, vermoedelijk 18de eeuw; kledij: kleed in witte moiré met gestulpt goudborduurwerk (gekroond Maria-monogram met bladwerk en Jezusmonogram), mantel in blauw fluweel met goudgalons, sluier in tule, 20ste eeuw	M61411'72, M61412'72 POV LS.2006.08.114.11529	
35.	Schilderij	OLV Onbevlekt Ontvangen, doek, 170x115cm, 18de eeuw	M61444'72 POV LS.2006.08.114.11530	

36.	Schilderij	Verrijzenis van Christus, doek, Florimond Van Acker, 1890		Aanvulling uit 1982, beschadigd door brand in 1906, wordt tijdelijk naar het klooster gebracht
37.	Schilderij	OLV van altijddurende bijstand, eikenhouten lijst met wimberg bekroond door kruisbloem en pinakels, blind maaswerk, kroon in veelpas, offerblok, neogotisch	POV LS.2006.08.114.11531	Aanvulling uit 2000
38.	Kruisweg	Doek, ca. 120x100cm, neogotisch	POV LS.2006.08.114.11532	Aanvulling uit 2000
39.	Monstrans	Stralenmonstrans, zilver, 70,5cm hoog, grillige voet versierd met cartouches en bladwerk, balustervormige stam, rond lunula korenaren, druiventrossen en engelen, beugelkroon met kruisbekroning, vier merken (gekroonde G, helm, gekroonde 51 of 55 en meesterteken), Michiel de Grave (Gent), rococo, 1751 of 1755, eigendomsinscriptie van pastoor Joannes Jacobus Van der Weerden (" <i>I.I.V.D.W. Pastor</i> ")	B77004'44 POV LS.2006.08.114.11533	
40.	Monstrans	Stralenmonstrans, zilver en rode halfedelstenen, 56,5cm hoog, ronde voet met bladwerk, stam met knoop, kruisbekroning, neogotisch, tweede helft 19de eeuw	M61386'72 POV LS.2006.08.114.11534	
41.	Ciborie	Zilver, 33cm hoog, ronde voet, stam en cuppa met bladwerk, deksel met beugelkroon versierd met gevleugelde engelen en kruisbekroning, vier niet-geïdentificeerde merken, proefsteek, 1758, eigendomsinscriptie (" <i>Ecclesiae de Bassevelde 1758</i> ")	M61385'72 POV LS.2006.08.114.11535	
42.	Ciborie	Koper, ca. 28cm hoog, ronde voet, stam met knoop, deksel met kruisbekroning voorzien van Jezusmonogram, parelijsten, neogotisch, inscriptie: " <i>Dono dedit Aemilius Claeys Pastor emeritus die prima januarii 1939</i> "	POV LS.2006.08.114.11536	Aanvulling uit 2000
43.	Kelk en pateen	Gedeeltelijk verguld zilver, 24,5cm hoog, verhoogde ronde voet, balustervormige stam, geribde anticuppa,	M61387'72	

		meesterteken van Jacobus Schanfeler (Gent), gift van Judoca Wauters aan priester Jacobus Balduinus Dhanens in 1753 (cf. inscriptie: " <i>Dono DeDlt luDoCa Wauters D(omi)no I.B. Dhanens P(res)b(yte)r Anno 1753</i> ")	POV LS.2006.08.114.11537	
44.	Kelk en pateen	Gedeeltelijk verguld zilver, 24,5cm hoog, ronde voet met medaillons met Lam van de Apocalyps, Ark van het Verbond en Jezus aan het kruis, golven en rozetten op de rand, balustervormige stam met draperieën en medaillons, cuppa met draperieën en medaillons aan strikken, drie merken (Leuven, 79 en CR), classicisme, 1779	M61391'72 POV LS.2006.08.114.11538	
45.	Kelk, pateen en lepeltje	Gedeeltelijk verguld zilver, 26cm hoog, ronde voet met Hof van Olijven, Calvarie en Voetwassing, peervormige greep met entrelacs, cuppa met bustes van Christus, OLV en H. Petrus tussen druivenranken, twee Belgische merken (1831-1868), C. De Keukelaere (Gent), empire	M61388'72 POV LS.2006.08.114.11539	
46.	Pyxis	Zilver, da. 5cm hoog, parellijst, kruisje op deksel, drie merken, vermoedelijk 19de eeuw	POV LS.2006.08.114.11540	Afgebroken kruisje
47.	Chrismatorium	Zilver, 7x8x5cm, kistje met zadeldak en kruisbekroning, maaswerk op de uiteinden van de nok, binnenin O en C, vier merken (gekroonde G, helm, dekanaatsletter Y, meesterteken: vijfpuntige ster), proefsteek, Peter Van Sychen (Gent), 1625, eigendomsincriptie van de kerk (" <i>Eccl(es)iae de Bassevelde</i> ")	A113844'56 POV LS.2006.08.114.11541	
48.	Chrismatorium	Tin, ca. 15cm hoog, drie opeengestapelde kokertjes (Chris, O Infir en OS), vermoedelijk 18de eeuw	POV LS.2006.08.114.11542	
49.	Chrismatorium	Zilver, 12,5cm hoog, drie opeengestapelde kokertjes (OI, SC en OC) met gegraveerd ankerkruis op deksel, eind 19de eeuw	M61403'72 POV LS.2006.08.114.11543	

50.	Chrismatorium	Zilver, ca. 6cm hoog, twee verbonden kokertjes (OS en SC)met kruisbekroning, parellijsten, neogotisch	POV LS.2006.08.114.11544	
51.	Oliedooisje	Zilver, ca. 5cm hoog, parellijsten, kruisje op deksel, vermoedelijk eind 19de eeuw	POV LS.2006.08.114.11545	
52.	Custode	Zilver, ca. 8cm diameter, twee Belgische merken (1831-1868), C. De Keukelaere (Gent)	POV LS.2006.08.114.11546	
53.	Ampul (2)	Zilver, 14cm hoog, ronde voet met bladwerk, A&V, krulvormige greep, empire, Belgische merken (1831-1868)	M61404'72 POV LS.2006.08.114.11547	
54.	Dooplepel	Zilver, 13,5cm lang, 18de eeuw	M61400'72 POV LS.2006.08.114.11548	Op twee plaatsen gescheurd
55.	Doopschelp	Zilver, schelpvormig, vermoedelijk 19de eeuw	POV LS.2006.08.114.11549	
56.	Offerpateen	Koper, vierlobbig, gegraveerde Christus aan het kruis, vermoedelijk 18de eeuw	POV LS.2006.08.114.11550	
57.	Schaal	Koper, 27,5cm diameter, gegraveerd ankerkruis, 18de eeuw	POV LS.2006.08.114.11551	
58.	Collecteschaal	Koper en houten handvat, ca. 30cm lang, vermoedelijk midden 18de eeuw	M61396'72 POV LS.2006.08.114.11552	
59.	Collecteschaal	Koper en zwart geschilderd houten handvat, ca. 30cm lang, vermoedelijk 19de eeuw	POV LS.2006.08.114.11553	
60.	Collecteschaal	Koper en houten handvat, 33cm lang, schelpvormig, gift van notaris De Borchgrave in 1847 (cf. inscriptie: "De Borchgrave not. 1847")	M61395'72 POV LS.2006.08.114.11554	
61.	Collecteschaal	Hout, 40cm lang, opstaande rand met geschilderde OLV met Kind, aan de achterzijde ingekerfd	M61419'72	Handvat aangetast door

		monogram CDC, vermoedelijk 18de eeuw	POV LS.2006.08.114.11555	houtborende insecten
62.	Collecteschaal	Hout, ca. 35cm lang, opstaande rand met opschrift: "Voor de grafmaeker", vermoedelijk ca. 1900	POV LS.2006.08.114.11556	
63.	Hostiezeef	Hout en perkament, vermoedelijk 19de eeuw	POV LS.2006.08.114.11557	
64.	Lezenaar (3)	Koper, 133cm hoog, koepelvormige voet op krulpoten, zware stam, blad met uitgesneden adelaar met uitgesperde vleugels, 20ste eeuw	POV LS.2006.08.114.11558	Aanvulling uit 1982
65.	Altaarlezenaar	Koper en rood fluweel, 42x31x26,5cm, klauwpoten, geajoureed met maaswerk, neogotisch	POV LS.2006.08.114.11559	Aanvulling uit 1982
66.	Wierookstaander	Gevernist koper en zwart geschilderd hout, ca. 150cm hoog, ronde voet, Christusmonogram, 20ste eeuw	POV LS.2006.08.114.11560	
67.	Wierookvat	Rood en geel koper, 27cm hoog, ronde voet, vat met bladwerk, deksel geajoureed met losange, régence, midden 18de eeuw	M61401'72 POV LS.2006.08.114.11561	
68.	Wierookvat, -scheepje en -lepeltje	Zilver, vat: 28cm hoog, ronde voet, parellijst, gevleugelde engelenkopjes en bladwerk, getorst deksel, scheepje: 16cm lang, ovale voet, schelpvormig, krulgreep met rozet, J. Vermandele (Gent), empire, Belgische merken (1831-1868)	M61392'72, M61397'72 POV LS.2006.08.114.11562, POV LS.2006.08.114.11563	
69.	Wierookvat, -scheepje en -lepeltje	Verzilverd metaal, vat: ca. 25cm hoog, ronde voet, bladwerkversiering, scheepje: ca. 20cm lang, ovale voet, schelpvormig, krulgreep, vermoedelijk ca. 1900	POV LS.2006.08.114.11564, POV LS.2006.08.114.11565	Aanvulling uit 1982
70.	Wierookscheepje en -lepeltje	Koper, 14,5cm lang, ronde voet, deksel met bolbekroning, tweede helft 18de eeuw	M61398'72 POV LS.2006.08.114.11566	
71.	Wijwateremmer	Vernikkeld koper en zwart geschilderd houten handvat, ronde voet, bustes van de Evangelisten en	M61417'72	

		hun attributen, neogotisch, eind 19de eeuw	POV LS.2006.08.114.11567	
72.	Wijwaterkwispel	Zilver, 24cm hoog, vier merken (Antwerpen, 62, letter D en monogram FW), 1762	M61399'72 POV LS.2006.08.114.11568	Zonder borstelhaar, onderaan beschadigd
73.	Wijwateremmer en – kwispel (2)	Koper, emmer: ca. 30cm hoog, vaasvormig, ronde voet, kwispel: ca. 25cm lang, knoop en ring, neogotisch	POV LS.2006.08.114.11569	
74.	Gong	Koper en brons, ca. 40cm hoog, ronde geajoueerde voet met maaswerk, kruisbekroning, neogotisch, 20ste eeuw	POV LS.2006.08.114.11570	Aanvulling uit 1982, gebogen kruisbekroning
75.	Altaarschel	Koper, ronde versierde voet, vier belletjes, handvat, vermoedelijk ca. 1900	POV LS.2006.08.114.11571	
76.	Bel (2)	Koper/wit metaal en houten handvat, ca. 15-20cm hoog, vermoedelijk 19de eeuw	POV LS.2006.08.114.11572	Grootste bel met handvat aangetast door houtborende insecten
77.	Ratel	Hout, twee handvaatjes, vermoedelijk 19de eeuw	POV LS.2006.08.114.11573	
78.	Godslamp	Vernikkeld koper, drie voluutvormige handvaten, gevleugelde engelenkopjes, vermoedelijk eerste helft 19de eeuw	POV LS.2006.08.114.11574	Aanvulling uit 2000
79.	Godslamp	Koper, bloemenfries, vermoedelijk 19de eeuw	POV LS.2006.08.114.11575	
80.	Berechtingslantaarn	Koper en houten handvat, 29cm hoog, rond, gelobde fries, deksel met kruisbekroning, vermoedelijk ca. 1900	POV LS.2006.08.114.11576	Aanvulling uit 1982, glas verdwenen, in slechte staat (oxidatie)
81.	Lantaarn	Koper en zwart geschilderd houten handvat, rond, vermoedelijk ca. 1900	POV LS.2006.08.114.11577	
82.	Petroleumlamp (2)	Koper, 65cm hoog, vierzijdige bewerkte voet, getorste	POV LS.2006.08.114.11578	Aanvulling uit 1982

		stam, "Brevete L&B", eind 19de eeuw		
83.	Petroleumlamp (2)	Koper, 19cm hoog, ronde voet, "Brevete LB 1883", glas: S. Reich (Tsjechoslovakije)	POV LS.2006.08.114.11579	Aanvulling uit 1982, één exemplaar met gelaste deuk
84.	Processiekruis	Gedeeltelijk vernikkeld koper, ca. 90cm hoog, vaasvormig onderstel met gevleugelde engelenkopjes, kruisuiteinden met bladwerk, vermoedelijk 19de eeuw	POV LS.2006.08.114.11580	Aanvulling uit 2000, in slechte staat
85.	Processiekruis	Koper, ca. 80cm hoog, kruisuiteinden in de vorm van knopen, neogotisch	POV LS.2006.08.114.11581	Aanvulling uit 2000
86.	Processielantaarn (3)	Verzilverd roodkoper en geëst glas, zeszijdig, bladwerk, gevleugelde engelenkopjes op de hoeken, verbonden door bloemenguirlandes, deksel met rocococartouches en vlambekroning, glas met hostiedragende Kelk, rococo, midden 18de eeuw	POV LS.2006.08.114.11582	Aanvulling uit 2000, beschadigd
87.	Processielantaarn	Vernikkeld koper en glas, zeszijdig, bladwerk, leliëfries en kruisbekroning, neogotisch	POV LS.2006.08.114.11583	Aanvulling uit 2000, in slechte staat (oxidatie)
88.	Flambeeuw (36)	Vernikkeld koper en glas, leliëfries, geajoureerd deksel met maaswerk en kruisbekroning, neogotisch	POV LS.2006.08.114.11584	Aanvulling uit 2000, één exemplaar heropgefrist in 2005-2006
89.	Ceremoniestaf	Zilver, 22,5cm hoog (beeldje), beeldje van OLV, 18de eeuw	M61402'72 POV LS.2006.08.114.11585	Oxidatie
90.	Hellebaard	Vernikkeld koper en rode wol, ca. 40cm hoog, kwast, vermoedelijk ca. 1900	POV LS.2006.08.114.11586	Aanvulling uit 2000
91.	Sieraden	Blad- en beugelkroon, scepter, vernikkeld koper en glasparels, vermoedelijk ca. 1900	POV LS.2006.08.114.11587	

92.	Bladkroon (3)	Zilver, diameter: 16 (2) en 23cm, midden 19de eeuw	M61393'72 POV LS.2006.08.114.11588	
93.	Blad- en beugelkroon, scepter	Verguld metaal en glasparels, respectievelijk 16 en 10,5cm diameter, 19de eeuw	POV LS.2006.08.114.11589	Aanvulling uit 1982
94.	Scepter	Verguld zilver, 35cm lang, 19de eeuw	M61394'72	Niet aangetroffen bij inventarisnazicht van 21/08/2006
95.	Attribuut	Zilver, ca. 20cm lang, lelie, vermoedelijk 19de eeuw	POV LS.2006.08.114.11590	
96.	Sieraden (drie halssnoeren, twee paar oorhangers en één afzonderlijke oorhanger, twee borsthangers)	Verguld zilver en goud, eind 19de, begin 20ste eeuw, giften	M61405'72 POV LS.2006.08.114.11591	
97.	Halssnoer	Verguld zilver en halfedelstenen, met borstkruis, 19de eeuw	M61389'72 POV LS.2006.08.114.11592	
98.	Paternoster (2)	Eén exemplaar in parelmoer, één in zilver, vermoedelijk eind 19de eeuw, giften	M61405'72 POV LS.2006.08.114.11593	
99.	Reliekkruis	Hout en zilverbeslag, 58cm hoog (zonder voet), kruistuiteinden met schelpen, vier merken (gekroonde G, helm, 55 en meesterteken), Michiel de Grave (Gent), gift van Jan Luyck in 1755 (cf. inscriptie: " <i>Dit kruys geiont door Jan Luyck f^{us} Greg. 1755</i> ")	M61384'72 POV LS.2006.08.114.11594	Voetstuk verdwenen en vervangen door driezijdige voet op leeuwenpoten van 19de-eeuwse kandelaar met Lam van de Apocalyps
100.	Reliekbuste en baldakijn	H. Agatha, verguld hout, 68x49cm, met buste van de heilige en engeltjes (één met schaal met twee borsten, één met boek), tweede kwart 18de eeuw; baldakijn in gedeeltelijk verguld wit geschilderd hout	M61410'72 POV LS.2006.08.114.11595	

101.	Osculatorium	H. Kruis, zilver, 9,5x8,5cm, rococo, midden 18de eeuw	POV LS.2006.08.114.11596	Aanvulling uit 1982
102.	Osculatorium	OLV, zilver, 10x8,5cm, schelp, bloemen en rocailles, neorococo, 19de eeuw	POV LS.2006.08.114.11597	Aanvulling uit 1982
103.	Osculatorium	H. Gerardus van Majella, zilver, 10x8,5cm, neorococo, 19de eeuw	POV LS.2006.08.114.11598	Aanvulling uit 1982
104.	Osculatorium	H. Antonius van Padua, zilver, 6cm diameter, neorococo, 19de eeuw	POV LS.2006.08.114.11599	Aanvulling uit 1982
105.	Osculatorium	H. Hubertus, zilver, 10cm diameter, neorococo, 19de eeuw	POV LS.2006.08.114.11600	Aanvulling uit 1982
106.	Osculatorium (2)	HH. Agatha en Ambrosius, zilver, rand met bolletjesversiering, ca. 8x6cm, vermoedelijk 19de eeuw	POV LS.2006.08.114.11601	Aanvulling uit 2000
107.	Osculatorium	H. Anna, zilver, ca. 8cm diameter, gegraveerd bladwerk, 19de eeuw	POV LS.2006.08.114.11602	Aanvulling uit 2000
108.	Osculatorium	H. Macharius, zilver, ca. 7cm diameter, gegraveerd bladwerk, 19de eeuw	POV LS.2006.08.114.11603	Aanvulling uit 2000
109.	Osculatorium	Verschillende heiligen, verzilverd koper, ca. 6cm diameter, druivenranken, neogotisch	POV LS.2006.08.114.11604	
110.	Osculatorium	Verschillende heiligen, gedeeltelijk verzilverd koper, ca. 4cm diameter, vermoedelijk 18de eeuw	POV LS.2006.08.114.11605	
111.	Osculatorium (4)	Koper, HH. Catharina, Jozef, Godelieve en OLV, ca. 11cm diameter, 20ste eeuw	POV LS.2006.08.114.11606	

De Onze-Lieve-Vrouw-Hemelvaartkerk in Bassevelde is de blikvanger van het dorp. De parochie wordt voor het eerst vermeld na het bezoek van de bisschop van Doornik, Walter van Marvis, begin 13de eeuw. In 1264 kwam de parochie onder het gezag van de bisschop van Doornik te staan. De oudste delen van de kerk dateren ook uit deze tijd, waaronder de achzijdige vieringstoren, het transept met traptorentje en de kern van het schip.

Door de eeuwen heen hebben er verbouwingen plaatsgevonden waardoor de kerk nu grotendeels 18de-eeuws is. In 1846 is de kerk zelfs gedeeltematig uitgebreid hetgeen duidelijk te zien is aan de maquettes in de kerk. De schade na de wereldoorlogen is hersteld door architect Bressers. Recent zijn er restauraties aan het dak en de toren uitgevoerd en verdere restauratiewerken aan het schip en het interieur staan nog gepland.

De driebeukige kerk is opgetrokken in vroege baksteen-gotiek. Vroeger was er sprake van splitsboogvensters in het schip, maar deze zijn later vervangen door barokke vensters. Het interieur is overwegend 18de-eeuws met gemarmerde zuilen, maar veel van het meubilair dateert van de 19de eeuw, zoals de altaren, de preekstoel en de communiebank.

Info

Openingsuren

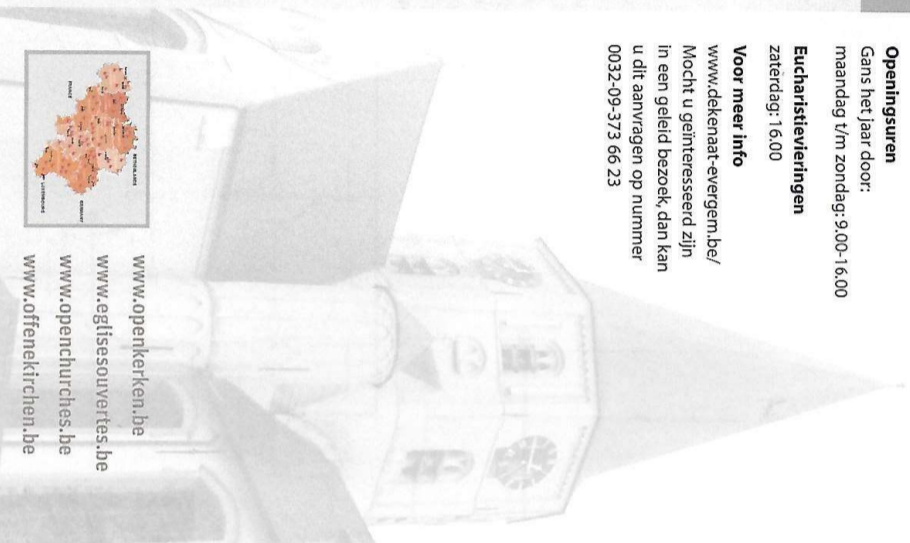
Gans het jaar door:
maandag t/m zondag: 9.00-16.00

Eucharistievieringen

zaterdag: 16.00

Voor meer info

www.dekenaat-evergem.be/
Mocht u geïnteresseerd zijn
in een geleid bezoek, dan kan
u dit aanvragen op nummer
0032-09-373 66 23

www.openkerken.be

www.egisesouvertes.be

www.openchurches.be

www.offenekirchen.be

Onze-Lieve-Vrouw Hemelvaart

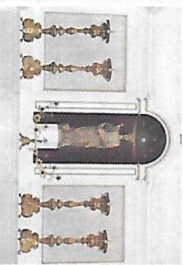
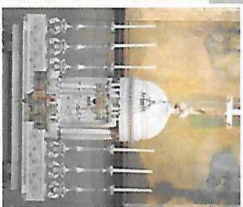
Dorp • 9968 Bassevelde

*een kerk is een richtpunt in het landschap,
een gemeenschapspeil, herkenningstekens voor de bewoners,
een ruimte open voor talen...*

Hoofaltaar

De altaartafel is deels in verguld wit marmel en deels in beschilderd hout. Daaronder ziet men het Jezusmonogram tussen vier Corinthische zuiltjes. Het neoclassicistische altaar is een gift van Macharius Peers uit 1818 burgemeester van Bassevelde. Het trommeltabernakel heeft een deurtje met hostiedragende Kelk boven twee gevleugelde engelenkopjes. Het tabernakel eronder is gedeeltelijk in verguld metaal met Lam van de Apocalyps. Het altaar is bekrond met kruisdragende wereldbol met slang

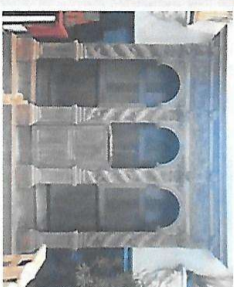

Zijaltaar ter ere van H. Agatha

Het zijaltaar aan de zuidkant is een portiekaltaar toegewijd aan de H. Agatha. De altaartafel is in wit marmel. In de rondboog nis staat een beschilderd gipsen beeld van de H. Agatha. Boven het altaar hangt een schilderij met als thema: 'toediening van de Laatste Sacramenten' door Vermeersch (Zaffelara) uit 1868. Dit schilderij is geflankeerd door twee Corinthische zuilen en bekrond met twee gevleugelde engelen met bloemenkransen op een kroonlijst met bladwerkfries.

Bleekstoel

De eikenhouten barokke bleekstoel achteraan in de noordbeuk is rijkelijk versierd met antieke elementen zoals Corinthische getorste pilasters, en een fries met voluten en griffioenen. Op een ovale cartouche met twee engeltjes staat het opschrift: "Gegeven by Jan Mariman s'ians 1673".

Glasmamen

De oude glasmamen in het koor zijn vervaardigd door Samuel Coucke uit Brugge en dateren van 1887. Ze stellen de H. Antonius en de H. Agatha voor. Ze werden in 2006 gerestaureerd door Erwin Sneyders uit Moerbeke. De moderne glasmamen dateren van 1972 en zijn van de hand van Michel Martens uit Brugge.

Preekstoel en communiebank

De preekstoel met dubbele trap, is op de kuip versierd met vier marmeren reliëfs die de deugden Geloof, Liefde en Hoop (v.l.n.r.) en de Goede Herder (achterkant) uitbeelden. Op de overkapping is een duif afgebeeld die wordt omgeven door wolven en gouden stralen. Het gestoelte dateert van 1830 en is gemaakt door J. Nirmegeers. De communiebank is versierd met bladwerk, druivenranken, de apostelen en twaalf medaillons, voorstellend: de Pelikaan, de Ark van het Verbond, Jezus met de Emmaüsangers, het Mariamonogram, de mannaoogst, twee engelen, het paaslam, het Jezusmonogram, Laban achtervolgt Jacob, de toonbroden en het Lam van de Apocalyps. De communiebank dateert van midden 19de eeuw.

Orgel

De eikenhouten orgelkast met wangen is versierd met gebelidhouwde draperieën en muziekinstrumenten. Links en rechts is het orgel bekrond met een kruis. Het orgel werd in 1906 gebouwd door de familie Anneessens – Meunier uit Meneen. Het neoclassicistische doksaal uit de tweede helft van de 19de eeuw is vervaardigd uit gemarmeld en gepolychromreed hout en rust op vier Ionische zuilen met balustrade op een kroonlijst. De heiligen Petrus en Paulus flankeren de uitgang.

KERKFABRIEK ONZE LIEVE VROUW HEMELVAART BASSEVELDE

Kerkstraat 19 9968 Bassevelde Tel: 09.373.66.23

Rita Vande Moortele - Archie - Voorzitter
Christiaan Boterdaele - Secretaris
Firmin De Vliegheer - Schatbewaarder
Marc Claeys - Lid
Joseph Van de Voorde - Lid
Etienne Miji - Pastoor

De leden van de kerkfabrieksraad in vergadering bijeen op 25/02/2025 verklaren zich unaniem akkoord met het voorstel van kerkenbeleidsplan 2025-2031 voor de kerk Onze Lieve Vrouw Hemelvaart te Bassevelde zoals het op voornoemde vergadering werd voorgesteld door de penningmeester van de kerkfabriek.

Voor akkoord, te Bassevelde 25/02-2025

 Rita Archie Voorzitter	 Christiaan Boterdaele Secretaris	 Firmin De Vliegheer Schatbewaarder
 Marc Claeys Raadslid	 Joseph Van de Voorde Raadslid	 Etienne Miji Pastoor

KERKFABRIEK OLV HEMELVAART
BASSEVELDE

Vergadering van de kerkraad 25 februari 2025

Aanwezig : De Vlieghe Firmin - schatbewaarder, Claeys Marc – lid, Van de voorde Joseph – lid, Miji Etienne – lid van ambtswege, Boterdaele Christiaan – secretaris,

Verontschuldigd: Archie Rita, voorzitter

Dagorde:

1. Goedkeuring notulen vorige vergadering
2. Kerkenbeleidsplan
3. Meerjarenplan 2026-2031
4. Restauratie portaal
5. Open Kerken
6. Verkoop landbouwgrond

Bespreking en beslissing :

1. De notulen van vorige vergadering dd 31/12/2024 worden goedgekeurd.
2. Het kerkenbeleidsplan wordt voorgesteld en besproken, en vervolgens door de raad goedgekeurd.
3. Het meerjarenplan 2026 – 2031 en budget 2026 worden opgesteld obv het budget 2025.
4. De restauratiewerken aan het portaal zijn nog niet gestart. Er wordt contact genomen met de firma Nys om te horen wanneer dit gepland is.
5. Op "Open Kerken" op de 1^e zondag van juni organiseren we een tentoonstelling rond het plaatselijke schoolleven. Na oproep werden al vele foto's binnengebracht. We laten de tentoonstelling de ganse zomer staan zodat bezoekers en passanten een kijkje kunnen nemen.
6. Twee pachters hebben bij de notaris het recht van voorkoop afgetekend. Bijgevolg kan nu worden overgegaan tot de verkoop van de percelen sectie C nrs 147 en 142, vrij van voorkooprecht. Ook de percelen sectie C nrs 1134 en 1134/02 zullen te koop gesteld worden. De raad geeft bij deze de opdracht aan notaris Tim Vandersteen die gronden openbaar te verkopen.

Handtekeningen:

Rita Archie
Voorzitter

Christiaan Boterdaele
Secretaris

Ondertekend op 07/03/2025 door Christiaan Marcel
Boterdaele (Secretaris)

Ondertekend op 08/03/2025 door Rita Magdalena Archie
(Voorzitter)

Kerkenbeleidsplan 2026 - 2031

Heilig Kruiskerk

Boekhoute.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Heilig Kruiskerk Boekhoute

1. Identificatie

Naam: Heilig Kruis

Geografische ligging

Boekhoute-Dorp 2, 9961 Boekhoute

Provincie: Oost Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur

Bisdom: Gent

Dekenaat: Eeklo

Parochie: Assenede - Evergem - Zelzate

Eigenaar: Kerkfabriek Heilig Kruis Boekhoute

Bescherming: De kerk is niet beschermd als monument doch ligt in een beschermd dorpsgezicht.

2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

Beknopte karakterisering

Parochiekerk voorheen omringend kerkhof met ijzeren afsluiting en hekken. Nieuwe begraafplaats aangelegd in 1857 in Meuleken, ten westen van de eigenlijke dorpskom.

(uittreksel uit AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017): parochiekerk Heilig Kruis,

Een eerste kerk werd reeds vermeld in een charter van 964. De huidige parochiekerk werd opgericht onder pastoor Lefevre in 1866-1868 naar ontwerp van architect E. de Perre-Montigny (Gent), zie gevelsteen in koor, ter vervanging van de door brand vernielde oude kerk, die na de godsdiensttroebelen in de 17e eeuw wederopgebouwd was. Ingewijd op 21 september 1868.

Herstellingswerken aan het dak eind 19de eeuw volgens de plannen van 1892 H. Geirnaert. Na de zware oorlogsschade van 19 september 1944 door het dynamiteren van de toren: herstel van de kerk in 1950 en bouw nieuwe westtoren met portaal en doopkapel onder leiding van architect A.R. Janssens.

--De decoratieve zandstenen rondboogomlijsting op zuilen van het oorspronkelijk portaal is wederopgebouwd in 1948 door beeldhouwer L. Willems (Zelzate) als open calvariekapel op het voormalige kerkhof, tegen de zijgevel van het huis Boekhoutedorp nr. 8.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

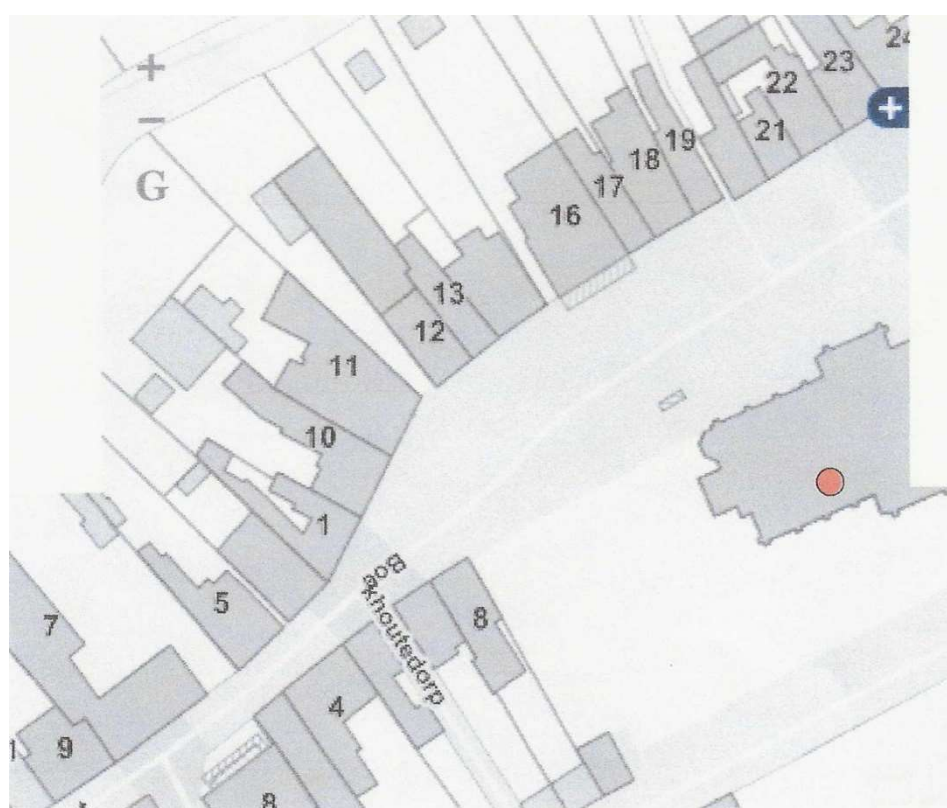
Parochiekerk Heilig Kruis

inventaris bouwkundig erfgoed \ bouwkundig relict

ID: 76264

URI:

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/76264>

b) Architecturale mogelijkheden

Grootte opdeling en inrichting:

Noordoost-georiënteerde basilicale kerk met drie-beukig schip van vier traveeën. Met uitgebouwde vierkante geveltoren (ten zuidwesten) en vijfzijdig uitspringende doopkapel voor de westgevel van de noordelijke zijbeuk, uitspringend transept van twee traveeën en koor van een travee met vijfzijdige sluiting en zijkapellen, geflankeerd door berging en sacristie.

Meubilair: Beeldhouwwerk. Jezus aan het kruis, met plaasteren calvariebeelden; uit de 19de eeuw.

Beeldhouwwerk: Hoofdaltaar toegewijd aan het Heilig Kruis

Koorbank: eik, in zuidelijke zijbeuk van circa 1870. Eiken communiebank uit de tweede helft van de 18e eeuw. Marmeren doopvont met koperen deksel. Kerkmeesterbanken uit de 18de eeuw, eik, opgesteld als scheiding tussen religieuze ruimte en multifunctionele ruimte. Op doek geschilderde kruisweg van F. Anseels (Gent) van 1871 opgehangen in het hoogkoor.

Glasramen: van J. Dobbelaere in koor van 1899, in zijkapellen van 1901, in transept van H. Coppejans van 1939, gerestaureerd door D. Coppejans na oorlogsschade in 1950-51 "

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Administratie Ruimtelijke Ordening. Huisvesting en Monumentenzorg Oost-Vlaanderen, eel monumenten en landschappen,

archief

DE POTTER F. & BROECKAERT J., Geschiedenis t.,ctn cle gemeenten der provincie

Oost-Vlaanderen, Arrondissement Eekloo, deel 1 Gent 1870- 1 872 p 1 05- 11 5.

BAKEIANDTS L De glasschilderkunst in Religie in de negentiende en de twintigste eeuw repertorium. en documenten. Deel A. Wommelgem, 1993, 9 104-105, deel C Deurne, 1992 p.123.

CENTRAAL KERKBESTUUR ASSENEDE "Ontdek de Asseneedse Kerkenroute"
Een fietsroute die de 5 kerken van Assenede met elkaar verbindt.

DIERTCKX C.. Architect Edmond De Perre-Montigny) en zijn bouwplannen in groot Assenede, {De twee Ambachten, XII" 2 oktober 2004 p 8-29)

ROOSE-MEIER B.VERSCHRAEGE" H." Fotorepertorium van het meubilair van de Belgische bedehuizen, Provincie Oost-Vlaanderen, Kanton Zelzate, Brussel, 1981, p 15-27.

Bron: Lanclus K & Bogaert C. 'Inventaris van het bouwkundig erfgoed, Provincie Oost-Vlaanderen, Gemeenten Assenede, Eeklo, Kaprijke, Sint Laureins, Maldegem. Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen, 21N onuitgegeven document.

tekst: 2005

Zie ook inventaris van de religieuze voorwerpen, kunstvoorwerpen aanwezig in de kerk. De inventaris werd opgemaakt door de provincie Oost-Vlaanderen.

c) Bouwfysische toestand:

De bouwfysische toestand van de kerk is zeer goed als gevolg van de opvolging van de adviezen van Monumentenwacht. ' De Heilig Kruiskerk behoort tot het lidmaatschap van monumentenwacht.

Onderhoudswerken:

Jaarlijks wordt getracht om een deel van het interieur te herstellen en of op te knappen.

Beschrijving van het gebouw:

Toegankelijkheid voor andersvaliden.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De parochiekerk van Boekhoute staat midden op het dorpsplein met in het zuiden het kasteel 'Ter Leyen'

Ten westen de gekende vissersboot 'BOU 8' en aan de noordkant de gezellige terrassen eigen aan Boekhoute.

Met op de verdieping het museum " Boekhoute na de oorlog" behoort de kerk tot een vast segment van de vele toeristische uitstappen in het Meetjesland.

In de onmiddellijke omgeving bevindt zich:

- De vrije basisschool.
- Het dorpshuis.
- De gemeentelijke basisschool.

Rond de kerk is een ruime parking.

In de dorpskom ter hoogte van de doopkapel is een bushalte die verbinding geeft naar Zelzate, Eeklo ,Gent en de omliggende gemeenten.

Ook de belbus heeft zijn haltes in onze gemeente

. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Het actueel gebruik in de gemeenschap van Boekhoute, deel van de nieuwe parochie in Assenede-Evergem-Zelzate, is gebaseerd op het globaal plan van het dekenaat en aangepast aan de realiteit van 2025'en omdat de doelstellingen zijn gerealiseerd voor dit gebouw en de andere kerkgebouwen in de gemeente Assenede.

Leefbaarheid en gerichtheid van de geloofsgemeenschap

- De pratikerende geloofsgemeenschap viert de weekend mis meestal in Assenede.
- Het klein onderhoud van de kerk gebeurt door vrijwilligers,
- Drie maal per jaar krijgt de kerk een grondige poetsbeurt door een externe firma "Compaan"¹.

De lage dorpel aan de hoofdingang en zij-ingang maakt een bezoek zeer goed mogelijk, dit ook voor het museum.

De ingang is ruim en geautomatiseerd, een lift brengt de bezoeker naar de verdieping.

Nutsvoorzieningen:

Het sanitair bevindt zich in de inkomhal van de sacristie en is enkel voor prive gebruik.

Voor het publiek zijn er toiletten in de rechterbeuk die bij grotere evenementen toegankelijk gesteld warden.

De verwarming van het gebouw gebeurt met warme lucht via chauffage op aardgas, de installatie bevindt zich een aparte ruimte links van het hoofdaltaar, recht tegenover de sacristie. Deze verwarming zal ook gebruikt warden, indien nodig, als bijverwarming voor de kinderopvang, dit volgens de afsprakennota met het gemeente.

In de toren zijn twee verdiepingen ter beschikking van de GSM operatoren, nl Proximus, Orange en Base;

Derhalve is er in de kerk branddetectie en inbraakdetectie.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Gebruik voor de Liturgie.

- Elke eerste woensdag van de maand is er een Eucharistieviering om 9 u met een gemiddeld aantal aanwezigen van 20.
- Speciale vieringen bij kermissen, huwelijken en begrafenissen. Middernachtmis op Kerstmis. 11 Novemberviering
- Gebedsvieringen tijdens de Vasten en de Goed Week en andere sterke tijden in het Kerkelijk jaar.

Ander gebruik:

De kerk is aangesloten sedert 2008 bij de stichting " Open Kerken" .

- Permanente tentoonstelling "Boekhoute na de oorlog" in de galerij op de verdieping boven de middenbeuk.
- Grootouderfeest van de plaatselijke scholen.
- Jaarlijks een of meerdere concerten ingericht door plaatselijke verenigingen.
- Jaarlijks een of meerdere tentoonstellingen ingericht door verenigingen of externe initiatiefnemers.

Functie:

De kerk wordt regelmatig, dagelijks, bezocht door mensen van ter plaatse en door toeristen die een moment van stilte en rust willen inlassen. Eveneens staat onze kerk op de agenda van gidsen en reisbureaus en voor het museum en voor de rijke bezienswaardigheden: o.a. Het H. Kruisdoek, de glasramen, de kruisweg, "Maria ster der zee" en het geslaagd multifunctioneel concept.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Toekomst visie:

Verzegeld door een erfpacht van 33 jaar met de gemeente Assenede is de toekomst van onze multifunctionele kerk verzekerd voor een blijvende en nuttige bestemming voor onze ganse gemeenschap.

**AAN DE KERKFABRIEK OM DE
VERANTWOORDELIJKHEID OP TE NEMEN OM
STEEDS EIGENTIJDS EN VERNIEUWEND TE
ZIJN NAAR GEEST EN NAAR
TIJDSGEBONDEN BEHOEFTE.**

Structurele nevenbestemming Kerk Boekhoute.

Het gemeentebestuur van Assenede was vragende partij om een locatie voor naschoolse kinderopvang. De kerk was én qua ruimte én qua ligging een geschikte locatie.

Na overleg met de kerkelijke en wereldlijke overheden werd een akkoord bereikt en dit werd via akte van erfpacht bekrachtigd tussen de Kerkfabriek en het Gemeentebestuur van Assenede.

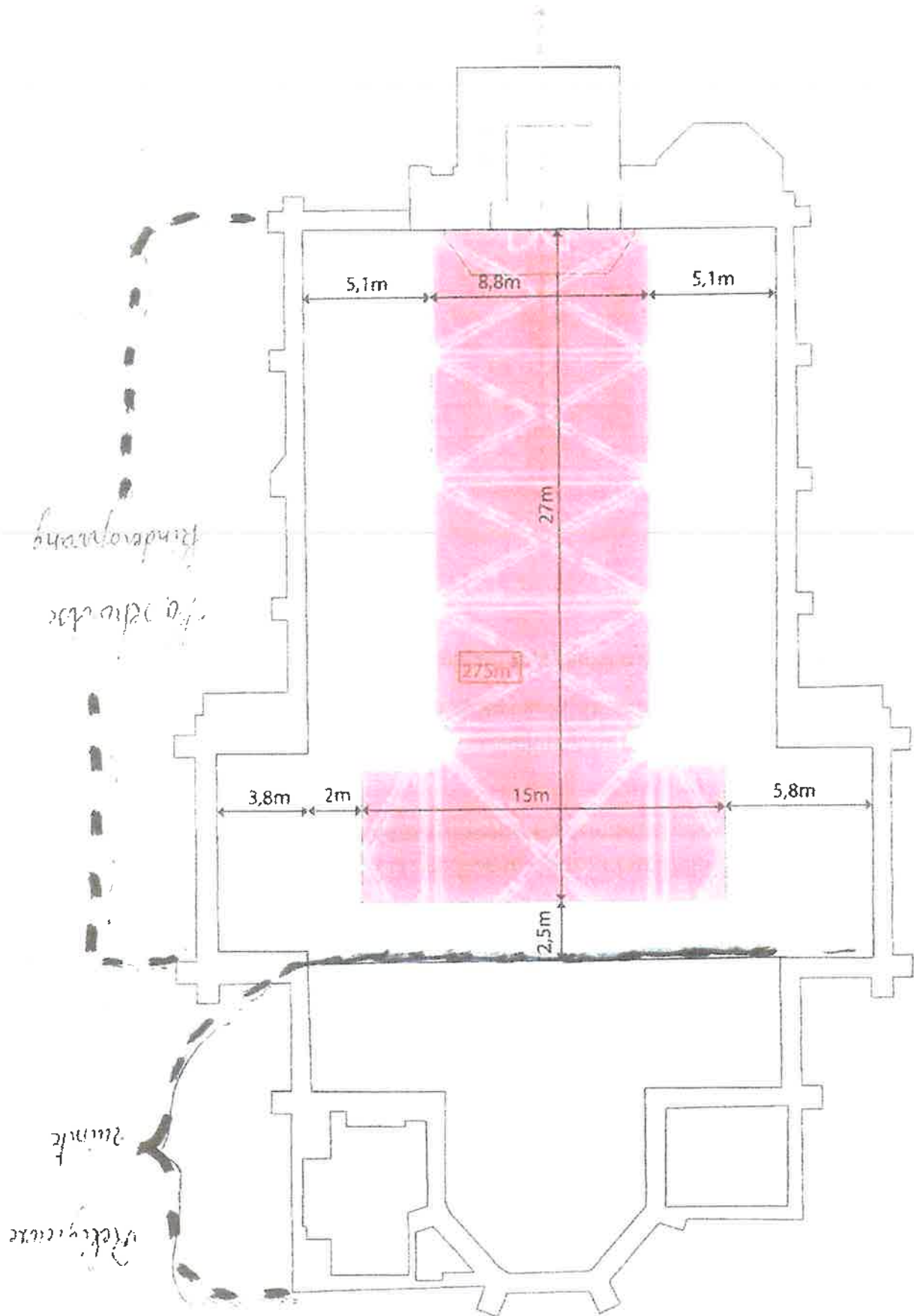
De modaliteiten van gebruik en samenwerking werden vastgelegd in een beheersovereenkomst tussen genoemde partijen.

Kosten van het project werden deels gedragen door het gemeentebestuur, dit in de orde van € 1500000 à 2000000 en werden betoelaagd door de Vlaamse overheid.

Het Kerkbestuur heeft in de overgebleven religieuze ruimte ook enkele aanpassingen gedaan dit voor een bedrag van € 31000.

De voorziene plaatsen voor kinderopvang en religieuze ruimte zijn aangeduid in bijgevoegd plan.

Zie keerzijde.

Kerkerfabriek H.Kruis te Boekhoute
Markt 14
9960 Assenede

Aanwezig:

E.H. Etienne Miji
Michel De Smet, voorzitter
Emiel Geirnaerd, penningmeester
Wim Verdegem, lid

Verontschuldigd:

Guido Lemaire, lid,

Datum en uur: woensdag 26 februari 2025 om 20.00 u
Plaats : sacristie in de kerk van Boekhoute

De volgende voorliggende agenda werd besproken :

1. Welkom - bezinning door de pastoor

Het evangelie van vandaag wordt voorgelezen door de pastoor en afgesloten met het Onze Vader.

2. Aanduiden van een secretaris

De pastoor heeft de organisatie voorbereid.

De aanwezigen vernemen dat Guido, gezien hij verontschuldigd is voor deze vergadering, reeds bij volmacht heeft gestemd.

De pastoor deelt mede dat er 2 kandidaten zijn :

Dhr. Geert CLINCKE en dhr. Stijn VANDE MOORTELE, beiden woonachtig in Boekhoute.

Er wordt geheim gestemd.

In unanimité wordt dhr. CLINCKE aangeduid.

De pastoor zal het bijhorende PV opmaken dat aan onderhavige notulen wordt toegevoegd om er deel van uit te maken.

Dhr. CLINCKE zal melding gedaan worden van deze kiezing en naar de eerstkomende kerkraad worden uitgenodigd.

3. Financiële toestand : kas op heden

De penningmeester geeft naar gewoonte toelichting.

De werkrekening vertoont op heden een saldo van 55.035,63 Euro.

De bijhorende documenten gaan rond.

De 'Z'-waarde (dient) vertoont naar gewoonte 'nul'.

4. Budget – 2026

De vergadering verneemt dat er t.o.v de voorgaande jaren geen wijzigingen worden aangebracht.

5. Meerjarenplanning

De vergadering verneemt dat op de bijeenkomst van de centrale kerkraad besloten werden tot 1,5 % verhoging tov de voorgaande termijn.

Kerkefabriek H.Kruis te Boekhoute
Markt 14
9960 Assenede

- *De Kerkefabriek voorziet afstand van verhaal op de uitbater van de kinderopvang
Dit wil zeggen dat een verzekerd schadegeval veroorzaakt door de uitbater met hierbij schade aan de goederen van de Kerkefabriek, de Kerkefabriek de geleden schade niet mag verhalen op de uitbater.*
- *De uitbater van het kinderdagverblijf voorziet afstand van verhaal op de Kerkefabriek
Dit wil zeggen dat een verzekerd schadegeval veroorzaakt door de Kerkefabriek (bvb de gebouwen) met schade aan de eigendom van de uitbater (bvb inrichting/roerende goederen) , de uitbater de geleden schade niet mag verhalen op de Kerkefabriek.*

Hiertoe zou de genoemde polis dienen te worden aangepast en zou de premie met 2.000 Euro verhogen voor de kerkefabriek.

Hiermede kan niet akkoord gegaan worden.

Wordt vervolgd.

10. Patrimonium : woning Boekhoutedorp 28

De huurster heeft een ganse lijst gebreken gemeld aan de kerkefabriek.

De vergadering bespreekt dit schrijven.

Er wordt beslist :

- Een kopij van de eertijdse plaatsbeschrijving bij het verhuurkantoor Immo Vercruyssen aan te vragen.
- Wim zal een plaatsbezoek brengen.
- Klusjesman Danny De Loof van het Schare – Boekhoute zal gecontacteerd worden.

11. Varia :

*

Miel deelt mede dat de bijkomende stoelen geleverd zijn door het gekende bedrijf ASTRANOVA uit Gent; de kostprijs hiervoor bedraagt circa 1.000 Euro.

*

Bij Marc Roegiers zullen 2 convectoren besteld worden voor de verwarming in de sacristie.

*

Er wordt beslist COMPAAN te contacteren om 2 x per jaar de religieuze ruimte te komen kuisen.

*

De vergadering verneemt dat Miel maandag voormiddag jongstleden 5 x naar de kerk 'geroepen' werd omwille van het feit dat telkens het alarm afging.

Het bedrijf Alertis, gespecialiseerd in de plaatsing van veiligheidsinstallaties, werd verzocht om daar iets aan te doen; blijkbaar zit er ergens fout in de rechterkruisbeuk; teneinde ervoor te zorgen dat Miel niet telkens ter plaatse dient te komen, werd met dit bedrijf afgesproken om een en ander voorlopig uit te schakelen.

*

De vergadering verneemt dat eind maart eerstkomende de overdracht van het verbruik van de gas met de gemeente zal plaatsvinden.

De kerkefabriek zal vanaf dan het verbruik dienen te noteren en overmaken aan de gemeente die hiervoor dan een vordering naar de kerkefabriek zal sturen.

*

Eertijds gebeuren aanpassingswerken aan de operatoren.

Hierbij zal gebruik worden gemaakt van een hoogwerker; gedacht wordt om ter dezer gelegenheid ook het kruis te herschilderen.

Verkiezing nieuwe leden kerkraad (KR-IV)

Bisdom	Gent
Kerkfabriek	H. Kruis
Deelgemeente	Boekhoute
Gemeente	Assenede

Proces-verbaal van de zitting van de kerkraad op 26 februari 2025

Aanwezig:

Etienne Miji (verantwoordelijke van de parochie) en Michel De Smet, Emiel Geirnaert, Guido Lemaire, Wim Verdegem (leden).

De kerkraad

Overwegende dat de meerderheid van de leden in functie aanwezig is;

Overwegende dat er 1 vacature van lid van de kerkraad is open gekomen ten gevolge van de stopzetting van het lidmaatschap van Koos Witteman.

Stelt vast dat de oproep door de aangestelde verantwoordelijke van de parochie H. Kruis te Boekhoute (gemeente Assenede) tot kandidaten voor het lidmaatschap van de kerkraad werd uitgehangen in de parochiekerk van 23/11/2024 tot 24/12/2024 en werd gepubliceerd in de lokale editie van het parochieblad en dat het resultaat van de oproep tot kandidaten werd bekend gemaakt door uithanging in de parochiekerk van 26/12/2024 tot 26/02/2025.

Stelt vast dat volgende kandidaturen - alfabetisch gerangschikt - werden ontvangen:

1. Clincke Geert Henri, Stationsstraat 43, 9961 Assenede
2. Vaude Moortele Stijn, Oostmolenstraat 9, 9961 Assenede

Stelt vast dat er 0 bezwaarschriften werden ontvangen en dat door de kerkfabriek aan deze bezwaarschriften passend gevolg werd gegeven;

Gaat over tot geheime stemming.

Overwegende dat de stemming voor het mandaat van de vacature als uitslag geeft:

5 uitgebrachte stemmen, waarvan 5 geldige stemmen en 0 blanco en ongeldige; waarbij **Clincke Geert Henri** 5 stemmen heeft bekomen en **Vaude Moortele Stijn** 0 stemmen heeft bekomen.

Besluit:

Clincke Geert Henri is verkozen tot lid van de kerkraad, behorende tot de grote helft van de raad, wiens mandaat eindigen in april 2029.

Aldus opgemaakt te Assenede, in datum van 26 februari 2025 en ondertekend door al de aanwezige leden.

De leden,

De aangestelde verantwoordelijke,

De voorzitter,

Kerkfabriek H.Kruis te Boekhoute
Markt 14
9960 Assenede

6. Kerkenbeleidsplan

De vergadering wisselt terzake van gedachten.

Ingevolge de gerealiseerde nevenbestemming van de kerk van Boekhoute is dit gewijzigd.

Nvdr: volgend document wordt opgemaakt :

Het gemeentebestuur van Assenede was vragende partij om een locatie voor naschoolse kinderopvang. De kerk was én qua ruimte én qua ligging een geschikte locatie.

Na overleg met de kerkelijke en wereldlijke overheden werd een akkoord bereikt en dit werd via akte van erfpacht bekrachtigd tussen de Kerkfabriek en het Gemeentebestuur van Assenede.

De modaliteiten van gebruik en samenwerking werden vastgelegd in een beheersovereenkomst tussen genoemde partijen.

Kosten van het project werden deels gedragen door het gemeentebestuur, dit in de orde van € 1.500.000 à 2.000.000 en werden betoelaagd door de Vlaamse overheid.

Het Kerkbestuur heeft in de overgebleven religieuze ruimte ook enkele aanpassingen gedaan dit voor een bedrag van € 31.000.

De voorziene plaatsen voor kinderopvang en religieuze ruimte zijn aangeduid in bijgevoegd plan. Zie hierna.

7. Liturgische ruimte : evaluatie van de uitvaarten

De offergang verloopt nog altijd niet zoals het hoort.

Dit is vindt ook een oorzaak in het feit als de begrafenisondernemer de offergang niet in goed banen leidt.

De aanwezigen begeven zich hiervoor naar de religieuze ruimte en bespreken hoe de offergang beter kan verlopen.

8. Kerkgebouw : Clock-O-Matic

De herstelling van een torenuurwerk dient nog altijd te gebeuren. Zoals eerder al medegedeeld zal dit circa 17.000 Euro kosten; ten gepaste tijde zal hierbij een hoogwerker nodig zijn.

9. IBO in de kerk :

- keuringen
- verzekering

8.1. Keuringen

Zoals eerder al medegedeeld zijn de keuringen gebeurd maar laten de documenten op zich wachten.

De penningmeester herinnert regelmatig bij de bevoegde instanties waar deze documenten blijven.

8.2. Verzekering

De kwestie betreffende de afstand van verhaal werd reeds meermaals besproken en is nog steeds niet opgelost.

De KBC-verzekeraar van de patrimoniumpolis voor de kerk, polis met het nummer 38.166.934, stelt het volgende voor;

Beide partijen, enerzijds de Kerkfabriek en anderzijds de uitbater, verbinden zich tot een wederkerige afstand van verhaal.

Dit wil zeggen dat :

Boekhoute

Kerkfabriek H.Kruis te Boekhoute
Markt 14
9960 Assenede

Hiervoor zal een beroep gedaan worden op de schilder Frans Van Den Bossche.

12. Rondvraag

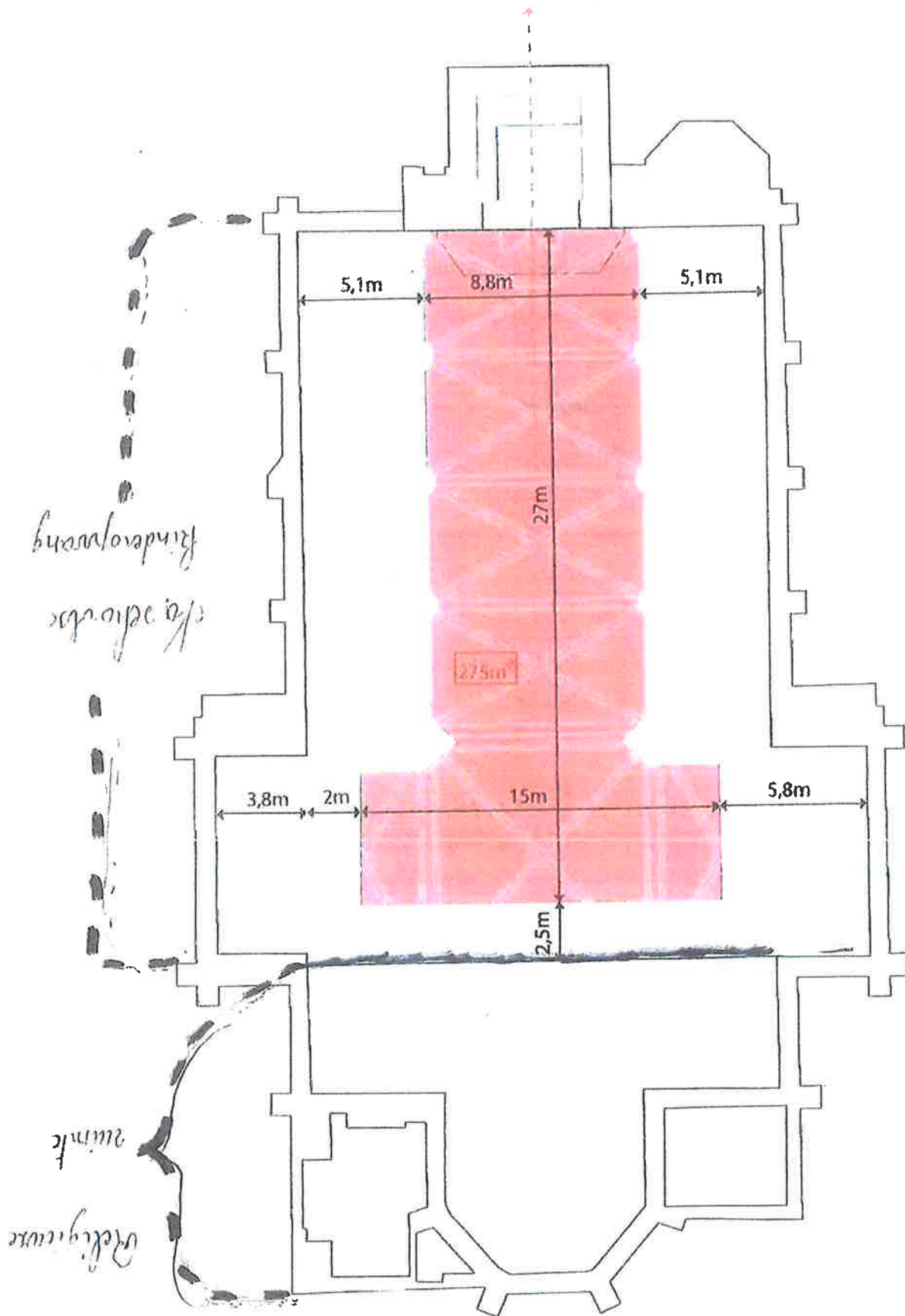
In overleg wordt de volgende vergadering vastgelegd op 2vrijdag 28 maart eerstkomend.

13. Slot

gegroet

Wim Verdegem
dd. secretaris

Michel De Smet
voorzitter

Notulen - Heilig Kruis - 26/02/2025 - Assenede Boekhoute

Ondertekend op 19/03/2025 door Michei Victor De Smet
(Voorzitter)

Ondertekend op 24/03/2025 door Wim Verdegem
(Secretaris)

Foto- Kurt Sesselle

HEILIG KRUIS & ONZE LIEVE VROUW KERK
OOSTEEKLO.

KERKENBELEIDSPLAN

Opgesteld en goedgekeurd door de kerkraad van Oosteklo

Datum: 7 april 2025

Versie 0.0

Foto- Kurt Sesselle

HEILIG KRUIS & ONZE LIEVE VROUW KERK
OOSTEEKLO.

Inhoudstafel

1.	Identificatie	4
2.	Beschrijving	
2.1	Cultuur historische waarde	10
2.2	Architecturale mogelijkheden	16
2.3	Bouwfysische toestand	19
3.	Situering van het gebouw in de ruimtelijke omgeving	20
4.	Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	21
5.	Visie op het toekomstig gebruik en toekomstige functie	23
6.	Bijlagen	
	Bijlage 1 Grondplan van de kerk	24
	Bijlage 2 Verslag van monumentenwacht	25

Foto- Kurt Sesselle

HEILIG KRUIS & ONZE LIEVE VROUW KERK
OOSTEEKLO.

KERKENBELEIDSPLAN

1. Identificatie

PAROCHIEKERK HEILIG KRUIS EN ONZE-LIEVE-VROUW, OOSTEEKLO [DEELGEMEENTE IN GEMEENTE ASSENEDE - BE] (1781-)

Rechtstreekse URL: http://www.odis.be/lnk/OB_2733

Identificatie: [Referentietype](#) - [Referentiestijl](#) - [Namen](#) - [Locatie](#)

Typering en stijl: [Type](#) - [Stijl](#) - [Kerktype](#) - [Torentype](#) - [Profiel](#)

Beschermingsstatus: [Beschermingsstatus](#)

Geschiedenis: [Bouwgeschiedenis](#)

Relaties met organisaties, personen, families en gebeurtenissen: [Relaties met organisaties](#)

Bronnen en publicaties: [Kort bronnenoverzicht](#)

Varia: [Trefwoorden](#) - [Geografische trefwoorden](#) - [Online bijlagen](#) - [Auteur\(s\)](#) - [Illustraties](#)

IDENTIFICATIE

Referentietype

parochiekerken (incl. decanale kerken, hulpkerken)

Referentiestijl

classicisme

Namen

Naamsoort	Naam
alternatief	Parochiekerk Heilig Kruis en O.-L.-Vrouw
alternatief	Parochiekerk Heilig Kruis en OLV.
alternatief	Parochiekerk Heilig Kruis en O.L.V
alternatief	Heilig Kruis en OLV.kerk
alternatief	Heilig Kruis en O-L-Vrouwkerk
alternatief	Heilig Kruis en Onze-Lieve-Vrouwkerk
alternatief	Parochiekerk Heilig Kruis en O.L.Vrouw
alternatief	Parochiekerk Heilig Kruis en O-L-Vrouw
alternatief	Heilig Kruis en O.-L.-V.kerk
alternatief	Parochiekerk Heilig Kruis en O-L-V
alternatief	Parochiekerk Heilig Kruis en O.-L.-V.
alternatief	Heilig Kruis en O-L-Vkerk
alternatief	Heilig Kruis en O.-L.-Vrouwkerk
alternatief	Heilig Kruis en O.L.V.kerk
alternatief	Heilig Kruis en O.L.Vrouwkerk

volledig

Parochiekerk Heilig Kruis en Onze-Lieve-Vrouw

Locatie

Plaats: Oosteeklo [deelgemeente in gemeente Assenede - BE]

Straat en nummer : Oosteeklo-Dorpstraat z.n.

TYPERING EN STIJL

Type

Type

parochiekerken (incl. decanale kerken, hulpkerken)

Stijl

Stijl

classicisme

Kerktype

Kerktype

Opmerkingen

pseudo-basiliek

zonder transept

Torentype

Torentype

geveltoren

Profiel

De classicistische kerk Heilig Kruis en Onze-Lieve-Vrouw werd gebouwd in 1781-1784. De architect was J. Stockman, toen burgemeester van Lembeke. De kerk van Lembeke diende als bouwmodel. Ook architect J. de Meyer was betrokken bij de bouw. In de late 19de en begin 20ste eeuw werden er herstellingen en restauraties uitgevoerd o.a. door architect F. van Wassenhove.

De parochiekerk is nog in gebruik voor de rooms-katholieke eredienst.

BESCHERMINGSSTATUS

Type	Subtype	Objectnummer	Datum besluit	Datum publicatie besluit	Einddatum	Opmerkingen
beschermd	monument	OO003280	18 juli 2011	23 augustus 2011		Parochiekerk Heilig Kruis en Onze Lieve Vrouw en het voormalig kerkhof met hekken en kerkweg met muurkapel en wapenschild

GESCHIEDENIS

Bouwgeschiedenis

Het huidige kerkgebouw dateert van 1781 en werd gebouwd in opdracht van de Gentse St.-Pietersabdij, het kapittel van Doornik en de Cisterciënzerabdij van Flines, tiendeheffers van de parochie sinds 1261. In een geschil tussen de bisschoppen van Doornik en Utrecht in 1262-64 werden de kerk en de abdij van Oosteklo onder het gezag van de bisschop van Doornik geplaatst. Na de godsdienstoorlogen aan het einde van de 16de eeuw was het kerkgebouw in ruïne. Uit de 17de-eeuwse kerkarchieven blijkt dat het herstel en de meubilering slechts langzaam op gang kwamen. De geschiedschrijver Antoon Sanderus, van 1617 tot 1619 pastoor te Oosteklo, wordt als grote initiatiefnemer vermeld. Na een expertise van het oude eenbeukige kerkje door de bouwmeesters L. 't Kint en F. Drieghe in 1777 werd besloten een volledig nieuw kerkgebouw op te richten naar het plan van de toen pas gebouwde kerk van Lembeke, dat toegeschreven is aan architect Joost Fermondt. De abt van de Gentse St.-Pietersabdij, Gudwalus Seiger, stelde Johannes Stockman, burgemeester en ontvanger van de parochie Lembeke, aan tot "het construeren van de nieuwe kercke van de prochie van Oostecloo". Deze sloot in 1781 een overeenkomst met Johannes de Meyer, meestermetser en architect te Zwijnaarde, voor het uitvoeren van de werken. Het kerkmeubilair, zorgvuldig weggenomen uit de oude kerk om in de nieuwe kerk herplaatst te worden, werd in de loop van de 19de eeuw systematisch vervangen. Verschillende restauraties hadden plaats, onder meer in 1872, in 1889 aan het dak, in 1907 aan de toren onder leiding van architect F. Van Wassenhove.

In 1978 werden de laatste buitenherstellingen aan het kerkgebouw aanbesteed waarbij de

dakbekleding vernieuwd werd, de kroonlijst hersteld, de buitenmuren hervoeegd en de ramen vernieuwd. De werken duurden tot 1987. De binnenschilderwerken werden recent opgeleverd.

RELATIES MET ORGANISATIES, PERSONEN, FAMILIES EN GEBEURTENISSEN

Relaties met organisaties

Relatie	Naam
gebruiker	Parochie Heilig Kruis en Onze-Lieve-Vrouw, Oosteeklo ([1575]-)

BRONNEN EN PUBLICATIES

Kort bronnenoverzicht

Vandeputte, O., 2007, Gids voor Vlaanderen: Toeristische en culturele gids voor alle steden en dorpen in Vlaanderen, Tielt, Lannoo.

Parochiekerk Heilig Kruis en Onze-Lieve-Vrouw (ID: 76348), in: Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed, <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/relict/76348>

VARIA

Trefwoorden

levensbeschouwing

katholieke kerk; parochies

parochiekerk

Geografische trefwoorden

[Assenede](#) ; [Oosteeklo](#)

Online bijlagen

Website
http://www.dekenaat-evergem.be
Inventaris Onroerend Erfgoed
Kerken in Vlaanderen
Open Kerken

Auteur(s)

Katlijn Vanhulle [10 juni 2014]

Illustraties

Foto	Onderschrift	Beschrijving	Datum	Fotograaf	Eigenaar	Copyright	Opmerkingen
<u>260</u> <u>9</u>							

Verwijzingen naar deze steekkaart als volgt:

Katlijn Vanhulle. Parochiekerk Heilig Kruis en Onze-Lieve-Vrouw, Oosteeklo [deelgemeente in gemeente Assenede - BE] (1781-). In: *OD/S*. Record last modified date: 25 augustus 2014. Available from World Wide Web: http://www.odis.be/lnk/OB_2733

Vragen, opmerkingen of suggesties? Contacteer info@odis.be.

Aanvullingen

De binnenschilderwerken werden in 2002 uitgevoerd.

Foto- Kurt Sesselle

HEILIG KRUIS & ONZE LIEVE VROUW KERK
OOSTEEKLO.

KERKENBELEIDSPLAN

2. Beschrijving

2.1 Cultuurhistorische waarde

Parochiekerk Heilig Kruis en Onze-Lieve-Vrouw
inventaris bouwkundig erfgoed \ bouwkundig relict

- ID: 76348
- URI: <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/76348>

inventaris bouwkundig erfgoed \ bouwkundig relict

- ID: 76348
- URI: <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/76348>

Locatie

Provincie	Oost-Vlaanderen
Gemeente	Assenede
Deelgemeente	Oosteeklo
Straat	Oosteeklo-Dorp
Locatie	Oosteeklo-Dorp zonder nummer, Assenede (Oost-Vlaanderen)
Status	Bewaard

Administratieve gegevens

Gebeurtenissen	Adrescontrole Assenede (adrescontroles: 05-09-2008 - 05-09-2008). Inventarisatie Assenede (geografische inventarisatie: 01-03-2004 - 30-06-2005).
Links	BALaT KIK-IRPA

Juridische gevolgen

is vastgesteld als **bouwkundig erfgoed** *Parochiekerk Heilig Kruis en Onze-Lieve-Vrouw*

Deze vaststelling **is geldig** sinds 05-10-2009. ([Vaststellingsbesluit](#))

is deel van de bescherming als **monument** [Parochiekerk Heilig Kruis en Onze-Lieve-Vrouw met kerkhof en kerkwegel](#)

Deze bescherming **is geldig** sinds 18-07-2011.

Beknopte karakterisering

Typologie [calvariebergen](#), [parochiekerken](#)

Stijl [classicisme](#)

Datering [vierde kwart 18de eeuw](#)

Betrokken personen [De Beule, Aloïs \(Ontwerper\)](#)
[de Meyer, Johannes \(Ontwerper\)](#)
[Fermont, Joost \(Ontwerper\)](#)
[Van Wassenhove, Frans \(Ontwerper\)](#)
[Zens, Mathias \(Ontwerper\)](#)

Beschrijving

Het huidige kerkgebouw dateert van 1781 en werd gebouwd in opdracht van de Gentse Sint-Pietersabdij, het kapittel van Doornik en de cisterciënzerabdij van Flines, tiendheffers van de parochie sinds 1261. In een geschil tussen de bisschoppen van Doornik en Utrecht in 1262-1264 werden de kerk en de abdij van Oosteeklo onder het gezag van de bisschop van Doornik geplaatst. Na de godsdienstoorlogen aan het einde van de 16de eeuw was het kerkgebouw in ruïne. Uit de 17de-eeuwse kerkarchieven blijkt dat het herstel en de meubilering slechts langzaam op gang kwamen. De geschiedschrijver Antoon Sanderus, van 1617 tot 1619 pastoor te Oosteeklo, wordt als grote initiatiefnemer vermeld. Na een expertise van het oude eenbeukige kerkje door de bouwmeesters L. 't Kint en F. Drieghe in 1777 werd besloten een volledig nieuw kerkgebouw op te richten naar het plan van de toen pas gebouwde kerk van Lembeke, dat toegeschreven is aan architect Joost Fermondt. De abt van de Gentse Sint-Pietersabdij, Gudwalus Seiger, stelde Johannes Stockman, burgemeester en ontvanger van de parochie Lembeke, aan tot "het construeren van de nieuwe kercke van de prochie van Oosteecloo". Deze sloot in 1781 een overeenkomst met Johannes de Meyer, meestermetser en architect te Zwijnaarde, voor het uitvoeren van de werken. Het kerkmeubilair, zorgvuldig weggenomen uit de oude kerk om in de nieuwe kerk herplaatst te worden, werd in de loop van de 19de eeuw systematisch vervangen. Verschillende restauraties hadden plaats, onder meer in 1872, in 1889 aan het dak, in 1907 aan de toren onder leiding van architect F. Van Wassenhove. In 1978 werden de laatste buitenherstellingen aan het kerkgebouw aanbesteed waarbij de dakbekleding vernieuwd werd, de kroonlijst hersteld, de buitenmuren hervoegd en de ramen vernieuwd. De werken duurden tot 1987. De binnenschilderwerken werden recent opgeleverd.

De plattegronden en doorsneden van de in 1776 gebouwde kerk van Lembeke, gebruikt voor de bouw van de kerk van Oosteeklo in 1781, en het nieuwe plan van de kerk van Oosteeklo, tonen een driebeukige pseudo-basiliek van vijf traveeën met ingebouwde vierkante westtoren (op de plattegrond van de nieuwe kerk is de westtoren niet ingebouwd), een koor van één travee met driezijdige sluiting met berging en sacristie in de oksels. Eén groot leien zadeldak dekt het geheel af. De vierkante westtoren is bekroond met een ingesnoerd tentdak, het ijzeren torenkruis is momenteel in restauratie.

Het gebouw werd opgetrokken in een sobere classicistische baksteenarchitectuur, oorspronkelijk verlevendigd door kenmerkende bepleisterde platte banden omheen de getoogde vensters en een geprofileerde bepleisterde daklijst. Bij de herstellingswerken in de jaren 1980 bleef enkel de daklijst behouden. Een natuurstenen plint loopt omheen het hele gebouw. Het koor wordt verlicht door twee getoogde vensters met glas in lood.

De vlakke westgevel, doorlopend in de vierkante toren met eenvoudige gekoppelde rondboogvormige galmgaten, is doorbroken door een getoogd venster boven de toegang. Het portaal met getoogde hardstenen omlijsting onder waterlijst en nieuwe vleugel deur met hergebruikte makelaar met jaartal "an 1782", werd in 1943 vernieuwd en voorzien van een nis met beeldje van de Goede Herder rechts ervan. Een steentje met jaartal "anno 1781" in de zuidgevel wijst op de begindatum van de nieuwe bouw. Tussen de vierde en vijfde travee van de zuidgevel bevindt zich een calvarie op de plaats van het vroegere beenderhuisje met witgeschilderd houten, eind 18de-eeuws kruisbeeld onder een vernieuwde houten luifel en geflankeerd door beelden van Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Jan, vernieuwd in 1938 door G. Dupon (Brugge). Enkele oude graftekens werden links en rechts van de calvarie tegen de kerkmuur geplaatst.

Het lichtgeschilderde classicistisch *interieur* heeft een pseudo-basilicale opstand: de drie beuken zijn door rondboogarcaden op Toscaanse zuilen gescheiden en afgedekt door bepleisterde gewelven. Gordelbogen, consoles en kapitelen kregen bij de recente beschildering een accentuerende beige tint. De vergulde sterren op het koorgewelf en de gepolychromeerde medaillons boven de zijkoren en op de bovenmuren bleven als een getuige van de vroegere muurschilderingen in neogotische trant behouden. Ook de muurschildering met

voorstelling van God de vader, engelen en opschrift "*sanctus, sanctus, sanctus*" boven het hoogaltaar, een werk van Henri Sencie van Morlanwelz, als achtergrond voor het kruisbeeld van Mathias Zens van 1894, bleef behouden. De zijwanden van het koor zijn voorzien van twee schilderijen op doek met voorstelling van "Het laatste avondmaal" en de "Drie koningen". De koorglasramen met geometrische motieven en medaillon zijn gedateerd anno 1894. Een hoge plint van zwarte granietplaten werd in 1887 aangebracht aan de binnenmuren en de basissen van de zuilen en geven het geheel een strak voorkomen. De tien glasramen in het schip werden geplaatst in 1895 door Jules Beernaert en bij de laatste restauratiewerken vernieuwd.

Het belang van het *kerkinterieur* wordt voornamelijk bepaald door het waardevolle 18de-eeuwse en het 19de-eeuwse *meubilair*: *Schilderijen*: "Mystiek huwelijk van de Heilige Catharina van Alexandrië", gesigineerd en gedateerd Beeke, 1662; "Onthoofding van de Heilige Barbara", 17de eeuw; "Onze-Lieve-Vrouw van Smarten", gesigineerd en gedateerd, Frans Anseele, 1873; "Heilige Barbara", gesigineerd en gedateerd Jozef Vindevogel, 1900; "Ecce Homo" in een omlijsting van Mathias Zens, geschonken door mevrouw Roegiers-Calon, 1895.

Beeldhouwwerk: Zes gepolychromeerde neogotische heiligenbeelden op sokkel, aan de zuilen: Heilige Barbara, Onze-Lieve-Vrouw van Smarten en Heilige Franciscus Xaverius van 1874, Heilige Antonius van Padua van 1896, Heilige Joseph en Heilige Theresia van latere datum. Recent werden ook vier zeven houten beelden van priester-beeldhouwer Valery Stuyver, die tussen 1948 en 1956 onderpastoor was in de parochie, in de kerk geplaatst.

Hoofdaltaar, marmeren tombe, volgens opschrift achteraan: "Cadeau vanden eerweerden heer,/ Nicolaus De Roover,/ laesten Relicieuus der abdye van/ Duynen overleden te Brugge den/ 23 Maerte 1833". Nieuw koperen tabernakel van 1935, gesigineerd "Henri Verdonck, Reigerstraat 12 Gent". Twee zitbanken achteraan, eik, tweede helft 18de eeuw. Preekstoel in eik, tweede helft 18de eeuw, op panelen van de kuip met reliëfs in gedreven koper met voorstellingen van de Goede Herder en de Evangelisten. Twee biechtstoelen in eik, van 1838. Orgel, oorspronkelijk uit tweede helft 18de eeuw, van Van Peteghem ? (Gent), transformaties door familie Anneessens in 1860, door P. Vergaert (Gent) in 1894, door Daems (Appelterre) in 1919, door H. Van de Loo en zoon (Leuven) in 1957-1958; rococo-orgelkast op dito consoles, bekronende muziekinstrumenten, trofee en vazen. Doopvont in zwarte marmer, door Frans Lefebure, geschonken door Nicolaas De Roover in 1824.

Twee polychrome beeldengroepen in een houten neogotische omlijsting met voorstelling van de "Heilige Familie" en "Onze-Lieve-Vrouw van de Rozenkrans", "D D die 1e comm. 1898, H. Roegiers", geschonken door de familie Roegiers in 1899 en 1900. Gepolychromeerde neogotische kruisweg onder kroonlijst, uit het atelier van de gebroeders De Beule, van 1894, geschonken door de parochianen, volgens opschrift: "Sculpsit Felicitas Van Den Steene/ VII stationes/ Pinxerunt car. Edu. M. Ther. Mon. Pel. Haverbeke/ Ao Dni 1894" onder IV-statie en "Pinxit Celina Van Hecke/ VII stationes/ Sculpserunt car. ida. mon Buysse/ Ao Dni 1894/ A. en E. De Beule; Beeldhouwers Gent" onder de XI-statie.

Enkele oude witmarmeren grafzerken, ingewerkt in muur achteraan in de kerk, onder meer van Jacobus Mallizie en zijn echtgenote Jacoba Pauwels (+ 1759), van Pieter Van de Wattijne (+1771) en zijn echtgenote Christoffelijntje de Neve (+1771), van pastoor Judocus Jo de Raeve (+1776).

- Gemeentearchief Assenede, 861.31, Pastorij en kerk.
- Kerkarchief Oosteeklo, Liber Memorialis ecclesia de Oost-Eecloo, 1871.
- Kerkarchief Oosteeklo, register der beraadslagingen van den kerkraad te Oost-Eecloo, beginnende in 1901.
- Ministerie van de Vlaamse gemeenschap, Administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen, Cel Monumenten en Landschappen, Archief.
- Rijksarchief Gent, Archieven Kerkfabrieken, Oosteeklo, nummer 17.
- Rijksarchief Gent, Kaarten en plans, nummers 975, 979.
- Rijksarchief Gent, Sint-Pieters II, nummer 1268.
- Bulletin des commissions royales d'art et d'archéologie, XI (1872), p. 230; XXVIII (1889), p. 198.
- DE VLEESSCHAUWER M., *Kerkwegels in Groot-Assenede: Een inventarisatie van de nog bestaande veld- en voetwegels*, in *De Twee Ambachten*, X, 1, 2002, p. 70-80.

- DHANENS E., *Inventaris van het kunstpatrimonium van Oostvlaanderen, tweede Aflevering: Kanton Kaprijke*, Gent, 1956, p. 65-74.
- POTVLIEGHE G., *Het historisch orgel in Vlaanderen*, Deel I, Oost-Vlaanderen, Brussel, 1974, p. 270-271.
- STUYVER V. A., *Ken Oosteeklo*, Gent, 1951.
- VERSCHRAEGEN H., *Fotorepertorium van het meubilair van de Belgische bedehuizen, Provincie Oost-Vlaanderen, Kanton Eeklo*, Brussel, 1977, p. 52-54.

Bron: *Inventaris van het bouwkundig erfgoed, Provincie Oost-Vlaanderen, Gemeenten: Assenede, Eeklo, Kaprijke, Maldegem en Sint-Laureins*, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 21N, (onuitgegeven werdocumenten).

Auteurs: Bogaert, Chris & Lanclus, Kathleen

Datum tekst: 2005

Relaties

maakt deel uit van [Koning Albertstraat](#)

Koning Albertstraat (Assenede)

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

is gerelateerd aan [Kerkhof bij parochiekerk Heilig Kruis en Onze-Lieve-Vrouw](#)

Koning Albertstraat zonder nummer, Assenede (Oost-Vlaanderen)

U kunt deze pagina citeren als:

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2016: *Parochiekerk Heilig Kruis en Onze-Lieve-*

Vrouw [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/76348> (geraadpleegd op 6 juni 2017).

Foto- Kurt Sesselle

HEILIG KRUIS & ONZE LIEVE VROUW KERK
OOSTEEKLO.

KERKENBELEIDSPLAN

2.2 Architecturale mogelijkheden

Architecturale mogelijkheden

Grootte, opdeling en inrichting

Grootte: zie plan als bijlage 6.1

Inrichting:

De huidige kerk werd, van 1781 tot 1784, gebouwd in baksteen naar de plannen van de nieuw gebouwde kerk van Lembeke. Bouwmeester is Johannes Stockman, burgemeester van Lembeke. Onder één zadeldak bevinden zich drie beuken, gescheiden door zuilen van Toscaanse orde. Het uitspringend koor is aan drie zijden gesloten. Boven de westgevel staat een de vierkante bakstenen toren met korte spits. De kerk werd toegewijd aan het Heilig-Kruis & Onze-Lieve-Vrouw en telde vroeger naast het hoofdaltaar nog twee zijaltaren die waren toegewijd aan O.-L.-Vrouw en de Heilige Barbara. De zijaltaren werden verwijderd maar de steunpilaren, in zwarte tufsteen versierd met witte marmer, werden gerecupereerd en verwerkt in het huidige altaar. Van Oosteeklonaar pater Nikolaas De Roover (1751-1833) de laatste monnik van de abdij Ter Duinen kreeg de parochie in 1824 een marmeren doopvont. Ook hij is de schenker van het hoofdaltaar. De doopvont van zwart marmer op vierkante voet in Louis XVI stijl en van het einde van de 18de eeuw wordt afgedekt met een bronzen deksel met een eenvoudig kruisje erop. Het houten traliewerk er omheen accentueert nog meer deze doopplaats. Het orgel uit de tweede helft van de 18e eeuw is van de hand van de orgelbouwers Van Peteghem, Charles Anneessens en H. Van de Loo. Op de plaats waar eens de zijaltaren stonden hangen nu schilderijen. Links een werk van Gentenaar Frans Anseele uit 1873 waarop O.L. Vrouw van smarten in een eindeloze verlatenheid en angst werd afgebeeld. Rechts een werk van Joseph Vindevogel uit 1900 met op de voorgrond de H. Barbara en in de verte haar verleden, haar leven in de toren en de marteldood. In 1894 werd een 14 delige originele gepolychromeerde kruisweg van Aloïs De Beule (1861-1935) besteld. Hij siert nog steeds de zijwanden van onze kerk. Twee muurschilderingen werden op de zijwanden van het koor aangebracht en de gebrandschilderde glasramen van 1894 geschonken door Raymond Roegiers en August De Vleeschauwer verfraaien mede deze ruimte. In de kerk werden vanaf 1998 meerdere werken van Priester-kunstenaar Valery Stuyver, onderpastoor te Oosteeklo van 1948-1956, geplaatst.

In de nissen van de koorwanden werden in 2003 twee beeldhouwwerken 'Maria met kind' en 'Christuskop' van Priester-beeldhouwer Valery Stuyver, geplaatst. Zij werden geschonken door de familie Wauters, afkomstig van Oosteeklo, ter nagedachtenis van hun overleden broer en priester Julien Wauters. Naast het hoofdaltaar werd in 2012 de tweedelige kruisweg van dezelfde kunstenaar opgehangen. In de kerk staan nog vier monumentale werken van hem. "Christus Koning" naast het altaar geplaatst in 1998 en geschonken door E.H. Julien Wauters (1925-2003), "De kruisafneming" achteraan in de kerk geplaatst in 2004 en aangekocht door de parochie. In de doopruimte werd in 2015 op een sokkel het werk "Madonna" geplaatst, dit werk werd geschonken door Mevr. Marcella De Muynck (1926-2017). Achteraan in de kerk staat het beeldhouwwerk "Kerstnacht" dat in 2014 door de parochie werd aangekocht. Alle werken zijn taille-direct. Twee schilderijen van hem werden in 2016 in bruikleen gegeven door de eigenaars en kregen een plaats in de kerk. Vooraan rechts staat de triptiek "Laatste avondmaal"- eigenaar Marc Verstraete en het schilderij "Christus" dat aan de linkse kant in de omgeving van de doopruimte werd opgehangen - daar eigenaar Erwin Willems is overleden is dit schilderij in eigendom gekomen van de kerkfabriek zoals werd beschreven.

Bij het buitengaan bemerken we op de vernieuwde ingangspoort de oude aanslaglat van de vorige kerkdeur. Zij is versierd met een staaf van eikenbladeren en het inschrift 'AN 1782'. Tegen de zuidgevel van de kerk staat een calvariekapel, het beeld van 'Christus aan het kruis' in hout dateert uit het einde van de 18de eeuw. Links boven het kruis werd een steen 'ANNO 1781' ingemetseld. Het kerkhof rond de kerk werd verplaatst naar de gemeentelijke begraafplaats in 1977. Rond de kerk werden in 1992 de kapelletjes herbouwd die de 7 smarten van Maria uitbeelden.

Opdeling:

Het gebouw is één geheel en is niet opgesplitst in deelruimtes.

Links van het koor bevindt zich, in een afgesloten gedeelte, de stookplaats en de berging. Deze ruimte is toegankelijk via een deur van buiten (die steeds op slot is) en een deur in het koor.

Rechts van het koor ligt de sacristie, zij is alleen toegankelijk via een deur in het koor.

De kerk is alleen toegankelijk via het kerkportaal. Gezien de opstand aan de dorpel van de kerk en de omliggende kassei is de toegankelijkheid voor mindermobiele mensen moeilijk. Samen met de werkgroep "Assenede voor iedereen" gaat de kerkraad onderzoeken hoe de toegankelijkheid kan verbeterd worden.

Dit werd besproken met de erfgoedcel, doch het herleggen van de kassei brengt hoge kosten met zich mee en wordt daardoor momenteel niet uitgevoerd.

De nutsvoorzieningen

De uitrusting bevat een centrale verwarming op aardgas. De warme lucht wordt via roosters in de kerk geblazen. De installatie wordt jaarlijks onderhouden.

De elektrische installatie is het laatst gekeurd op??

Sanitair

In de sacristie en de berging is een wasbakje en drinkbaar water voorzien.

Een boiler is voorzien in de berging.

Er is geen toilet in de kerk aanwezig. In de parochiezaal, in de onmiddellijke omgeving van de kerk, zijn toiletten en urinoirs beschikbaar. Er loopt momenteel een proefperiode om de toiletten in de parochiezaal ter beschikking te stellen wanneer er diensten zijn in de kerk. De afstand van de kerk naar de parochiezaal bedraagt 50m.

Brandbeveiliging

Branddetectie is voorzien

Er zijn snelblussers voorzien die jaarlijks gecontroleerd worden.

Bliksembeveiliging is voorzien en wordt jaarlijks gecontroleerd

Inbraakbeveiliging is voorzien.

Inventaris

De inventaris werd overgebracht naar Meemoo, Vlaams instituut voor het archief.

Foto- Kurt Sesselle

HEILIG KRUIS & ONZE LIEVE VROUW KERK
OOSTEEKLO.

2.3 Bouwfysische toestand

Bouwfysische toestand

Monument: de kerk en de oude kerkhofsite werden in 2011 geklasseerd.

Algemeen: de bouwfysische toestand van de kerk is goed en er zijn momenteel geen dringende herstellingen nodig.

Schilderwerken: de kerk werd het laatst geschilderd in 2002.

Permanente aandacht: wij baseren ons op de verslagen van monumentenwacht om de kerk in een goede toestand te bewaren en aan de opmerkingen positief gevolg te geven. Laatste verslag van 2023 als bijlage 2.

Jaarlijks worden de dakgoten en afvoerpijpen gereinigd.

De kerk wordt regelmatig gekuist

Aandachtspunten voor de toekomst

Zoals afgesproken met de gemeente worden geen nieuwe investeringen voorzien in het meerjarenplan 2020-2025. De lopende investeringsprojecten mogen doorgaan.

In samenspraak werd overeengekomen om de gelden voorzien voor restauratie schilderijen te gebruiken voor het "Opmaken van een kerkenbeheersplan" en de gelden voorzien voor "Algemeen nazicht en herstel dakconstructie" te gebruiken voor het vervangen van de dakgoten en het plaatsen van ladderhaken. Momenteel zijn de dakgoten vernieuwd.

Foto- Kurt Sesselle

HEILIG KRUIS & ONZE LIEVE VROUW KERK

OOSTEEKLO.

3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De parochiekerk Heilig Kruis & Onze Lieve Vrouw is gelegen in de Dorpskom van Oosteklo, Oosteklo-Dorp zonder nummer, en is omgeven door de oude kerkhofsite die net als de kerk geklasseerd is.

In de onmiddellijke omgeving bevinden zich:

- de geklasseerde pastorij en "Den aster" (serviceflats) . Beide gebouwen zijn omgeven door een tuin.
- de parochiezaal en de wereldwinkel
- "Ter Walle" sport- en recreatiedomein
- drie parkings. Eén op het dorpsplein, één voor de pastorij en één op Ter Walle
- verschillende horecazaken
- het oorlogsmonument met de vrijheidsboom
- een vredesboom met boomspegel en een gedenksteen voor o.a. Canadese slachtoffers van WOII

De deelgemeente Oosteklo behoort tot de gemeente Assenede en is voorzien van openbaar busvervoer en de mogelijkheid om gebruik te maken van de belbus. Het dorp ligt op amper 2 km van de E34.

Foto- Kurt Sesselle

HEILIG KRUIS & ONZE LIEVE VROUW KERK

OOSTEEKLO.

4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Het actueel gebruik in de gemeenschap Oosteklo, deel van de parochie Heilige Franciscus van Assisi in Assenede-Evergem-Zelzate, is gebaseerd op het globaal Pastoraal plan van de parochie Heilige Franciscus van Assisi van 2019 - update 2024

Leefbaarheid en gerichtheid van de geloofsgemeenschap

- De pratikerende gelovigen komen zowel uit de eigen gemeenschap als de omringende gemeenschappen
- De vrijwilligers vervullen een belangrijke rol in de gemeenschap.
Zo kunnen we rekenen op een groot aantal vrijwilligers die zich inzetten voor o.a.:
 - het dagelijks openen en sluiten van de kerk,
 - het onderhoud van de kerk,
 - het verzorgen van de gezangen tijdens de vieringen
(eigen kerkkoor)
 - het versieren van de kerk

Gebruik voor de Liturgie:

- Eucharistieviering elke tweede donderdag van de maand om 17u30.
- Uitvaartliturgieën
- Huwelijksvieringen
- Kermisdienst
- Schoolvieringen
- Patroonfeest

Gebruik voor de Verkondiging:

- Het kerkgebouw is 7 dagen op 7 open van 9 u. tot 16 u. Tijdens de openingsuren wordt achtergrond muziek afgespeeld.

- De kerk wordt gebruikt voor de maandelijkse Godly Play bijeenkomst, georganiseerd voor kinderen van 3 tot 12 jaar en voor volwassenen.
- De kerk is sedert 2008 aangesloten bij de stichting 'Open Kerken' en nam dit jaar voor de 15de maal deel aan de "Open Kerkendag" tijdens het 1^e weekend van juni. Telkens wordt het nationaal thema passend uitgewerkt. We mogen ons telkens verheugen op een behoorlijke opkomst.

Ander gebruik

- Buiten de kerk is een infozuil geplaatst met info over de kerk en de abdij van Oosteeklo.
- In de kerk liggen gratis ter beschikking:
 - allerlei folders in verband met de parochiale en dekanale werking
 - een folder, uitgegeven door "Open Kerken" met een stuk geschiedenis van de kerk en een verwijzing naar een aantal interieurelementen met foto's
 - een folder over het beeldhouwwerk "Christus koning" van Valery Stuyver
- Volgende initiatieven gingen in het kerkgebouw door zoals: een foto expositie van de Engelse fotograaf Ian Alderman in het kader van de vredesfeesten in 2019, een optreden van de vergeten vrouwen en een kerstshow.
- Het organiseren van activiteiten in de kerk ter gelegenheid van de kermis. In 2024 kon de toren bezocht worden en was er een zangstond van het koor.
- Deelname aan de nacht van de Meetjeslandse kerken in 2024.
- Algemeen kan het kerkgebouw door organisaties aangevraagd worden voor voordrachten, concerten en andere activiteiten die passen in een gebouw van de rooms-katholieke kerk en niet indruisen tegen de christelijke leer.

Functie

De kerk is nog steeds naast haar functie als gebouw voor de eredienst en haar cultuurhistorische geschiedenis een plaats waar mensen regelmatig binnenlopen voor een moment van bezinning en stilte. Getuigen daarvan: het neerschrijven van gevoelens in het intentieboek, het aansteken van kaarsen en het neerschrijven van indrukken in het gastenboek van de kerk.

Foto- Kurt Sesselle

HEILIG KRUIS & ONZE LIEVE VROUW KERK
OOSTEEKLO.

5. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie inclusief een plan van aanpak hoe de toekomstige invulling met nevenfuncties of herbestemming ervan zal worden onderzocht.

Het kerkgebouw wordt door talrijke mensen bezocht hetzij om de misvieringen of andere diensten bij te wonen, als bezoeker of vakantieganger. Door het religieus gebruik is het een ruimte die sereniteit en stilte uitstraalt. Daardoor alleen al is dit een uniek gebouw midden de dorpskern die dagelijks toegankelijk is. Het is dan ook aangewezen om in de toekomst het religieus gebruik te bestendigen.

Daarnaast is het een grote ruimte met cultuur en historische waarde die door organisaties kan mede gebruikt worden.

In vergelijking met de andere kerken van groot-Assenede is het een kleine sfeervolle kerk, waar men om ruimte te creëren, bv. voor permanente tentoonstellingen, stoelen moeten verwijderd worden. Momenteel zijn een driehonderd stoelen ter beschikking. Het verminderen van het aantal stoelen is momenteel niet aan de orde, omdat vooral bij uitvaartplechtigheden deze bezet zijn.

Conclusie:

Het kerkgebouw Heilig Kruis & Onze Lieve Vrouw Oosteklo komt in aanmerking voor verder gebruik voor liturgie en verkondiging en kan door haar mogelijkheden tot nevengebruik leiden.

Naast de cultuur historische waarde van de kerk, is het samenbrengen van een negental werken uit het oeuvre van priester-kunstenaar Valery Stuyver in de kerk een verrijking voor het Meetjesland. Het is, door zijn hoeveelheid, de enige plaats waar deze Vlaamse kunst in zijn verscheidenheid kan bewonderd worden.

Parochie Heilige Franciscus van Assisi in Assenede Evergem-Zelzate

Globaal Pastoraal plan – update 2024

Vooraf

1. Update

Dit plan is een update van het 'globaal pastoraal plan – Parochie Heilige Franciscus van Assisi update 2019-2020'

2. Huidige situatie

- a. Op 15 augustus 2016 richtte het bisdom 10 nieuwe dekenaten op ter vervanging van de bestaande dekenaten, onder andere het dekenaat Evergem.
- b. Het dekenaat waaronder alle voormalige parochies van het dekenaat Evergem zullen vallen is het dekenaat Eeklo.
- c. Op 1 september 2016 werden de nieuwe dekenaten onderverdeeld in nieuwe parochies, die de vroegere parochies zullen vervangen. Er werd besloten om alle voormalige parochies van het dekenaat Evergem onder te brengen in de nieuwe parochie Assenede-Evergem-Zelzate.
- d. Na bevraging bij het Godsvolk en een stemming werd gekozen om onze parochie in Assenede-Evergem-Zelzate 'Parochie Heilige Franciscus van Assisi' te noemen. Deze keuze werd per decreet door de bisschop van Gent, mgr. Luc Van Looy, bevestigd op 17 april 2019. Het decreet werd van kracht op 1 mei 2019.

3. Missie

- a. Bij de keuze van de naam van de Parochie Heilige Franciscus van Assisi werd een programma gevoegd. Dit werd goedgekeurd op de parochieploeg van 8 april 2019.
- b. Cultuurverandering:
 - i. Zich ten volle de situatie van de samenleving en de kerk van zijn tijd realiserend streefde Franciscus verandering na.
 - ii. Deze verandering is gestoeld op de identiteit van de christen. Het basisprogramma dat daartoe gevolgd wordt en dat hijzelf doorgemaakt heeft, is:
 1. Jezus Christus ontmoeten
 2. Jezus als Heer volgen
 3. Leerling-zijn
 4. Gemeenschap
 5. Zending
- c. De weg die te gaan is:
 - i. Aanbidding: Vertrekkende van de veranderingen in het leven van Franciscus, ontdekt hij de noodzaak van de aanbidding van het kruis. Dit noopt onze parochie ertoe tijden te voorzien voor aanbidding in de liturgie en gebedsplaatsen open te stellen.
 - ii. Evangelisatie: Vanuit zijn ontmoeting met Christus wil Franciscus zijn ervaringen met hij anderen delen en ook hen uitnodigen te leven vanuit

Parochie Heilige Franciscus van Assisi in Assenede Evergem-Zelzate

Globaal Pastoraal plan – update 2024

- die ontmoeting. Dit is meteen het doel van onze parochie: leven vanuit de ontmoeting met Christus door een eerste verkondiging van het evangelie.
- iii. Leerlingenschap: Zelf trachtte Franciscus consequent als leerling van Jezus te leven en dit leerling zijn gestalte te geven? Dit is een levenslang groeiproces van catechese en diaconie, dat het kerk-zijn van onze parochie concreet kan maken.
 - iv. Gemeenschap: Zeer snel waren er nog anderen die door Franciscus geïnspireerd werden om die weg te gaan. Er vormden zich dan ook kleine gemeenschappen. Onze parochie dient uit te nodigen tot concrete vormen van gemeenschap die betekenisvol zijn. De leerlingen van Jezus moeten op elkaar kunnen rekenen en elkaar ook op alles kunnen aanspreken.
 - v. Dienstwerk: Franciscus richt zich niet op zichzelf maar op de wereld. Hij streeft een nieuwe manier van leven na en stelt zich ten dienste van de anderen, vooral de armen en de vreemdelingen. De dienstbaarheid van onze parochie dient dan ook niet enkel naar binnen toe gericht te zijn gericht te zijn, maar ook naar buiten. De diaconie moet gericht zijn op allen die aan de rand van de samenleving leven of dreigen uitgesloten te worden: armen, eenzamen, zieken, gescheidenen, vreemdelingen, ..., dit door concrete solidariteit dichtbij en veraf. Dienstwerk betekent ook dat onze parochie bereid is om het gesprek aan te gaan met anders- en niet-gelovigen.
- d. In dienst van de evangelisatie:
- i. Liturgie en catechese: deze dienen gericht te zijn op de evangelisatie, met als doel mensen tot leerlingen van Jezus te maken. Dit moet ook gericht zijn naar mensen die vandaag nog niet bij de Kerk betrokken zijn.
 - ii. Diaconie: zij vertrekt vanuit een verbondenheid met Christus en brengt Christus naar de andere, wat hun voorgeschiedenis ook mag zijn.
 - iii. Kerkgebouwen: zij staan ten dienste van de evangelisatie. Ze zijn open en uitnodigend, niet alleen voor de mensen die er wekelijks samen komen, maar ook voor allen die op bezoek willen komen voor stilte, voor gebed, voor catechese, voor een ontmoeting, ... Voor sommige kerkgebouwen zou het aangewezen zijn om na te denken over een neven- of herbestemming.
 - iv. Patrimonium: het patrimonium dient geanalyseerd te worden en opgenomen in een transformatieproces dat een nieuwe cultuur en de evangelisatie van onze parochie ondersteunt.

Parochie Heilige Franciscus van Assisi in Assenede Evergem-Zelzate

Globaal Pastoraal plan – update 2024

Inleiding

In het volgende deel behandelen we de visie, het perspectief en de groei voor de pastorale domeinen liturgie, verkondiging en diaconie. Daarna behandelen we het materiële. Dit alles rekening houdend met het feit dat het pastorale gebied van onze parochie zich uitstrekt over 3 burgerlijke gemeenten: Assenede, Evergem en Zelzate. Assenede telt 4 kerken, Evergem 7 kerken en Zelzate 2 kerken.

1. Visie, perspectief en groei

a. Zorg voor liturgie

i. Zondagseucharistie

1. In het vorige plan is geëvolueerd naar 6 kerkplekken waar de zondagseucharistie gevierd wordt op zondag of op de vooravond. Concreet zijn er 2 vieringen in de vooravond (Ertvelde en Sleidinge) en 4 op zondag (Assenede, Evergem, Ave Maria Sleidinge en Zelzate).
2. Deze 6 plaatsen dienen verder geëvalueerd te worden met betrekking tot de kerkgang; de pastorale betrokkenheid van de gemeenschap; de inzetbaarheid van personeel (voorgangers, organisten, actoren, ...). Er dient ook rekening gehouden worden met het beleid van de afgelopen jaren om trajectmatig, gezinnen met dopelingen, communicanten en vormelingen in de vieringen te betrekken.
3. Enkele belangrijke vragen dringen zich op, met betrekking tot het evangelisatieproces, waarmee rekening zal moeten gehouden worden bij de uitvoering van het pastoraal programma (zie boven). Welke kerken zijn centraal binnen het geheel van onze parochie? Vanuit de huidige situatie en ervaring moeten we ons er niet op concentreren om 1 kerk tot centrumkerk te maken. Bepaalde kerken hebben zich voor bepaalde pastorale doelen ontwikkeld en bieden door hun ligging en hun grootte andere mogelijkheden (bijvoorbeeld Godly Play in de kerk van Oosteeklo, de nevenbestemming in de kerk van Boekhoute)
4. Actoren:
 - a. Met onze parochie streven we met alle actoren naar een grotere eenvormigheid en schoonheid van de liturgie. Indien gewenst wordt er vorming aangeboden.
 - b. Koren vormen een belangrijk onderdeel van de liturgie. Daarom promoten we gezamenlijke repetities.
 - c. Werken aan een cultuurverandering binnen de gemeenschap in het kader van evangelisatie is noodzakelijk.
5. Verbondenheid:

Parochie Heilige Franciscus van Assisi in Assenede Evergem-Zelzate

Globaal Pastoraal plan – update 2024

- a. Er wordt verder gewerkt naar een grotere verbondenheid met nieuwkomers n.a.v. doopsel, communie, vormsel en huwelijk.
 - b. Grotere verbondenheid met de zieken die thuis de communie ontvangen.
6. Multiculturele vieringen:
Zelzate is een multiculturele gemeente, daarom organiseren we om de 2 maanden een multiculturele weekendviering in die kerk.
- ii. Andere liturgische vieringen
1. Doopvieringen:
 - a. Het doopsel wordt gevierd tijdens de zondagseucharistie bij bijzondere gelegenheden en aansluitend bij de weekendvieringen.
 - b. Doopvieringen gaan enkel door in kerken waar ook weekendvieringen zijn.
 - c. Zie ook uitgewerkt dooptraject.
 2. Eerste communievieringen
 - a. De eerste communies gaan door tijdens de weekendvieringen.
 - b. We streven ernaar om de gezinnen die het sacrament aanvragen intenser te betrekken bij de vieringen.
 - c. Er wordt gewerkt aan een samenwerking tussen de parochie, de ouders en de school.
 - d. Zie ook uitgewerkt eerste communietraject.
 3. Vormselvieringen
 - a. De vormselvieringen gaan door in de kerken waar de zondagsliturgie gevierd worden. Afhankelijk van het aantal vormelingen wordt gestreefd naar een reductie van het aantal vieringen.
 - b. Blijvend werkpunt is om ouders en kinderen te laten proeven van de liturgie van de gemeenschap, zowel in het voorbereidingstraject als tijdens het vormsel.
 - c. Zie ook uitgewerkt vormseltraject.
 4. Huwelijksvieringen
 - a. Huwelijksvieringen kunnen doorgaan in alle kerken die in aanmerking komen voor de liturgie en dit tijdens een woord- en gebedsdienst.
 - b. We blijven het aanbod van het parochiaal gelegenheidskoor stimuleren.
 - c. Wij trachten de verbondenheid van de koppels met de vierende gemeenschap in de toekomst te vergroten.
 - d. Zie ook uitgewerkt huwelijkstraject.
 5. Uitvaarten

Parochie Heilige Franciscus van Assisi in Assenede Evergem-Zelzate

Globaal Pastoraal plan – update 2024

- a. Uitvaarten kunnen doorgaan in alle kerken die in aanmerking komen voor de liturgie en dit bij voorkeur tijdens een woord- en gebedsdienst.
 - b. De band met de gemeenschap en de weekendviering wordt gelegd door een maandelijkse gedachtenisviering en de Allerzielenviering.
6. Liturgie tijdens de weekdays
- a. Eucharistievieringen in de week
 - i. Vaste eucharistievieringen:
 1. Bassevelde: elke eerste dinsdag van de maand eucharistie om 17u30
 2. Belzele: elke tweede dinsdag van de maand eucharistie (winteruur in Evergem) om 17u30
 3. Oosteeklo: elke tweede donderdag van de maand eucharistie om 17u30
 4. Boekhoute: elke eerste woensdag van de maand eucharistie om 9u
 5. Stoepe: elke eerste donderdag van de maand eucharistie om 17u30
 - ii. Wekelijkse eucharistievieringen in de woon- en zorgcentra van Assenede en Bassevelde. In Bassevelde is ook nog een religieuze gemeenschap.
 - iii. Eucharistievieringen in de woon- en zorgcentra naar aanleiding van de hoogdagen.
 - iv. Kermisdiensten in de kerken.
 - b. Verzoeningsvieringen in advent en vastentijd
 - c. Mariavieringen in de kapel van OLV van Stoepe rond de feestdagen van Maria.
 - d. Viering rond grote feesten en bijzondere gelegenheden in de week, bvb. viering Sacramentsdag, viering Heilig Hart, ...
 - e. Gelegenheden scheppen tot aanbidding van het Heilig Sacrament
- iii. Open kerken
1. Momenteel is er toegang tot alle kerken die in aanmerking komen voor liturgie.
 2. Aandacht voor het onthalende pastorale karakter in de verschillende open kerken.

2. De gebouwen

a. De kerkgebouwen

Onze parochie beschikt over 13 kerken:

Parochie Heilige Franciscus van Assisi in Assenede Evergem-Zelzate

Globaal Pastoraal plan – update 2024

- Assenede (Sint-Petrus en Sint-Martinus): in deze kerk is een weekendviering, de initiatiesacramenten gaan er door en er worden uitvaarten en huwelijken gehouden. De kerk heeft een gunstige ligging in de grote gemeente Assenede en is goed bereikbaar.
- Bassevelde (Onze-Lieve-Vrouw Hemelvaart): in deze kerk is een maandelijkse eucharistieviering in de week en er worden uitvaarten en huwelijken gehouden. Op langere termijn komt deze kerk in aanmerking voor neven- en herbestemming.
- Belzele (Heilig Hart): in deze kerk is een maandelijkse eucharistieviering in de week en er worden uitvaarten en huwelijken gehouden. Er zijn plannen voor een nevenbestemming in deze kerk.
- Boekhoute (Heilig Kruis): in deze kerk is een maandelijkse eucharistieviering in de week en er worden uitvaarten en huwelijken gehouden. Deze kerk heeft in 2024 een nevenbestemming gekregen in uitvoering van het beleidsplan 2013.
- Doornzele (Sint-Petrus en Paulus): in deze kerk worden uitvaarten en huwelijken gehouden. Op langere termijn komt deze kerk in aanmerking voor neven- en herbestemming zoals besproken in het beleidsplan 2013.
- Ertvelde (Onze-Lieve-Vrouw Tenhemelopneming): in deze kerk is een weekendviering, de initiatiesacramenten gaan er door en er worden uitvaarten en huwelijken gehouden. De kerk heeft een gunstige ligging centraal in onze parochie en is goed bereikbaar. Ze kan op termijn in aanmerking komen als centrumkerk, ook gezien het administratief centrum naast de kerk.
- Evergem (Sint-Christoffel): in deze kerk is een weekendviering, de initiatiesacramenten gaan er door en er worden uitvaarten en huwelijken gehouden. De kerk heeft een gunstige ligging voor de kleinere gemeenschappen rond Evergem-centrum (Belzele, Langerbrugge-Kerkbrugge, Doornzele, Wippelgem) en is goed bereikbaar.
- Kluizen (Onze-Lieve-Vrouw Geboorte): in deze kerk worden uitvaarten en huwelijken gehouden. Op langere termijn komt deze kerk in aanmerking voor neven- en herbestemming zoals besproken in het beleidsplan 2013.
- Oosteeklo (Heilig Kruis en Onze-Lieve-Vrouw): in deze kerk is een maandelijkse eucharistieviering in de week en er worden uitvaarten en huwelijken gehouden. De kerk wordt gebruikt voor de maandelijkse Godly Play bijeenkomst, georganiseerd voor kinderen van 3 tot 12 jaar en voor volwassenen, kermisdiensten, patroonfeest, schoolvieringen (startviering, Kerst, kruisweg, pasen).
- Sleidinge (Sint-Joris en Sint-Godelieve): in deze kerk is een weekendviering, de initiatiesacramenten gaan er door en er worden uitvaarten en huwelijken gehouden. De kerk heeft een gunstige ligging en is goed bereikbaar.
- Wippelgem (Onze-Lieve-Vrouw ten Troost): in deze kerk worden uitvaarten en huwelijken gehouden. Op langere termijn komt deze kerk in aanmerking voor neven- en herbestemming zoals besproken in het beleidsplan 2013.

Parochie Heilige Franciscus van Assisi in Assenede Evergem-Zelzate

Globaal Pastoraal plan – update 2024

- Zelzate-centrum (Sint-Laurentius): in deze kerk is een weekendviering, de initiatiesacramenten gaan er door en er worden uitvaarten en huwelijken gehouden. De kerk heeft voor de lokale bevolking een gunstige ligging. Zelzate is een multiculturele gemeente, hier wordt op ingespeeld.
- Zelzate-West (Sint-Antonius van Padua): deze kerk komt niet meer in aanmerking voor liturgie, maar ze is nog niet aan de eredienst onttrokken. De kerk komt in aanmerking voor neven- en herbestemming zoals besproken in het beleidsplan 2013.

b. Kapel van Stoepe

De kapel van Stoepe is een bedevaartskapel ter ere van Onze-Lieve-Vrouw van Stoepe. Deze kapel is eigendom van de vzw parochiale werken van Ertvelde. De Mariaverering en het samenkomen voor gebed overstijgt de plaatselijke gemeenschap.

c. Andere gebouwen in functie van de noden van onze parochie

- Administratief centrum in Ertvelde (eigendom van vzw pastorale werken)
 - o Bevat de archieven van alle parochies
 - o Verzamelplaats van de doopregisters, huwelijksregisters, ...
- Parochiehuis Evergem (privégebouw – gehuurd door gemeente voor parochie)
 - o Administratieve taken
- Parochiehuis Ertvelde (eigendom van de gemeente Evergem)
 - o Vergaderruimte
- Parochiezalen

d. VZW pastorale werken

De doestellingen opgenomen in het beleidsplan van 2013 zijn ondertussen bereikt.

